

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

• NA ZACHÓD OD PODZIAŁÓW • DOBRODZIEJSTWA
KONKURENCJI • OPERACJE DESTABILIZACYJNE
KGB • ŚWIATOWA ANKIETA EMIGRANTA • PORADY
IMIGRACYJNE, PSYCHOLOGICZNE I PRAWNE

WAKACJE- FOTO ANDRZEJ STAWICKI

**ST. STANISLAUS - ST. CASIMIR'S
POLISH PARISHES CREDIT UNION**

Od 45 lat nasza instytucja
służy Polonii
i pomaga swoim członkom

**DLACZEGO SZUKAĆ POMOCY OD OBCYCH
GDY NASZA CREDIT UNION MA WSZYSTKIE
USŁUGI FINANSOWE**

Pragnąc nabyć dom lub inną nieruchomość warto pamiętać,
że Credit Union św. Stanisława - św. Kazimierza jest gotowa pomóc
w wielu sprawach związanych z tym ważnym krokiem.

Nasza Credit Union oferuje wiele rodzajów POŻYCZEK HIPOTECZNYCH.
Warunki naszych usług są dogodniejsze, niż w innych instytucjach.
Łatwo to sprawdzić.

CREDIT UNION OFERUJE:

- NISKIE OPROCENTOWANIE
- NISKIE MIESIĘCZNE SPŁATY POŻYCZEK
- POŻYCZKI UBEZPIECZONE NA ŻYCIE
(do \$ 30.000.00)
- SZYBKĄ I UPRZEJMĄ OBSŁUGĘ

Credit Union św. Stanisława i św. Kazimierza jest gotowa pomóc
w wielu sprawach związanych z realizacją życiowych potrzeb.

Służymy

POŻYCZKAMI PERSONALNYMI
POŻYCZKAMI HANDLOWYMI
POŻYCZKAMI STUDENCKIMI
oraz oferujemy tzw. CIĄGŁOŚĆ KREDYTU

**UPRZEJMOŚĆ - USŁUGA
UŚMIECH - ULATWIENIE
TO HASŁO NASZEJ CREDIT UNION**

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus - Świat, Kanada
Leszek Szaruga - Z dystansu
Karolina Jankowska - Czytane między ...
Lektury nieobojętne

Hania Sokolska - Emigracja
Joanna Schetyna - Widziane z kanapy
dr Krzysztof Ostaszewski - Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz - Zdrowie
Halina Baranowska - Życie nie umierać
Ewa Rewkowska - Echo poleca, brydż
Elżbieta Wolska - Polak nie zginie

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska)
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Niña Geysztor-Zawirska
Maciej Kurowicki
Jan Rulewski (Polska)
Andrzej Kobos
Typesetting: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec, okładka: Futura Graphics

NOWO PRZYBYLI!

Na osiedlenie ECHO daje Wam
3-miesięczną bezpłatną
prenumeratę!

Wystarczy wysłać list z nazwiskiem,
dokładnym adresem
i kodem pocztowym.

Można ją również zamówić w prezencie
dla nowo przybyłych znajomych.

*Za nowo przybyłych uznajemy osoby przebywające
w Kanadzie do roku i na dorobku.

**UWAGA NOWO PRZYBYLI UCZNIOWIE
KLAS JEZYKA ANGIELSKIEGO W COLLEGACHI!**
Możecie otrzymać pewną ilość bezpłatnych
egzemplarzy ECHA dla siebie i swych kolegów.
Proszę zostawić wiadomość na maszynie.
ECHO JEST JEDYNYM NIEZALEŻNYM
OGÓLNOKANADYJSKIM, POLSKOJEZYCZNYM
MAGAZYNEM TYGODNIOWYM.

Zapraszamy sklepy, punkty usługowe,
spółdzielnie, parafie do odpłatnej dystrybucji
ECHA

NR 141 • 2 - 8 SIERPNIA 90

ADRES	51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY:	TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISEMENT:	\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page special rate \$ 200.00, half page \$130.00, back cover \$450, in. cover \$250 Special: ALL SMALL ADS FREE
SUBSCRIPTION	półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA:	zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

INSCENIZACJA

General KGB Oleg Kalugin wyciągając na światło dzienne grzechy KGB w wywiadzie dla "Komsomolskiej Prawdy" oraz zarzucając jednocześnie, że obecne reformy KGB są jedynie kamuflażem, maskującym fakt, że nic się w Istocie w organizacji nie zmieniło, stał się sensacją światową. Trudno było dostarczyć dymiący głowom zachodnich miłośników pieriestrojki lepszego dowodu, że reformy Gorbaczowa rąco prą do przodu i dosięgły już ostoję sowieckiego imperium - Komitet Bezpieczeństwa Państwowego. Można więc, a nawet trzeba w Gorbiego dalej inwestować, aby utrzymał się u władzy, gdyż z człowiekiem tym, jak z żadnym z poprzednich wodzów Kremla można robić interesy. I temu tzw. afera Kalugina służy.

Gorbaczow i KGB, którym obecny przywódca ZSSR szczerze się otacza, przeprowadzili inscenizację na miarę Szekspira.

Kalugin nie ujawnił niczego co nie byłoby od dawna nieoficjalnie wiadome. W tym więc sensie nie uszczknął nawet rąbka tajemni KGB. Po drugie fakt, że to co "ujawnił" ujawnił w Moskwie (w jaskini lwa) i w sowieckiej centralnej gazecie świadczy także o inscenizacji - najniższy funkcjonariusz wie, że autentyczna taka próba nie wyszłaby bez zgody KGB poza obręb redakcji; sam autor decydując się na nią jest albo chory psychicznie, albo zdecydowany umrzeć, albo... ma zgodę szefostwa KGB, czyli zapisał się do teatru.

Elementem przedstawienia jest także krytyka Kalugina przez kierownictwo KGB na czele z Kriuczukowem - patrzcie nie znika zdrajca bez śladu, tylko parujemy jego argumenty i zaprzeczamy jego kłamstwom.

Z tej samej sztuki pochodzi dekret prezydencki Gorbaczowa pozbawiający Kalugina wszelkich rang w

KGB. Z jednej strony dekret Gorbaczowa ma wymiar zewnętrzny - pozwala mu bowiem przekonywać Zachód, że tak faktycznie miał wiele sympatii do Kalugina, ale musiał ustąpić przed naciskami twardego, którzy nadal są silni, a więc proszę bardzo róbcie wszystko, abym się utrzymał u władzy skoro prowadzimy korzystne interesy; z drugiej strony, dekret ma wymiar wewnętrzny - umożliwia Gorbaczowowi i KGB pokazanie funkcjonariuszom, z których zdecydowana większość nie jest wtajemniczona w inscenizację, że organizacji bezkarnie zdradzać się nie da i lepiej śladami Kalugina nie podążać. Tak sam cel ma wszczęcie przez KGB postępowania sądowego wobec Kalugina, które zarzuca mu zdradę tajemnic państwowych.

Wiarygodna i autentyczna jest natomiast obrona Kalugina przez sowiecką opozycję demokratyczną, kreującą go na nowego bohatera i forsującą byłego generała KGB na posła do parlamentu rosyjskiego - w czym KGB pewnie pomoże, aby mieć jeszcze jednego człowieka w tym zapalnym parlamencie dowodzonym przez Jelcyna.

KGB za Gorbaczowa nie zmieniła się (poza drobnymi zmianami kosmetycznymi). Sam Gorbaczow opiera swą władzę na KGB tak mocno, jak Stalin na NKWD, a może mocniej. Dysydenci sowieccy szacują, że w łagrach i obozach na terenie ZSSR więzionych jest nadal około 2-3 mln ludzi. Na arenie międzynarodowej, zwłaszcza zaś na Zachodzie, ilościowo i jakościowo agenci KGB działają jak nigdy dotąd.

SWIATOWIT

PRAWDA O POCZĄTKACH

Albania, Jugosławia, Kuba. Tak jak niedawno Rumunia, Czechosłowacja, Węgry, NRD. Niby wszędzie zdziesiątkowana opozycja, a jednak zjawili się przywódcy i organizatorzy, ruszyły tłumy, wylonily nowe rządy, nowy porządek gospodarczy. Przyzwyczailiśmy się to widzieć jako teatr spełnionych nadziei. Bo ludzie na kratach są prawdziwi. Prawdziwa jest ich wściekłość i lzy i radość wygranej. I niewiele trzeba było, by ten głód wolności przywołać jak na komendę. Nie pytasz czyją komendę, bo patrzysz na te twarze na kratach i też płaczesz.

Ale o to otrząsam się ze wzruszenia. W kolejnych krajach ujawnia się udział KGB w inicjowaniu zamieszek i instalowaniu władzy. Ujawnia to Havel w Czechosłowacji,

nowa opozycja w Rumunii. Widać to już w Bułgarii. Czyżbyśmy mieli do czynienia z wymianą lennych ekip? Nie wszędzie się to udaje. Zamiast przyjaciela Gorbaczowa, wychodzi Havel (wcale nie wróg) i towarzyszący mu premier. W Rumunii Iliescu, w Bułgarii i Mongolii wygrywają nowi komuniści.

Są też i trupy. Trupy chińskich studentów, którzy czynili wolność z gorbaczowowskiej łaski wierząc w wolność prawdziwą. Ofiary starych ekip, z którymi Moskwa już znudziła się rozmawiać i nowych ekip, które muszą ową rozbujaną wolność zamknąć do klatek.

Gorbaczow toczy grę na wielkiej szachownicy. I to grę o dużym ryzyku i rozmachu. Reguła mówi, że im

ciąg dalszy na str. 48

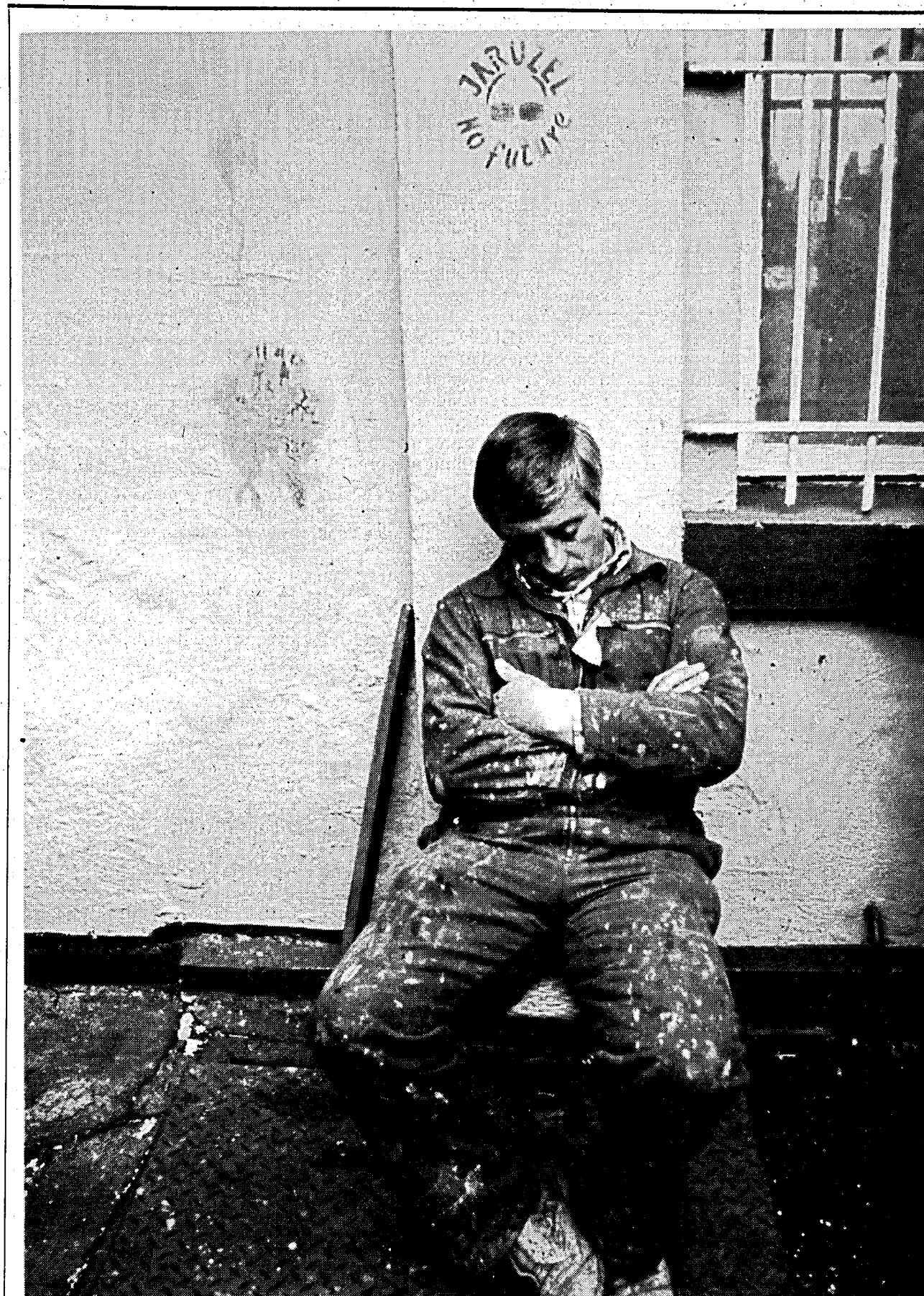

Foto : NAF dementi

• Według najnowszych danych wywiadu amerykańskiego, ZSSR zwiększył tempo produkcji strategicznych pocisków nuklearnych. Pentagon szacuje, że pod koniec tego roku ZSSR będzie miał co najmniej 380 samobieżnych, strategicznych pocisków nuklearnych - 60 pocisków 10-głowicowych SS-24, oraz 320 pocisków jednogłowicowych - SS-25. W roku ub. ZSSR miał 190 strategicznych pocisków nuklearnych.

• W jugosłowiańskiej republice Chorwacji odkryto tysiące szkieletów w grocie Jazowka w miejscowości Sosice. Uważa się powszechnie, że są to szczątki ofiar zastrzelonych przez komunistów w 1945 roku. Mieszkańcy Sosice twierdzą, że przez dwa tygodnie w maju 1945 roku komuniści jugosłowiańscy zwozili tu swych przeciwników zabijając ich strzałem w tył głowy i rzucając zwłoki do głębokiej na 40 m pieczary. Oprócz Chorwatów zwalczających partyzantów Tito wśród ofiar są też dzieci, pielęgniarki i zakonnice. Według historyków chorwackich, liczba ofiar w Jazowce sięga co najmniej 5 tysięcy. Wiadomość o masowym grobie jeszcze bardziej pogorszyła stosunki pomiędzy Chorwacją i Serbią. Zdaniem historyków grób w Jazowce jest tylko jednym z wielu masowych grobów rozstrzelanych przez komunistów ludzi.

• Rada Najwyższa Białorusi ogłosiła deklarację niepodległości. Stwierdza ona, że prawa Białorusi są nadrzędne w stosunku do praw ZSSR. Ponadto Białoruś ma prawo być państwem neutralnym z własnym wojskiem i walutą. Także parlament Moldawii ogłosił wyższość praw republiki wobec praw ZSSR. Ponadto postanowił, że także dekrety prezydenta ZSSR, aby obowiązywać w Moldawii będą musiały być zatwierdzone przez Radę Najwyższą Moldawii.

• Prezydenci Litwy, Lotwy i Estonii spotkali się w miejscowości nadmorskiej Jurmala na Łotwie. Uzgodnili, że nadal będą domagać się pełnej niepodległości dla swych

republik, a propozycja Gorbaczowa, aby Związek Sowiecki zamienić w luźną federację półautonomicznych republik jest nie do przyjęcia. Landsbergis, Ruutel i Gorbunovs podkreślili, że stosunki ich republik z ZSSR powinny być oparte o traktaty zawarte przez republiki z ZSSR przed aneksją w 1940 roku.

• Kraje członkowskie OPEC postanowiły w Genewie podnieść cenę ropy naftowej z 18 do 21 dol. US za barykę. Ustaliły także nowe limity produkcyjne dla poszczególnych krajów członkowskich. Przed konferencją Irak zgromadził na granicy z Kuwejtem ok. 30 tys. żołnierzy, grożąc wojną, jeśli Kuwejnt nie zaprzestanie łamania limitów produkcyjnych.

• Kilkuset radykałów muzułmańskich dowodzonych przez Yasi-na Abu Bakra opanowało na Trynidadzie w stolicy kraju Port of Spain parlament, rozgłośnię telewizyjną i radiową oraz uwięziło premiera Robinsona i niektórych członków gabinetu. Według zamachowców wszyscy ujęci na czele z premierem obłożeni są dynamitem i zostanie wykonany na nich wyrok śmierci, gdy będą wymagały egzekucji okoliczności. Doniesienia z Trynidadu i Tobago są sprzeczne. Prezydent Trynidadu i Tobago Carter podał, że wojska lojalne wobec rządu opanowały sytuację w kraju, a Bakra zażądał samolotu, który przewiezie jego i radykalnych muzułmanów na Libię. Grupa Bakra od lat była wspierana przez przywódcę Libii Kadafigo.

• Przywódca Kuby Castro powiedział w Hawanie, że wszyscy Kubańczycy, którzy otrzymają wizę do USA, Hiszpanii bądź innych państw zachodnich będą mogli swobodnie opuścić Kubę. Jednakże ci, którzy zbiegli bądź kiedykolwiek zbiegną do zagranicznych placówek dyplomatycznych na Kubie, nigdy nie opuszczą kraju.

• Prezydent Gorbaczow zagroził użyciem oddziałów Armii Czerwonej jeśli w ciągu 15 dni uzbrojone ugrupowania w Armenii, Azerbejdżanie oraz w sowieckiej Azji Środ-

kowej nie złożą broni.

• Ministrowie spraw zagranicznych państw Wspólnoty Europejskiej wyrazili zgodę na otwarcie stałego biura EWG na Zachodnim Brzegu i w Strefie Gazy - okupowanych przez Izrael terytoriach. Biuro będzie kierować programami pomocy medycznej, edukacyjnej i rolnej. Ministrowie potępiłi naruszanie praw człowieka przez okupacyjne wojska izraelskie wobec Palestyńczyków. Wspólnota Europejska podarowała Palestyńczykom w latach 1971-1989 pomoc wartości 210 mln dol. i planuje przeznaczenie 90 mln dol. w latach 1990-92.

• Rząd brytyjski powołał komisję mającą ustalić sprawę "przecieków" do prasy memorandum z seminarium, w którym wzięła udział premier M. Thatcher, na którym wybitna grupa brytyjskich specjalistów ds. niemieckich sformułowała listę niemieckich cech narodowych, m.in. "agresywność, egoizm, silna tendencja do rozkładu się nad sobą, potrzeba bycia lubianym, skłonność do przeceniania swoich przewag i możliwości". Seminarium odbyło się 24 marca br. w oficjalnej wiejskiej rezydencji premier Thatcher, a memorandum, które sporządził sekretarz premier G. Powell przeciekło do brytyjskiej prasy w połowie lipca. Zdaniem wielu polityków, zwłaszcza niemieckich, dokument budzi obawy co do postaw rządu brytyjskiego wobec zjednoczonych Niemiec i wobec zjednoczenia Europy.

• Amerykański Departament Pracy podał, że w czerwcu trzeba było mieć w USA 129,9 dol., by móc nabyć tyle samo dóbr co za 100 dol. w roku 1984.

• Dekretem prezydenta ZSSR Gorbaczowa przywrócono sowieckie obywatelstwo trzem dysydem, przebywającym na emigracji. Są to: Aleksander Zinowiew, Zores Miedwiediew i Władimir Maksimow.

• Rzecznik prezydenta Havla powiedział, że mianowany w czerwcu rząd Czecho-Słowacji może załamać się jeszcze przed końcem br. Zdaniem Zantovskiego nie ma osobis-

tych napięć między premierem Calfą - w styczniu br. wystąpił z partii komunistycznej, a prezydentem Havlem, ale rząd podzielił się już wyraźnie na zwolenników szybkiego wprowadzenia gospodarki rynkowej, którym przewodzi minister finansów Klaus, a zwolenników wolniejszego tempa reform gospodarczych. Sam prezydent opowiada się za stopniowym wprowadzaniem wolnego rynku, obawiając się masowego bezrobocia i wyeliminowania w dużym stopniu przemysłu krajowego. Niedawno rząd podniósł ceny żywności przeciętnie o 26% oraz ceny benzyny o 50%. Spotkało się to z dużym niezadowolaniem społeczeństwa.

• W Japonii złożył wizytę premier Francji Rocard. Spotkał się z cesarzem Akihito, premierem Kaifu i przemysłowcami. Zaapelował o więcej inwestycji japońskich we Francji. Według powszechnej opinii, Francja uznała, iż w świetle wzrostu potęgi Niemiec zacieśnienie więzów z Japonią stało się konieczne.

• Włochy otworzyły na nowo swą ambasadę w stolicy Afganistanu Kabulu. Ambada została zamknięta, gdy ZSSR wycofał swe wojsko z Afganistanu.

• Japonia wznowiła pomoc finansową dla ChRL wstrzymaną po stłumieniu przez komunistów w 1989 r. ruchu demokratycznego. W ciągu najbliższych kilku lat Chiny dostaną od 5 do 10 mld dol.

• Raport Komisji Europejskiej stwierdza, że W. Brytania jest jednym z najgorszych krajów Europy pod względem położenia pracujących kobiet i przestrzegania ich praw. I tak np. zasiłki na dziecko ma W. Brytania dwukrotnie mniejsze od RFN, Włoch i Francji, a z całej zachodniej Europy wyprzedza pod tym względem tylko Portugalię. Również gdy chodzi o zasiłki macierzyńskie i warunki do nich uprawniające W. Brytania jest w ogniu. Liczba kobiet szukających pracy jest wyższa niż w reszcie Europy Zachodniej z wyjątkiem Holandii. Raport stwierdza także, że liczba rozwodów pomiędzy rokiem 1960 a 1986 wzrosła

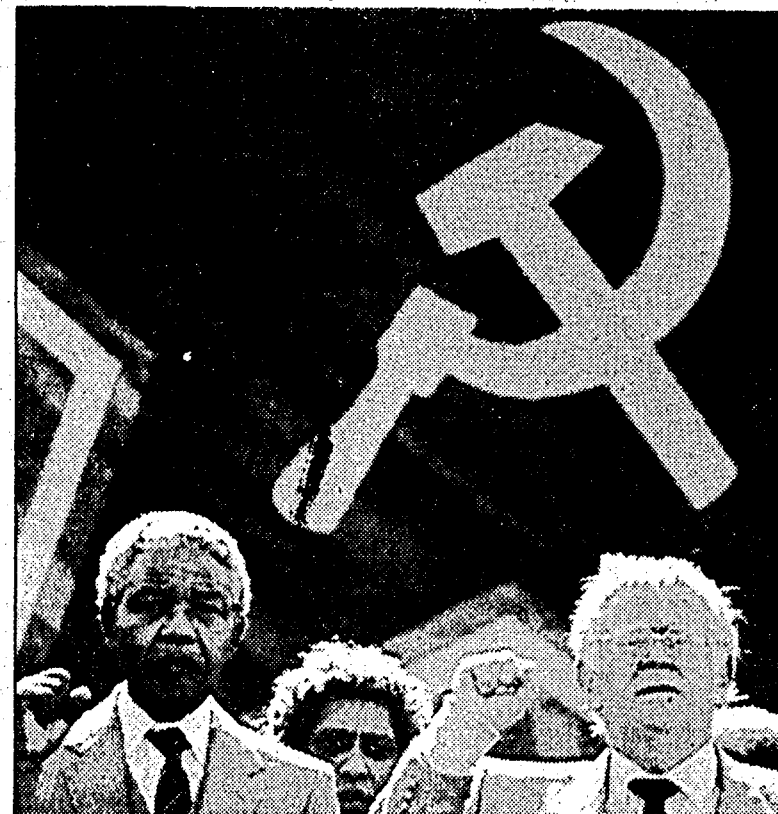
w W. Brytanii 6 razy, we Francji i Belgii 3 razy, a w RFN - tylko 2 razy. W W. Brytanii jest także największa liczba rodzin tylko z matkami.

• Parlament Ukrainy wybrał prezydentem republiki działacza sowieckiej partii komunistycznej Leonida Krawczuka. Opozycja ukraińska stwierdziła, że parlament postawił interesy partii sowieckiej nad interesami narodu ukraińskiego.

• Rząd Republiki Chińskiej na Tajwanie zerwał stosunki dyplomatyczne z Arabią Saudyjską w wyniku uznania przez Arabię Saudyjską ChRL. Komunikat o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych podkreśla, że Arabia Saudyjska uznaje rząd w Pekinie jako "jedyne rządu reprezentujący całe Chiny". Rzecznik rządu chińskiego na Tajwanie powiedział, że zwyciężyła "polityka pocisków rakietowych", które Chiny ko-

munistyczne od jakiegoś czasu dostarczają Arabii Saudyjskiej. Podkreślił jednakże, że wymiana handlowa między Tajwanem a Arabią Saudyjską będzie kontynuowana.

• Tegoroczne zbiory zbóż w ZSSR - podała "Sielskaja Zisn" - już wiadomo, że są i będą fatalne. Zdaniem pisma ZSSR będzie musiał zakupić ok. 85 mln ton ziarna, aby utrzymać regularne zaopatrzenie kraju w chleb. Premier ZSSR Ryzkow ostrzegł Radę Prezydencką, że niewystarczająca ilość waluty zagranicznej nie pozwala nawet myśleć o nabyciu 44 mln ton zboża (ilość zeszłoroczna) na obcych rynkach. Rada postanowiła sprzedać diamentów na sumę 5 mld dol. Kupuje je firma jubilerska De Beers. Od kilku miesięcy ZSSR sprzedaje tonami złoto, co poważnie obniżyło cenę tego kruszcza do ok. \$360 US za uncję.

W Soweto pod Johannesburgem odbył się wteć południowoafrykańskiej partii komunistycznej. Do 60-tysięcznego tłumu czarnych przemówili i sekretarz partii, generał KGB 63-letni Joe Slovo oraz Nelson Mandela, wiceprzewodniczący Afrykańskiego Kongresu Narodowego. Mandela podziękował komunistom za stałe, lojalne, wieloletnie poparcie jego organizacji. Uznał za sfałszykowane oskarżenie rządu RPA, iż partia komunistyczna przygotowuje się do zbrojnego zdobycia władzy w Południowej Afryce. Komuniści - wyjaśnił Mandela - razem z AKN zmierzają do pokojowego rozwiązania problemu Południowej Afryki. Nie do wiary.

BĘDZIE DYSKUSJA O KONSTITUCYJNEJ PRZYSZŁOŚCI

Premier Brian Mulroney wzywając swój okręg wyborczy powiedział w La Malbaie w Quebecu, że jesienią tego roku stanie na czele forum dyskusyjnego, dotyczącego odbudowy zachwianej kanadyjskiej jedności. Kanada zostanie na nowo zdefiniowana przez wszystkie prowincje. Odbędzie się ogólnonarodowa debata i dla niego jako dla Quebecczyka, Kanadyjczyka oraz premiera Kanady nie ulega wątpliwości, że propozycje oraz żądania konstytucyjne zostaną przedstawione przez wszystkie prowincje, a nie tylko przez Quebec. Konstytucyjna przyszłość Kanady zostanie wypracowana w oparciu o całe kanadyjskie społeczeństwo. Mulroney podkreślił, że rząd federalny oraz parlament w Ottawie poprowadzą tę narodową debatę. Dodał, że on osobiście nie zrezygnował z wielkiego celu jakim jest przyjęcie przez Quebec kanadyjskiej konstytucji. Wyraził przekonanie, że wielka debata doprowadzi do złożenia przez Quebec podpisu pod kanadyjską konstytucją czyniąc ponownie z prowincji pełnego członka kanadyjskiej rodziny. Quebeci minister stosunków międzyrządowych Gil Remillard wyraził się z uznaniem o bezprecedesowej pracy premiera na rzecz Quebecu i narodowej jedności, ale podkreślił, że prowincja sama postanowi o swej przyszłości.

WYBORY W ONTARIO 6 WRZEŚNIA

Premier Ontario David Peterson ogłosił, że wybory prowincjonalne w Ontario odbędą się 6 września. Liberalowie zdobyli władzę w Ontario wygrywając zdecydowanie wybory 10 września 1987 roku (na 130 miejsc poselskich zdobyli 94). Zdaniem Boba Rae przywódcy socjalistycznej Nowej Partii Demokratycznej decyzja Petersona jest cynicznym krokiem, mającym zapewnić liberalom powtórzenie sukcesu sprzed trzech lat. Szef Partii Postępowo-Konserwatywnej Mike Harris powiedział, że zwołanie wyborów już w trzy lata po poprzednich wyborach jest zmarnowaniem 40 mln dol. - tyle wybory mają kosztować - gdyż jedynym powodem jest przekonanie liberalów, że obecnie jest wielka szansa na powtórzenie zwycięstwa z 1987 roku. Harris powiedział, że rząd liberalny liczy także na wacacyjną atmosferę wyborczą, sprawiającą, że wyborcy nie podejmą 100% trudu oceny tego, co faktycznie działo i robi rząd liberalny. Sondaż opinii Ontaryjczyków ogłoszony 13 lipca przez Environics Research pokazał, że w wyborach 50% mieszkańców prowincji będzie głosować na liberalów, 26% na socjalistów i 22% na konserwatyistów.

OD OCEANU DO OCEANU:

• Przez kilka godzin 26 lipca dolar kanadyjski osiągnął wartość 86.96 centów US - najwyższą od ponad 10 lat. Na skutek interwencji Banku Kanada nieznacznie spadł, ale nadal stoi wysoko.

• Bank Kanada obniżył stopę procentową z 13.59 na 13.48. W odpowiedzi Royal Trust obniżył stopę oprocentowania hipotek - pierwszy taki krok od kwietnia br. wykonany przez główną instytucję finansową. Trzyletnia hipoteka w Royal Trust wynosi obecnie 14%, czteroletnia - 13.75 i pięcioletnia 13.5%. Przedstawiciel Royal Trust C. Macfarlane

powiedział, że spodziewa się stopniowego zmniejszania oprocentowania hipotek oraz pożyczek w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

• Na plaży w Tel Awiwie od wybuchu bomby podłożonej przez terrorystów zginęła 17-letnia uczennica z Toronto Marnie Kimelman. Wraz z grupą uczniów z Kanady przebywała na wakacjach w Izraelu. Kanada potępiła barbarzyński akt terrorystów. Organizacje żydowskie w Kanadzie wystosowały list do ministra spraw zagranicznych Clarka, domagając się zerwania przez Kanadę stosunków z Organizacją Wyzwolenia Palestyny.

• Elwood Cowley, były minister finansów w prowincji Saskatchewan (w socjalistycznym rządzie Allana Blakeney) został oskarżony przez RCMP o nadużycia finansowe. Wkrótce rozpocznie się proces.

• Były federalny minister ochrony środowiska Lucien Bouchard wraz z sześcioma innymi członkami federalnego parlamentu, utworzył Blok Québecki, który będzie walczył w Ottawie o suwerenność Quebecu. Jean Lapierre, były liberal z okręgu wyborczego Shefford, członek Bloku oświadczył, że walka o suwerenność Quebecu w Ottawie nie jest sprzecznością. Tak długo jak Quebecyści płacą federalny podatek ich obowiązkiem jest być w Ottawie, żądać i wymagać. Zakładając Blok Bouchard wyjaśnił, że od czasu Konfederacji politycy quebeccy wybierani do parlamentu federalnego ostatecznie przekształcali się w służących realizujących interesy ich anglofonnych panów. Pora z tym skończyć.

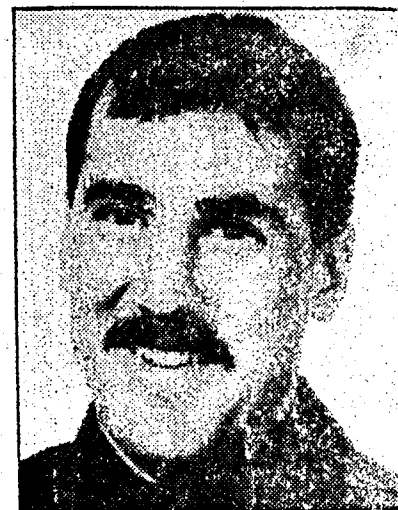
• W Toronto doszło do bójki pomiędzy Macedończykami i Grekami. Macedończycy przyszli złożyć wieniec pod pomnikiem Aleksandra Wielkiego w 2346 rocznicę jego urodzin. Tymczasem z tej samej okazji Grecy myli pomnik. Doszło do utarczek słownych, a wkrótce do bijatyki pomiędzy małymi grupkami w około 2000 tłumie. Interweniowała policja. Obydwe grupy twierdzą, że Aleksander jest ich królem. Macedończycy podkreślają, że urodził się w Mace-

donii, Grecy, że był wychowankiem Arystotelesa i należy do kultury helleskiej. Pomnik króla w Toronto kosztował 80 tys. dol. ufundowali Macedończycy greckiego pochodzenia. Twierdzą oni, że Macedończyk niegreckiego pochodzenia nie mają prawa pierwszeństwa do pomnika.

• Tylko 14% Kanadyjczyków uważa, że premier Mulroney nadaje się na premiera (w grudniu ub.r. 21%, a w czerwcu 26%). 30% Kanadyjczyków uważa, że na premiera nadaje się przywódca Partii Liberalnej Jean Chretien, a 18% uważa, że premierem mogłaby być szefowa Nowej Partii Demokratycznej Audrey McLaughlin. Sondaż przeprowadzono w dniach 11-14 lipca.

• W Ocie nadal impas. Rząd federalny zakupił co prawda za ponad \$1 milion ziemię, którą Mohawkowie uważają za swoją własność i podkreślili, że jest gotów ją natychmiast im przekazać, ale szereg żądań Mohawków pozostaje niespełnionych. Quebec podkreśla np. że nie ma mowy o immunitecie dla osób, które wzięły udział w walce zbrojnej z quebecką policją. Zdaniem obserwatorów po obydwu stronach napięcie wolno opada. Policja przepuszcza do Mohawków transporty z jedzeniem, lekarstwami oraz innymi artykułami pierwszej potrzeby.

• Policja w Montrealu podała, że eksperci balistyczni ustalili, że zastrzelony w Ocie policjant, 31-letni Marcel Lemay nie zginął od kuli z

Marcel Lemay

broni używanej przez policję. Policja podkreśliła, że ostateczne orzeczenie o przyczynach śmierci Lemaya będzie wydane po przeprowadzeniu wizji lokalnej, co obecnie jest niemożliwe, oraz po przesłuchaniu wszystkich świadków.

• Grupa aktywistów w większości czarnych prowadząca rotacyjną głodówkę przed Ratuszem Miejskim w Halifaxie w Nowej Szkocji zakończyła akcję. Grupa domagała się powołania prowincjonalnej komisji ds. rasizmu w systemie oświatowym w Nowej Szkocji. Głodówkę przerwano, gdyż zabrakło chętnych do głodowania. D.Sparks jeden z głodujących powiedział, że nie ulega dla niego obecnie wątpliwości fakt, iż społeczność murzyńska w Nowej Szkocji jest opanowana przez głęboko zakorzoną apatię.

• W północnym Ontario płonie ponad 30 tys. hektarów lasów. Ewakuowano ponad 700 Indian z zagrożonych miejscowości.

• Sąd Federalny orzekł w Ottawie, że para małżeńska z Chile pracująca przed laty dla tajnej policji chilijskiej DICAR, nie ma prawa pozostać na stałe w Kanadzie. Fernando Arduengo i jego żona Nives przybyli do Kanady w 1978 roku i niemalże od samego początku walczyli z groźącą im deportacją. Przyznali się, że byli pracownikami DICAR i że byli świadkami tortur, a nawet zabójstw więźniów politycznych w latach 70. Para stwierdziła, że uciekła do Kanady, gdyż nie mogła znaleźć pracy w DICAR. Broniła się przed deportacją twierdząc, że po powrocie do Chile agenci DICAR zemszczą się na nich oraz wskazywała na fakt, iż w międzyczasie urodziła się w Kanadzie dwójka ich dzieci. Małżeństwo argumentowało także, że pracując w DICAR nie wykazywało żadnej samodzielności, lecz wyłącznie spełniało rozkazy i polecenia przełożonych. Sąd Federalny orzekł, że przyglądanie się torturom jest także aktem kryminalnym, a obrona siebie poprzez wskazanie na wykonywanie rozkazów przełożonych, została już nieuznana przez sąd w Norymberdze. Barbara Jackman, adwokatka pary małżeńskiej, powiedziała, że zas-

tanowi się ze swymi klientami czy złożyć apelację i podjąć inne kroki w celu powstrzymania deportacji.

• W lipcu odnotowano w Toronto rekordową liczbę przypadków welfare - 50 tys. Liczba osób na welfare jest oczywiście o wiele większa, gdyż przypadek welfare w języku biurokratycznym oznacza pojedynczą osobę bądź rodzinę. Zdaniem radnego Ashtona na rekord złożył się wpływ do Toronto uchodźców z całego świata oraz ludzi z innych części Kanady w poszukiwaniu pracy.

• Banki w Ontario rozważają możliwość otwarcia niektórych oddziałów w niedzielę. Toronto Dominion Bank podkreślił, że niektóre jego oddziały są otwarte w Brytyjskiej Kolumbii w niedzielę i jest to dla banku dobry interes.

• Lucien Royer, koordynator w Albercie związkowej grupy Pro Canada Network, powiedział w Edmonton senackiej komisji ds. federalnego podatku od sprzedaży, że jeśli GST zostanie wprowadzony, przewiduje w Albercie oraz w innych regionach Kanady pojawienie się ruchu obywatelskiego nieposłuszeństwa oraz innych form biernego oporu. Royer powiedział także, że ruch związkowy nie zawaha się przeprowadzić strajku generalnego. W wywiadzie dla prasy Royer dodał, że niektórzy działacze związkowi rozważają sparaliżowanie kolei oraz odcięcie prądu elektrycznego.

• Na południe od Huntsville w Ontario w pobliżu miejscowości Port Sydney otworzony został pierwszy w Kanadzie ośrodek dla osób chorych na AIDS. 35-hektarowa posiadłość przylega do Jeziora Devine, jest gęsto zalesiona. W ośrodku znajduje się basen kąpielowy. Powstał on i utrzymany jest z prywatnych donacji. Jego założyciel Alex Korn liczy na wsparcie rządu federalnego. Ludzie chorzy na AIDS, twierdzi Korn, muszą mieć możliwość odpoczynku na plaży bądź odetchnięcia świeżym powietrzem w niekrępujących warunkach. Mieszkańcy Muskoki twierdzą, że ośrodek chorych na AIDS wpłynie na zmniejszenie ruchu turystycznego w regionie oraz spowoduje spadek cen nieruchomości.

POLITYKA

Nadzwyczajna Komisja Sejmu do Oceny Działania Ustępującego Rządu przekazała do Prezydium Sejmu wniosek o pociągnięcie Mieczysława Rakowskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej za likwidację Stoczni Gdańskiej. Komisji przewodniczy poseł Ryszard Bugaj z Solidarności. Uważa się, że wniosek jest początkiem kroków do postawienia przed Trybunałem Stanu byłego premiera PRL i sekretarza PZPR. Niedawno w telewizyjnej debacie przewodniczący Polskiej Partii Niepodległościowej Romuald Szeremietiew powiedział wprost Rakowskiemu, że powinien siedzieć już za kratkami.

Co robi sam Rakowski? Odpoczywa. Przygotowuje do druku pierwszy numer "Przeglądu Społecznego", który, jeśli będą środki, może ukazać się

już we wrześniu. Marzy by był to periodyk ideologiczny dla lewicy krajów Europy Wschodniej i Środkowej. Poza tym pisze nadal "Dziennik", który rozpoczął jeszcze w 1956 roku. Co uważa na temat zamknięcia Stoczni? "Jeśli decyzja o postawieniu Stoczni w stan likwidacji (nie zamknięciu) była błędem, to nowy rząd mógłby ją natychmiast odwołać. Nie uczynił tego. Stocznia, podobnie jak wiele innych przedsiębiorstw była kiepskim interesem. Przekonała się o tym także p. Barbara Piasecka-Johnson. Decyzję o postawieniu Stoczni w stan likwidacji "Solidarność" przyjęła jako mój osobisty odwet, chęć odegrania się na Lechu Wałęsie itp. Otóż chcę wyjaśnić, że nie było to moja inicjatywa. Wystąpili z nią wicepremier I. Sekuła i minister M. Wilczek. Obaj dalecy od odwetowych nastrojów. Kierowali się strategią gospodarczą zakładającą m.in. likwidację pozeraczy stali, a

także zakładów nierentownych. Jako szef rządu poparłem taką politykę i jeśli wymieniam te dwa nazwiska to nie po to, aby dystansować się od tej decyzji. Jest rzeczą zrozumiałą, że gdybym wówczas mógł przewidzieć, iż w przyszłości stanie się ona bagnetem politycznym wymierzonym we mnie, to nie wyraziłbym zgody na jej podjęcie".

Minister spraw wewnętrznych Krzysztof Kozłowski powiedział posłom OKP, że "w Polsce istnieje oficjalnie delegatura KGB. Jej szef w randze generała wraz z całą grupą innych oficerów jest akredytowany przy polskim MSW". Mają status dyplomatyczny jako pracownicy ambasady sowieckiej. Nie ma się co obrażać, gdyż jeśli się na nich obrażymy to i tak będą działać, ale my nie będziemy wiedzieli kto jest kto. Lepiej współpracować oficjalnie. Uzgadniać wszystko na szczeblu ministerial-

Ostatnio w sprawie odejścia Jaruzelskiego wypowiedział się marszałek Sejmu Mikołaj Kozakiewicz. Ujawnił, że generał już w chwili wyboru w lipcu ub.r. na prezydenta wyraził w prywatnej rozmowie z nim opinię, iż ustąpi w sytuacji, gdy w Polsce dokona się zasadnicza zmiana ustrojowa. Obecnie, zdaniem marszałka, prezydent liczy się z ewentualnością, że taka sytuacja może się narodzić w przyszłym roku, np. na wiosnę. Foto: MACIEJ KUROWICKI

nym, np. ostatnio w sprawie tranzytu Żydów sowieckich do Izraela. Do niedawna delegatura KGB "współpracowała" z resortem wchodząc w jego głąb poprzez szefów departamentów, sięgała naczelników wydziałów, biur, a nawet dalej. Zdaniem Kozłowskiego taka forma współpracy przeminęła bezpowrotnie.

24-letni Marek Zadrozny zakończył drugą turę swej 60-dniowej głodówki w Legnicy. Wygląda na to wyjaśnił, że władze Legnicy rzeczywiście uzyskały systematyczny kontakt z dowództwem Północnej Grupy Wojsk Sowieckich w Polsce.

W październiku 1981 roku zniknął oficer Sztabu Generalnego WP płk Ryszard Kukliński. Okazało się potem, że uciekł z kraju i ujawnił na Zachodzie kulisy przygotowywania stanu wojennego. W Polsce skazano

go na karę śmierci i na karę konfiskaty mienia. Mieniem była nieruchomość - willa w ekskluzywnym osiedlu na Starym Mieście, ulica Rajców 11. Płk Kukliński zbiegł jednak sam, a w willi mieszkała jego żona Barbara Kuklińska. Skutkiem tego skarb państwa był właścicielem tylko połowy willi - skonfiskowanej części, należącej do Kuklińskiego. Willa była jak na warunki polskie okazala i państwo dostało na nią chrapki. Nakłoniono panią Kuklińską, aby odsprzedała swą połowę. Żeby nie stawiała nadmiernych oporów biegły wycenił nieruchomość na 12 mln zł - wypłacono więc pani Kuklińskiej 6 mln zł, co w połowie lat 80 było sumą znaczną i skarb państwa stał się wyłącznym właścicielem całości. Kupiec znalazł się natychmiast. Wszystko wskazuje, że istniał on o wiele wcześniej i krył się za machinacją. Nowy biegły wycenił willę na 2 mln zł i taką sumę zapłacił

premier Zbigniew Messner państwu za willę, stając się jej nowym mieszkańcem. Mieszka zresztą w willi nadal, pobierając jednocześnie najwyższą emeryturę w Rzeczypospolitej. Obecnie willa oceniana jest przez biegłych na co najmniej 250 tys. dol. US. Ponoć Messner przymierza się do sprzedaży. "Czy jednak akt notarialny poprzedniego kupna jest ważny?" - pyta "Tygodnik Solidarność" z 27 lipca, który całą tę sprawę wyciąga na światło dzienne. Oto odpowiedź: "Każdy akt notarialny można unieważnić, o ile powstał on z naruszeniem prawa, a w tej sprawie zachodzi właśnie taki przypadek. Akt kupna willi po Kuklińskim powstał bowiem na podstawie bezdyskusyjnie fałszowanego szacunku nieruchomości. I jako taki ważny być nie może. To wystarczy. To powinno wystarczyć w praworządnym państwie". Tygodnik powołując się na dobrze poinformowane źródło stwierdza,

Wałęsa na spotkaniu w Stoczni Gdańskiej 8 lipca. Powiedział do posłów i senatorów: "Ja wiem, że rzeczywiście pracujecie dzień i noc. Ja wiem, że robicie wielkie rzeczy, ale to nie ma przełożenia do społeczeństwa, które nie wie, co wy kombinujecie. Choć byście tysiące rzeczy opracowali, to jeden podmuch górników czy rolników wszystkie te wasze pisemka i ustawy rzuci do kosza". Foto: JAN JUCHNIEWICZ

ze "ciekawych ksiąg wieczystych na terenie Warszawy jest więcej". Jak na razie brak reakcji oficjalnej. Ciekawe jak sprawa się potoczy dalej?

W Warszawie odbyło się spotkanie Ruchu Obywatelskiego - Akcji Demokratycznej. Na Uniwersytecie Warszawskim spotkało się ok. 1000 zwolenników ROAD. Powołano 42-osobową Radę Założycielską. Przyjęto rezolucję wyrażającą poparcie dla rządu Mazowieckiego. Postanowiono zabiegać o wybór prezydenta w wyborach powszechnych, a nie przez Zgromadzenie Narodowe. Delegacja ROAD została przyjęta przez premiera Mazowieckiego. Do ROAD należy już co najmniej 5 tys. osób.

Kilkudniowe rozmowy związków zawodowych rolników z rządem zakończyły się trudnym kompromisem. Rolnicy będą mogli korzystać z 12-miesięcznych kredytów obrotowych oprocentowanych na 18% w skali rocznej. Każde gospodarstwo może starać się o pożyczkę do 20 mln zł. Na kredyty obrotowe rząd przeznaczył 450 mld zł. Gdy suma ta zostanie wyczerpana możliwe są dalsze negocjacje. Zgodzono się, że ceny wyściowe do negocjacji z Państwowymi Zakładami Zbożowymi muszą zawierać się w przedziale 75-82 tys. zł za kwintal pszenicy (o 20% mniej za żyto). Rząd przeznaczy 500 mld zł na modernizację spółdzielni mleczarskich. System ceł chroniący rolników będzie utrzymany i doskonałony. Kółka Rolnicze nie są zadowolone. Podobnie rolnicy indywidualni. Uważają, że Solidarność RI uzyskała od rządu za mało. Zapowiadają walkę o wprowadzenie następujących cen minimalnych gwarantowanych: 90 tys. zł za kwintal pszenicy, 70 tys. zł za kwintal żyta i 150 tys. zł za kwintal rzepaku.

Sejmowa Komisja Konstytucyjna zdecydowała, że nowa konstytucja powinna być uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe większością 2/3 głosów. Konstytucja podlegała by zatwierdzeniu w ogólnonarodowym referendum, przeprowadzo-

nym równocześnie ze zbliżającymi się wyborami do parlamentu.

Sejm głosował nad powołaniem komisji ds. wyjaśnienia nadużyć związanych z wwozem do Polski ok. 45 milionów litrów nieopodatkowanego alkoholu. Podejrzani są także posłowie i senatorowie Solidarności, a nawet członkowie obecnego rządu. Dziennikarze zachodni już mówią o Vodkagate w Polsce.

Senacka komisja inicjatyw i prac ustawodawczych zaaprobowała projekt ustawy ustanawiającej Krzyż za Wojnę 1918-1921. Prezydent RP nadawałby go w terminie do 15 sierpnia 1991 na wniosek ministra obrony narodowej weteranom wojny polsko-bolszewickiej. Jest ich jeszcze około 400. Projektowane przepisy nawiązują do przedwojennej, lecz nie wykonanej ustawy z 15 czerwca 1939 roku o krzyżu-medalu ochotniczym za wojnę 1918-1921.

Minister spraw zagranicznych Krzysztof Skubiszewski zaprzeczył doniesieniom prasowym, że ustępstwa Polski w sprawie negocjacji traktatowych są związane z obietnicą znacznej pomocy ze strony Niemiec. Minister Skubiszewski, po zapoznaniu się z komentarzami prasy światowej powiedział: "Według niektórych dzienników Polska ustąpiła po to, aby otrzymać pomoc niemiecką. To nieprawda. Nie ustąpiliśmy". Jego zdaniem strona polska otrzymała zapewnienia, że wszystkie istotne z polskiego punktu widzenia sprawy zostaną zawarte w końcowym dokumencie, który ma być zatwierdzony na wrześniowym spotkaniu w Moskwie. Paryska dyskusja, powiedział polski minister, toczyła się w atmosferze "kompromisu i wzajemnego zrozumienia" i przedstawiony przez niego punkt widzenia został przez wszystkich przyjęty.

Minister Skubiszewski dodał, że Polska nie zamierza zrezygnować ze starania się o odszkodowania dla tych, którzy przeszli przez obozy koncentracyjne lub zostali wywiezieni na przymusowe roboty do Nie-

miec. Kwestia ta nie zostanie jednak uwzględniona w traktacie polsko-niemieckim. "Opowiadamy się za pragmatycznym rozwiązaniem - powiedział Skubiszewski - tzn. za powołaniem fundacji, która będzie zajmować się sprawą poszczególnych osób. Fundacja taka może starać się o fundusze z różnych źródeł, także niemieckich. Jednak jej działanie nie będzie oparte na umowie międzynarodowej. Taka umowa stworzy jedynie pewne ramy działania, a potem cała sprawa będzie musiała być załatwiona przez fundację".

Strona polska, powiedziała rzeczniczka rządu Niezabitowska, zdaje sobie sprawę z tego, że zabrakło w Paryżu sprecyzowania, co to znaczy szybko podpisanie traktatu. Może to być dzień, tydzień lub nawet miesiąc. Sprawa wznowienia, przerwanych przez stronę niemiecką, negocjacji traktatowych jeszcze przed zjednoczeniem też nie została definitywnie załatwiona. Postulat wznowienia rozmów został przez Polskę zgłoszony i pozostałe strony "przyjęły go do wiadomości", co zostało uwzględnione w komunikacie. Na tej podstawie można oczekiwać w miarę szybkiego rozpoczęcia tych rozmów. Jednocześnie z rozmowami o traktacie granicznym rozpoczęte zostaną rozmowy o łagodzeniu gospodarczych skutków zjednoczenia Niemiec dla Polski. Pierwsze spotkanie ma się odbyć w Bonn w najbliższych tygodniach. Kwestie gospodarcze mają być zawarte w umowie o współpracy między Polską i Niemcami.

Na posiedzeniu Rady Ministrów młn. Krzysztof Skubiszewski złożył sprawozdanie ze swego pobytu w Paryżu. Głównie mówił on o wynikach konferencji "dwa plus cztery", ale także o rozmowach z francuskimi politykami. "Uzyskaliśmy solenne zapewnienie w obliczu całego świata, że Niemcy podpiszą traktat graniczny" - powiedział młn. Skubiszewski, zaznaczając jednak, że stuprocentowej pewności nie można mieć nigdy i w żadnej sprawie.

"Rada Ministrów w pełni zaapro-

bowala wyniki rozmów ministra Skubiszewskiego w Paryżu" - powiedział po posiedzeniu rządu premier Tadeusz Mazowiecki.

Paryskie porozumienie w sprawie uznania przez zjednoczone Niemcy granicy na Odrze i Nysie wywołało protesty w Niemczech Zachodnich. Herbert Czaja, przewodniczący Związku Wypędzonych, który jest również posłem do Bundestagu, wydał oświadczenie, w którym stwierdza, że "całkowite wyrzeczenie się prawa do terytoriów niemieckich jest niedopuszczalne" i zapowiedział, że będzie upominał się, aby tereny należące kiedyś do Trzeciej Rzeszy również zostały objęte traktatem zjednoczeniowym.

"Jeden lub dwóch ministrów spraw zagranicznych nie może negocjować tak ważnych spraw w imieniu narodu niemieckiego, który pozabawia się prawa do samostanowienia" - powiedział Czaja.

Sejm RP zniósł zakaz sprzedaży alkoholu przed godziną 13. Nowelizację ustawy o wychowywaniu w trzeźwości poparło 240 posłów, przeciw było 34, 28 wstrzymało się od głosu. Sejm przyjął także zmiany do ustawy o ochronie dóbr kultury, zaproponowane przez posłów OKP. Tak więc będziemy mieć w Polsce policję konserwatorską, czyli państwową Służbę Ochrony Zabytków powołaną przez ministra kultury - niezależną od administracji wojewódzkiej.

Przeciwko budowie zapory na Dunajcu protestowało ok. 200 młodych ludzi, którzy przybyli na apel ruchu "Wolność i Pokój" oraz Federacji Anarchistycznej. Blokada dróg dojazdowych trwała 7 dni. Przedsiębiorstwa informowały o poniesionych stratach - 400 mln zł. dziennie. Dochodziło do konfliktów pomiędzy młodzieżą i pracownikami. Na zakończenie akcji jej uczestnicy urządzili happening, podczas którego niszczone symboliczne obiekty przyszłej elektrowni. Liderzy z ugrupowania "Wolność i Pokój" oraz Fede-

racji Anarchistycznej zapowiedzieli, że kolejna akcja protestacyjna odbędzie się w ostatnich dniach sierpnia.

Po niespełna miesiącu od pierwszego założycielskiego spotkania zebrali się ponownie w Warszawie uczestnicy Forum Prawicy Demokratycznej. Uczestnicy Forum opowiedzieli się ponownie za budową silnego, stabilnego państwa prawa; którego głównym filarem byłaby własność prywatna, a zasady rządzenia państwem opierałyby się na społecznej nauce Kościoła. Program Forum odrzuca też porządek, w którym istniałaby silna władza parlamentarna i słaba prezydentura. Głowa państwa powinna być wybierana w powszechnych i bezpośrednich wyborach. Prezydent powinien mieć kompetencje odnoszące się do polityki obronnej i zagranicznej; niezależnie od sytuacji w parlamencie.

Program gospodarczy FPD zakłada szybką demonopolizację sektora państwowego i spółdzielczego oraz demonopolizację i prywatyzację systemu ubezpieczeniowego. W sferze rolnictwa program zapowiada dążenie do gospodarki farmerskiej i rozwoju infrastruktury wsi.

Gościem spotkania prawicowych demokratów był minister Alexander Hall, który nie pierwszy raz podkreślił, że ta organizacja jest mu szczególnie bliska, jednak ze względu na urząd, który piastuje, nie może na razie przystąpić do forum.

Zgromadzenie Ogólne Europejskiej Unii Radiowej i Telewizyjnej przyjęło Polskie Radio i Telewizję w poczet swych członków, co oznacza, iż Polska stała się członkiem Eurowizji.

Rzecznik prasowy Lecha Wałęsy Jarosław Kurski zrezygnował ze swej funkcji z powodu istniejących między nim i Lechem Wałęsą rozbieżności zdań na temat roli i funkcji rzecznika.

Mieczysław Kowalewski z Biura Prasowego Lecha Wałęsy zdementował pogłoski jakoby Przewodniczący posiadał prywatny samolot. - Na

wszystkie spotkania Wałęsa jeździ samochodem (rządową lancją metallic), jeśli zaś leci, to normalnym, rejsowym samolotem. Oczywiście zdarzają się wyjątki...

Minister spraw zagranicznych Polski, Krzysztof Skubiszewski w wywiadzie dla dziennika "Le Monde" powiedział, że Paryż i Warszawa powinny dołożyć wszelkich starań, by odnowić dawne więzy przyjaźni, zerwane po drugiej wojnie światowej. "Biorąc pod uwagę, że nasze stosunki z Francją miały specjalny charakter, powinniśmy uczynić wszystko, by zostały one ujęte w formalne porozumienie" - powiedział minister Skubiszewski, dodając, że w pierwszym rządzie wymaga to zmiany zasad stosunków między Polską a ZSSR.

W Koszalinie powołana została nowa partia - Ruch Opcja Ludowo-Agrarna (ROLA) - skupiająca sześć organizacji wojewódzkich z Pomorza Zachodniego. ROLA ma być "porozumieniem na rzecz gospodarczo suwerennej Rzeczypospolitej", zbliżonym do Porozumienia Centrum, wyjaśnił jej rzecznik Piotr Baumgart, znany działacz "Solidarności" Rolników Indywidualnych.

We Wrocławiu powstała grupa inicjatywna reprezentacji politycznej ofiar stalinizmu "Sprawiedliwość". Znaleźli się w niej czołowi działacze Głównego Komitetu Pamięci Ofiar Stalinizmu w Polsce z jego przewodniczącym dr Leszkiem Skonką.

"Wytyczyliśmy - powiedział Skonka - kilka głównych celów działania. Najważniejszym jest dążenie do naprawienia krzywd wyrządzonych przez stalinizm, ukazanie i ukaranie winnych, a także walka z pozostałościami stalinizmu i odradzającym się totalitaryzmem. Chcemy prowadzić także skuteczną walkę o demokrację i wszelkich dziedzin życia i o sprawiedliwość społeczną".

Kilka tysięcy mieszkańców Gdyni asystowało demontażowi pomnika wdzięczności, wzniesionemu przed

laty w centrum miasta na reprezentacyjnym Skwerze Kościuszki ku czci Armii Sowieckiej. Jak stwierdził inicjator uchwały Rady Miejskiej w sprawie likwidacji pomnika - autor Szymon Pawlicki, demontaż ten, to usunięcie symbolu podległości Polski Związkiowi Sowieckiemu.

Ukonstytuował się Obywatelski Komitet Budowy Pomnika Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Przewodniczącym Komitetu jest Zygmunt Korwin-Sokołowski, wiceprzewodniczącym - pos. Andrzej Lapicki, wśród członków ks. biskup Zbigniew Kraszewski - duszpasterz kombatanów polskich, senator Andrzej Szczepkowski i prezes ZG Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, ppłk. dypl. Wojciech Borzobohaty. Komitet wystąpił do prezydenta m.st. Warszawy o rozważenie lokalizacji pomnika oraz o przywrócenie placowi przed Grobem Nieznanego Żołnierza imienia Marszałka.

GOSPODARKA

Centralny Zarząd Inżynierii Ministerstwa Współpracy Gospodarczej z Zagranicą podał, że w pierwszym półroczu br. eksport polskiego sprzętu wojskowego do krajów pierwszego obszaru płatniczego miał wartość 403.3 mln rubli, zaś do strefy wolnodewizowej 17.7 mln dol. W tym samym okresie import z pierwszego obszaru miał wartość 193.2 mln rubli, a z drugiej strefy 1.5 mln dol. Import i eksport sprzętu wojskowego były mniejsze niż w analogicznym okresie ub. roku.

Europejski Bank Inwestycyjny poinformował, że przyzna Polsce pierwszą pożyczkę w wysokości 30 mln dol., która ma być przeznaczona na modernizację polskich kolei. Pożyczka ma umożliwić modernizację trzech zakładów produkujących silniki do lokomotyw oraz zakładów remontowych wagonów.

Grupa dwudziestu młodych polskich rolników przybyła na 16-tygod-

niowe szkolenie do Kanady. Jest to kurs organizowany w ramach programu pomocy kanadyjskiego rządu dla Polski przez International Livestock Management School. Rekrutacja uczestników kursu prowadzona była przez lokalne związki hodowców bydła na terenie całego kraju. Polscy rolnicy po zapoznaniu się z zagadnieniami dotyczącymi hodowli bydła w Kanadzie, odbywać będą praktyki w gospodarstwach, gdzie pracując wraz z kanadyjskimi rolnikami zdobędą umiejętności w zakresie efektywnej hodowli.

Place realne w maju i czerwcu wzrosły o ok. 3%, stwierdził w cotygodniowym spotkaniu z telewidzami min. Kuroń. W II półroczu mają zwiększyć się dalej - podkreślił. Mimo to, wynagrodzenia w Polsce w porównaniu z zachodnioeuropejskimi są niskie. Polska ma siedmiokrotnie niższy dochód narodowy niż kraje EWG - poinformował także min. Kuroń.

Poznański przedsiębiorca Aleksander Gawronik, do połowy przyszłego roku sprowadzi około miliona ton zachodniej etyliny 98. Na sierpień tego roku zapowiada on odczuwalne dla rynku zwiększenie dostaw - zamiast jak dotychczas auto-cysternami będzie benzynę sprowadzał drogą morską. W tym celu wynajął 4 tankowce pływające pod banderą panamską.

Ten sam Gawronik podpisał z niemiecką firmą Taxfree umowę, na mocy której Polacy kupujący towary w RFN będą mogli odbierać tzw. mehrvehrsteuer w placówkach firmy pana Gawronika na granicy oraz w Warszawie, Szczecinie i Poznaniu.

Mehrvehrsteuer to zwrot 14 proc. wartości zakupionego towaru, jeśli się na granicy udokumentowało jego wywóz. Dotychczas pieniądze te można było odebrać jedynie w sklepie, w którym się towar kupiło, pojechawszy ponownie do RFN.

Taxfree jest jedną z dwóch niemieckich firm uprawnionych do wypłacania tych bonifikat. Po długich poszukiwaniach wybrała ona na kontrahenta z polskiej strony właś-

nie Biuro Handlowo-Prawne AG Aleksandra Gawronika. Do końca 1990 r. firma ta wypłaci ok. 100 mln marek z tytułu 14-proc. bonifikat.

Kopalnia "Staszic" otrzyma od sekcji węglowej koncernu Shell kredyty na zakup kompletnego wyposażenia ślany węglowej. Będzie go splancała przez trzy lata dostawami węgla. Umowę w tej sprawie podpisano w Katowicach. Wyposażenie to jest trzy razy wydajniejsze niż używane obecnie w polskich kopalniach. Wraz z pierwszymi dostawami sprzętu Brytyjczycy prześlą polskim fabrykom dokumentację techniczną nowoczesnych maszyn dla górnictwa węglowego oraz nafty.

Fundusz Rozwoju Rynku i Demonopolizacji Handlu przekazał bankom bilion złotych na gwarancje kredytowe dla firm prywatnych. Prywatny przedsiębiorca, starający się o kredyt bankowy, musiał dotychczas dać gwarancje spłaty w formie zastawu, hipoteki na nieruchomości lub czegoś poręczenia. Od 1 sierpnia bez takich gwarancji będzie można uzyskać pożyczkę na działalność handlową, gastronomiczną i przetwórczą.

Wystarczy zgłosić się do Powstającej Kasy Oszczędności lub Państwowego Banku Kredytowego. Bank oceni, czy kredytowane przedsięwzięcie jest opłacalne i czy pozwoli na spłatę pożyczki. Państwo gwarantuje kredyty na cele inwestycyjne - jeżeli będą spłacane do końca 1995 roku i na cele obrotowe - jeśli będą spłacane przez okres nie dłuższy niż dwa lata. O gwarancje mogą się starać osoby fizyczne oraz spółki: cywilne, z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjne, w których osoby fizyczne mają większość udziałów. Nie dotyczą one kredytów dla osób zagranicznych i spółek z ich udziałem.

Zastępca przewodniczącego rady deputowanych ludowych obwodu lwowskiego Iwan Hel wyjaśnił przyczyny restrykcji wobec zagranicznych turystów. (Od 21 lipca w rejonie lwowskim mogą oni poruszać się tylko po wyznaczonych trasach, nie

wolno im używać samochodów we Lwowie i wywozić z obwodu towarów deficytowych, paliwa mogą kupować jedynie za walutę kraju, z którego pochodzą).

Przez Lwów corocznie przejeżdża 4,5 miliona turystów, w większości z Polski, obecnie również z Rumunii. W porównaniu z cenami w Polsce, szczególnie na paliwo i żywność, nasze ceny są wyjątkowo niskie. Setki tysięcy Polaków w dziesiątkach tysięcy samochodów przejeżdża tranzytem przez lwowski obwód, by zaopatrzyć się i wziąć do kanistrów po 80-150 litrów paliwa. Zabierają limit paliwa, jaki przyznaje nam Moskwa. Teraz, kiedy przejeżdżamy od poprzedniej władzy odpowiedzialność za zrujnowaną gospodarkę regionu, a dla nas samych nie wystarcza towarów, Polacy wykupują je masowo, wywożą i spekulują na różnicy cen. Wśród ludności obwodu od dłuższego czasu rośnie niezadowolone, ludzie grożą strajkami, a zaraz po prostu wyjdą na ulice. Zostaliśmy po prostu zmusze-

ni do podjęcia tych niepopularnych i niewygodnych dla Polaków decyzji. Spodziewamy się, że na krótko.

Obecnie w EWG obowiązuje ok. tysiąca szczegółowych norm jakościowych dotyczących produkcji, usług, itp. Według ekspertów przedstawionych w czasie obrad senackiej komisji spraw zagranicznych Polska w przyszłym roku będzie w stanie spełnić... 65 spośród tych norm.

Departament Transportu USA poinformował, iż Polska i Stany Zjednoczone wyraziły zgodę na wniesienie poprawek do istniejącego układu o lotnictwie, co pozwoli na ułożenie stosunków między obydwojma państwami na pewniejszej i bardziej liberalnej podstawie. Przyjęte przez obie strony poprawki pozwolą amerykańskim liniom lotniczym na pełną wymianę polskiej waluty na dolary i przesyłanie ich do Stanów Zjednoczonych. W ten sposób rozwiązany został istniejący od dłuższego czasu problem w kontaktach linii

lotniczych obu państw. Po raz pierwszy też, kompanie lotnicze USA otrzymały prawo sprzedaży biletów za złotówki. Obie strony zgodziły się także na liberalizację przepisów regulujących loty czarterowe do Polski i do Stanów Zjednoczonych.

Polskie linie lotnicze otrzymały możliwość odbywania lotów do Miami. LOT może również po zawarciu umowy z którąś z amerykańskich linii lotniczych otrzymać połączenie z Los Angeles. Aktualnie LOT obsługuje j lotniska jedynie w Nowym Jorku i Chicago. Z kolei ze strony amerykańskiej do Polski latają samoloty Pan American World Airways, a zainteresowanie tą trasą wyrażają także American Airlines, United Airlines i Tower Air. Ustalono, że punkt o wymianie polskiej waluty na dolary wejdzie w życie nie później niż w rok od podpisania porozumienia. Wszystkie punkty tej umowy nie posiadają terminu upływu ważności. (Informację przytaczamy w całości za "Dziennikiem Związkowym" z Chicago).

Z cyklu INICJATYWY WOLNORYNKOWE. Foto: JAN JUCHNIEWICZ

NA ZACHÓD OD PODZIAŁÓW

Z polskiej magmy, w której dotąd pływały pojedyncze kawałki sensu zaczyna się wylaniać nareszcie jakiś czytelny układ. Obok Porozumienia Centrum kierowanego przez braci Kaczyńskich ku prezydenturze Wałęsy powstało ugrupowanie nowe, o wdzięcznym skrótce ROAD, czyli Ruch Obywatelski Akcja Demokratyczna kierowany przez dwóch znanych działaczy podziemnej "Solidarności", Zbigniewa Bujaka i Władysława Frasyniuka. Bujak, który w wywiadzie radiowym odpowiadał na zarzuty swej "lewicowości" odpowiedział dowcipnie, a zarazem i głęboko: "Ja nie jestem od tych panów na lewo, ja jestem od nich na zachód", co wydaje się powiedzeniem niesłychanie prawdziwym. Zanim powiem, o co w tej politycznej rozgrywce wedle mnie chodzi, chciałbym już teraz przestrzec wszystkich interpretatorów, którzy sądzą, że ten podział jest podziałem nowym. Nie jest nowy ani w wymiarze ogólnym, ani w wymiarze doświadczeń samej "Solidarności" - jest odwzorowaniem wcześniejszych podziałów w opozycji demokratycznej, wówczas nie dość jasno wyartykułowanych, jest też odwzorowaniem podziałów istniejących w samym Związku już w roku 1981, kiedy to, podczas I Zjazdu powstały Kluby Sympatyków Niepodległości (ze względu na swe narodowe zabarwienie przezywane złośliwie Klubami Sympatyków Napletka). Na utworzenie tego ruchu odpowiedziały środowiska zbliżone do dzisiejszego ROAD powołaniem Klubów Samorządnej Rzeczypospolitej. I tak się to ciągnie do dzisiaj, choć oczywiście dziś posiada to już zupełnie inny wymiar. Jeśli bowiem przed "wojną" nikt w zasadzie poważnie nie brał pod uwagę możliwości odebrania państwa komunistom, to obecnie, gdy się to już stało, spór

przestaje być wyłącznie sporem o koncepcję Polaka, lecz stał się sporem o koncepcję Polski, w dodatku jeszcze jest on po prostu - i nie ma co tego ukrywać - wyrazem walki o władzę. Jest bowiem rzeczą oczywistą, że od tego, kto będzie ową władzę sprawował, zależeć będzie też forma polskiej państwowości. W tym sporze, co zrozumiałe, grają też sporą rolę osobiste ambicje jego uczestników, niemniej sprowadzanie sprawy tylko do tego wymiaru byłoby czymś małostkowym.

Z grubsza rzecz biorąc, tak jak ja postrzegam w tej chwili istotę tego, co się w kraju dzieje, chodzi o to, czy Polska ma być krajem prezydenckim czy parlamentarnym. Porozumienie Centrum opowiada się za tym pierwszym modelem: silna władza prezydencka, której podporządkowane zostaną wszelkie struktury państwa, w tym także parlament, przy czym nie bez znaczenia jest fakt, że prezydentowi przyznaje się prawo regulowania problemów życia społeczno-politycznego przy pomocy dekretów. ROAD stawia raczej na rządy parlamentarne, w których funkcja prezydenta podobna byłaby raczej do tej, którą ukształtowali Niemcy w RFN niż do tej, którą sprawdził w ciągu ostatnich 200 lat Amerykanie. W tym sporze podnosi się przeróżne argumenty, przy czym na przykład mało kto zwraca uwagę na fakt, że silna prezydentura amerykańska jest efektem zgody dwubiegunowego tylko układu partyjnego w USA, zaś prawdopodobnie nie zostałyby zaakceptowane przez społeczeństwo, które wylania z siebie wiele różnych partii politycznych.

Powszechne jest mniemanie, że upadek Polski w XVIII wieku wziął się z jej politycznej słabości polegającej na swoistym "nadmiarze de-

mokracji" i braku silnej, twardej władzy państwowej. Ten pogląd jest często powtarzany, ostatnio, żeby było zabawniej, przywoływany był przez ekipę generalską w czasie trwania stanu wojennego i dla jego uzasadnienia. Powtarzał się tu zresztą ulubiony motyw rozbiorów kraju, których uniknęliśmy dzięki stanowczej, choć - przynawano to, a jakże - dolegliwej akcji wojska i bezpieki. Dziś zwolennicy dekretów i silnej władzy co prawda rozbiorami już nie straszą (a może jeszcze nie straszą), snują natomiast widmo niemalże wojny domowej, która zmiecie z powierzchni raczkującą polską demokrację, jeżeli nie zostanie ona uformowana wedle ich wyobrażeń. Ostatnio taką wizję zafundował w swej książeczce "Bitwa o Wałęsę" mój ulubiony autor, Piotr Wierzbicki, stały felietonista kierowanego przez Jarosława Kaczyńskiego "Tygodnika Solidarność": "Jeżeli warszawski establishment będzie wojnę z Wałęsą prowadzić nadal, jeśli się nie opamięta, jeśli przeciągnie strunę, jeśli się będzie rozkoszował nadal podniebnymi "etosami", a przy okazji całkiem przyziemnymi przywilejami, może się zdarzyć, że do akcji wkroczy głodny, zdesperowany tłum. Ten tłum może też wynieść Wałęsę. Ale ten tłum może perspektywę tej prezydentury zniszczyć. Głodnych nie obchodzi reformy. Głodnych nie obchodzi niepodległość. Głodni chcą mieć tylko, i to natychmiast, chleb. Wałęsa - placąc głodnym - nie zwojuje już dla Polski nic. Zatem bądźmy szybsi, stańmy przy nim". Brzmi to rzeczywiście dramatycznie. Nie tłumaczy jednak pewnego bardzo interesującego drobiazgu. Tego mianowicie, w jaki sposób Wałęsa powstrzyma głód i czym będzie głodnym płacić. Wszak "z pustego i Sa-

lomon nie naleje", jak to się kiedyś słusznie powiedziało niezapomnia-nemu towarzyszkowi Wiesławowi.

Pisanie czarnych scenariuszy rozwoju sytuacji polskiej ma długą tradycję. Jeden z nich nawet mówi, że od Lecha Polska powstała i od Lecha zginie. Zostawmy jednak te nieprzyzwoite żarty. Nie będziemy też dochodzić kto, gdzie i z jakich przywilejów korzysta, gdyż takimi populistycznymi argumentami nie się nie zwojuje, co najwyżej udowodni swój lewicowy w istocie styl myślenia (jeżeli pojęcie lewicy w ogóle dziś jeszcze coś znaczy, ja sądzę, że używane jest zastępczo, gdyż tamtego używać w Europie nie wypada, zamiaszt dawnej "żydokomuny": widziałem zresztą w jednej z uwolnionych od cenzury gazetek arcydziełko zatytułowane "judeopolonia" mające komentować fakt sprawowania władzy przez ekipę Mazowieckiego - zabawne, prawda?). Pominiemy też zachęty w rodzaju takich oto: "by Wałęsa mógł płacić tym elitom, one teraz muszą przy nim stanąć" - nie wiem jak w koncepcji Wierzbickiego wystarczy Wałęsę na placenie i głodnym (by ich powstrzymać) i elitom (by je utrzymać), ale już wiele razy powtarzałem, że na ekonomii się nie znam.

Znam się natomiast nieco na wzięciach ładu społecznego, gdyż to między innymi musiałem studiować. Wiem zatem, że wizja ładu opartego na rządach silnej ręki, wizja państwa twardego coraz mniej odpowiada współczesnym realiom światowym. Jest to też wizja, która dość słabo współgra z procesami zachodzącymi we współczesnej Europie, a chyba nie tylko w Europie. W tym typie państwa znajdujemy się bliżej rządów autorytarnych niż demokracji, samo zaś państwo jest tworem raczej izolującym się od otoczenia niż dążącym do otwartości. Wiem też, że wykształca się w takich strukturach postawy egoistyczne. Nie ma w tym w końcu niczego złego, rzecz jednak w dopasowaniu systemu państwowego czy ładu społeczno-politycznego do czegoś, co nazwałbym osobowością danego społeczeństwa. I jeśli na przykład ten typ porządku doskonale pasuje do społeczności o sil-

nych tradycjach protestanckich (by pozostać w kręgu chrześcijaństwa), to jakoś źle się przyjmuje w społeczeństwach katolickich, nie pasuje do nich.

Wiem też, że - chcąc przełamać te "polskie uprzedzenia" - wielu już ludzi próbowało narzucić temu społeczeństwu ten "lepszy", twardy styl bycia. Jeżeli się to dotąd nie udało, musi to być wynikiem nie tylko "nieświadomości" tego społeczeństwa, lecz przede wszystkim chyba przywiązania do pewnych nie dających się zredukować wartości, wśród których wolność należy do najpierwszych. Może więc to społeczeństwo nawet by Wałęsę na prezydenta wybrało, lecz jeżeli już by się tak miało stać, to wówczas z pewnością zażądano by odeń - tak jak w końcu zażądano i od królów - gwarancji zachowania swobód. Te historyczno-współczesne uwagi mogą się wydawać nieco oddalone od sedna toczącej się gry. Nie są jednak: w moim przekonaniu nie da się bowiem zaprzeczyć tradycji, która często bywa wiedzą ukrytą w zbiorowej podświadomości, lecz która przecież kształtuje nasze współczesne postawy.

Myślę, że z tych właśnie wolnościowych tradycji wyrasta druga z obecnych w naszym życiu politycznych opcji - wybór parlamentaryzmu. I nie należy, w moim przekonaniu, obawiać się szalejącego "partyjniactwa": już niebawem wszystko musi się ułożyć w czytelny układ. Być może trzeba by wprowadzić, jak w RFN, minimum procentowe głosów uprawniające do przedstawicielstwa w parlamencie (w Niemczech wynosi ono 5%), co spowoduje, że partie słabe będą eliminowane z życia politycznego nie przez mechanizmy administracyjne, lecz przez samych wyborców.

Akcja Demokratyczna z Bujakiem i Frasyniukiem wyraźnie nawiązuje do pomysłu Rzeczypospolitej Samorządnej. Nie pozwala ta idea traktować ludzi jako tłum, jako masę, którą w ten lub inny sposób trzeba urabiać. Nie deleguje troski o przyszłość kraju wyłącznie na elity. Przeciwnie: zakłada, że Polska jest, jak chciał Norwid, "wspólnym obowiązkiem", że jej los nie może być

wydany w ręce jednej tylko osoby - choćby nawet osoba ta była geniuszem. W sposób oczywisty chodzi tu więc o ograniczenie delegowania władzy dla wąskiej grupy polityków, o coś, co można by określić jako dążenie do uspołecznienia polityki. Jest to, co warto podkreślić, zgodne z najbardziej trwałymi tradycjami polskimi z okresu jeszcze przedrozbiorowego. Wyrażały się one we wszystkich ważniejszych aktach społeczno-politycznych, z Konstytucją 3 Maja włącznie.

Cały ten felieton może się wydać nieco chaotyczny, niespójny, odwołujący się w równej mierze do doświadczeń historycznych co do wydarzeń najwyższej współczesności. Ale też sprawa w ogóle nie jest prosta. Żyjemy w okresie, w którym w Polsce - ale chyba nie tylko w naszym kraju - odbywają się procesy, które wyraźnie zmierzają do przezwyciężenia obowiązujących dotąd tradycyjnych podziałów politycznych, w których opozycja "prawica-lewica" odgrywała rolę dominującą. W myśleniu i działaniu politycznym mamy do czynienia z jednej strony z postawami tradycyjnymi i tymi, które zmierzają do sformowania stylu nowego. Z drugiej strony ten nowy styl w jakis sposób zakorzeniony jest w doświadczeniach historycznych Polski, doświadczeniach nie rozwijanych dlatego, że po prostu na niemal dwieście lat kraj utracił byt polityczny, a dwudziestoletnia pauza lat 1918-39 nie pozwoliła, zwłaszcza w ówczesnych układach międzynarodowych, na odrodzenie demokratycznych i wolnościowych struktur właściwych polskiemu stylowi myślenia. Jednego się dziś boję: że Polska, która w dawnych wiekach była wyspą demokracji w morzu absolutyzmów zmieni się w wyspę tradycjonalizmu w morzu nowego ładu demokratycznego kształtowanego w Europie. Marzę Bujak, gdy mówi, że jest na zachód od tych, którzy posługują się hasłami "lewicy" i "prawicy".

LESZEK SZARUGA

KGB wczoraj i dziś

Jak już informowaliśmy, w Kanadzie przebywa obecnie autor bestselleru wydawnictw niezależnych, książki pt. "KGB" dr Marek Ciesielczyk. Pracownik naukowy instytutu sowietologicznego w Niemczech Zachodnich. Objeżdża kontynent amerykański z odczytem pt. "Czy pieriestrojka przetrwa do 1993 roku?". Tytuł wykładu nie powinien zmylić słuchacza. Jego istotą jest wykazanie, że po upływie tego czasu możemy się spodziewać kolejnej, inwazyjnej fazy wydawałoby się wymierającego komunizmu. Komunizm rozumie Ciesielczyk nie jako formę gospodarowania czy ideologii, ale przede wszystkim bezwzględne skupienie władzy i terroru. Ciesielczyk porównuje pieriestrojkę Gorbaczowa i odwilż Chruszczowa, odsłaniając kulisy coraz większej koncentracji władzy politycznej w rękach najbardziej wyrafinowanego i niebezpiecznego narzędzia opresji jakim jest KGB. Posunięcia personalne Gorbaczowa oraz nasilenie akcji dezinformacyjnej na Zachodzie i szpiegowskiej KGB budzi niepokój, że Gorbaczow inicjująca rewolty w Europie Środkowej, mimo iż wymykają się jego kontroli, zmierza jednak do celu jakim jest dominacja sowiecka w Europie i dośnięcie Zachodu w zbrojeniach i SDI. Osiąga to również przez utrudnianie tendencji zjednoczeniowych Europy. Sporo miejsca pod tym kątem poświęca krytyce sukcesu zjednoczenia Niemiec, który jest pozorny i zachowujący kontrolę sowiecką na terenie obecnego NRD. Jest to również niebezpieczne dla Polski, która wplątana w schemat KGB-owskiej intrygi ma niewielkie szanse wycofania w ciągu najbliższych 3 lat wojsk sowieckich. Ciesielczyk wierzy, że istnieje szansa wyrwania Polski z intrygi, która wplątała w Gorbaczowowskie interesy Rumunię, poprzez premiera (na szczęście nie prezydenta) Czechosłowację, NRD, a obecnie według znanego scenariusza Jugosławię, Albanie i Kubę. Wszystkie te intrygi mogą być przez młodą opozycję tych krajów wykorzystane dla osiągnięcia wolności i niepodległości.

Pewne akcje KGB na Zachodzie trwają od lat. Książka Ciesielczyka pozwala odkryć ich mechanizm i główne postacie. Nic dziwnego, że ulubieniec zachodniej publiczności Nelson Mandela okazał się ścisłym współpracownikiem KGB i partii komunistycznej oraz czołowych terrorystów współpracujących z Sowietami. Warto przypomnieć fragmenty tej książki najlepiej ilustrujące rozpracowane już intrygi zbrodniczej siły. Za kilka lat na gorącą współczesność uda się spojrzeć równie chłodnym okiem. Oby nie sprawdziły się około 1993 roku teorie komunizmu polskiego sowietologa.

Fragment rozdziału książki pt. "Destabilizacja".

(...) Gdy pod koniec lat 60-tych Biuro Polityczne KC KPZS doszło do wniosku, iż także niekontrolowane akty terroru dokonywane na terenie państw niekomunistycznych zbliżone są z dalekosiędnymi sowieckimi planami destabilizacji społeczno-politycznego systemu tych krajów, ZSRS popierał zaczął nawet te grupy terrorystyczne, których działalność nie mógł sam nadzorować.

Jak twierdzi dyrektor londyńskiego "The Institute for the Study of Conflict", Brian Crozier, w specjalnych ośrodkach niedaleko Odessy rozpoczęto np. szkolenie kilkuset terrorystów afrykańskich.

W 1968 roku Komitet Centralny KPZS zdecydował, iż ZSRS będzie odtąd udzielał wszechstronnej pomocy terrorystom palestyńskim. Za pośrednictwem Egiptu KGB zaczął w lecie 1970 roku dostarczać broń dla PLO.

GRU natomiast przeszkolił w owym czasie 30 Palestyńczyków, którzy później mieli zająć czołowe pozycje w PLO.

Za pośrednictwem swej czechosłowackiej filii Komitet Bezpieczeństwa Państwowego popierał zaczął także IRA. W październiku 1971 r. władze holenderskie skonfiskowały na lotnisku w Amsterdamie transport broni produkcji czechosłowackiej przeznaczony dla terrorystów irlandzkich. Od listopada 1972 r. IRA używa w swych akcjach przeciw policji i wojsku brytyjskiemu sowieckiej broni typu RPG-7, służącej do odstrzału rakiet. Kutry patrolowe irlandzkiej marynarki wojennej zatrzymały w dn. 23 marca 1973 r. statek, na którym skonfiskowano 5 ton broni i amunicji, w tym np. 250 karabinów automatycznych typu "Kalasznikow". Okazało się, iż przeznaczony dla IRA transport broni sowieckiej pochodził od innej, popieranej przez KGB organizacji terrorystycznej "AL FATAH".

W kwietniu 1968 roku aresztowani zostali w Kolumbii dwaj kuryerzy KGB - Feliciano Pachon Chocanta i Librada Morena Leal, którzy otrzymali od Sowietów 100.000 dol. na pomoc dla działającej na terenie Kolumbii grupy terrorystycznej

"Fuerzas Armados Revolucionarias".

Według relacji zbiegłego na Zachód agenta KGB Sacharowa, na przełomie lat 60-tych i 70-tych Sowietci usiłowali przeprowadzić następujące akcje destabilizacyjne na Bliskim Wschodzie:

1) sabotaż złóż ropy naftowej Arabii Saudyjskiej i obalenie rządu tego kraju;

2) werbowanie, szkolenie i kierowanie do akcji terrorystycznej studentów w ZSRS stypendystów z Emiratów Arabskich (np. z Kataru udało się zwerbować 80 osób);

3) szkolenie w Syrii terrorystów tureckich (akcja ta rozpoczęła się już w latach 60-tych);

4) przejęcie całkowitej kontroli nad PLO.

Na początku 1971 roku Sowietci postanowili obalić siłą prezydenta Sadata i zastąpić go posłuszną całkowicie Kremłowi "marionetką". Zamachem stanu kierować miał długoletni agent KGB Sami Szaraf, o którym była mowa już wcześniej. Gdy w kwietniu 1971 r. udał się on do Moskwy po instrukcje, Sadat dowie-

dział się o przygotowywanym spisku i polecił aresztować Szarafa po jego powrocie do Egiptu wraz z 90 innymi niedoszłymi rebeliantami.

Mimo, iż początkowo Sowietci natykali na pewne opory ze strony Fidela Castro, gdy chcieli całkowicie podporządkować sobie DGI, to jednak już w 1962 r. Kubańczycy byli gotowi wykonywać zlecenia KGB. FBI aresztowało wówczas 3 "dyplomatów" kubańskich zatrudnionych w ONZ, którzy zgromadzili znaczną ilość materiałów wybuchowych w celu wysadzenia w powietrze kilku domów towarowych i stacji metra w Nowym Jorku!

W 1968 i 1969 Stany Zjednoczone wydalili dwóch innych, pracujących także w ONZ Kubańczyków, którzy finansowali organizacje ekstremistów murzyńskich, zachęcając ich przy tym do dokonywania aktów terroru.

W 1970 roku DGI zorganizowała specjalne centrum szkoleniowe dla terrorystów, którzy mieli m.in. dokonywać akcji sabotażowych na terenie USA.

Po nieudanym zamachu stanu w Sudanie, przygotowanym w 1971 roku przez KGB, władze tego kraju wydalili ambasadorów ZSRS oraz Bułgarii, a także setki sowieckich "ekspertów technicznych", zamieszanych w pucz. W tym samym mniej więcej czasie z Ekwadoru wyrzuconych zostało 2 oficerów KGB i jeden GRU, którzy oferowali grupie robotników ekwadorskich znaczną sumę pieniędzy w zamian za zorganizowanie strajku.

W ostatnich latach trwania wojny w Wietnamie członkowie amerykańskiej organizacji terrorystycznej "Weather Underground" dokonali w USA około 40 zamachów bombowych na budynki rządowe, komisariaty policyjne, banki, a nawet Kapitol. Te sterowane przez Sowietów operacje, miały stanowić wyraz "spontanicznego" protestu młodych Amerykanów przeciw wojnie w Wietnamie. "Weather Underground" wspierane było zarówno bezpośrednio przez KGB jak i jego kubańską filię DGI. Pomoc ta polegała m.in. na organizowaniu szkoleń sabotażowo-

terrorystycznych, dotacjach finansowanych i zapewnieniu łączności między poszczególnymi grupami terrorystów.

W marcu 1969 roku działający w USA agent sowiecki nazwiskiem Rudolf Herrmann usiłował sabotować nawet start amerykańskiej rakiety kosmicznej.

Dnia 7 września 1972 roku zamordowany został w Kabulu jeden z najbardziej aktywnych antykomunistycznych dziennikarzy afgańskich Monahajudin Gahis. Kule, którymi został trafiony, pochodziły z broni produkcji sowieckiej, podobnie jak jeep, którym udało się zbliżyć do miejsca zbrodni. Bezpośrednio po tym zamachu z Kabulu odwołany został ambasador ZSRS Siergiej Kitkiew, znany ze swych wcześniejszych kontaktów z arabskimi terrorystami.

Jesienią 1979 roku inny oficer KGB, Michaił Talebow, otrzymał od Andropowa rozkaz zamordowania sprawującego wówczas w Afganistanie władzę Hafisullaha Amina. Operacja ta została wcześniej uzgodniona z Biurem Politycznym KC KPZS, które chciało zastąpić Amina bardziej jeszcze posłusznym Sowietom satrapą. Podpułkownik Talebow zatrudniony został na początku listopada 1979 roku w pałacu prezydenta jako... kucharz, co miało mu ułatwić otrucie Amina. Gdy akcja ta ku niezadowoleniu Andropowa zakończyła się niepowodzeniem, pałac prezydencki zajęty został w nocy dn. 27 grudnia przez oddział szturmowy KGB pod dowództwem pułkownika Bajerienowa oraz wspierające go inne sowieckie jednostki wojskowe. To, czego nie dokonał za pomocą trucizny Talebow, nadrobione zostało przy pomocy kul z karabinu maszynowego przez pułkownika Bajerienowa.

W kwietniu 1979 roku z Liberii wyrzuconych zostało trzech Sowietów usiłujących zorganizować zamach stanu; w sierpniu natomiast Kostaryka wydalila dwóch obywateli ZSRS podejrzanych o współorganizowanie strajku generalnego w tym kraju. W lutym 1980 roku Hiszpanię opuścić musiało dwóch oficerów KGB współpracujących z terrorystami baskijskimi, zaś w kwietniu

1982 roku dalszych dwóch, którzy z kolei mieli zadanie zorganizowania sabotażu dostaw broni amerykańskiej dla Hiszpanii.

We wrześniu 1980 roku Pakistan wydalil prawie 100 Sowietów za organizowanie akcji wywrotowych w tym państwie, a dokładnie w rok później z Egiptu wyrzuconych zostało 7 "dyplomatów" ZSRS, w tym ambasador, a także dwóch korespondentów sowieckich, którzy podburzali przeciwko sobie muzułmańskich fanatyków religijnych oraz chrześcijan koptyjskich. W wyniku starć pomiędzy tymi dwoma grupami śmierć poniosło 70 osób!

Wielu cennych informacji na temat organizowania akcji terrorystycznych przez Sowietów dostarczyli zbiegli na Zachód lub zwerbowani w ostatnim okresie przez jego służby wywiadowcze oficerowie KGB i GRU, jak np. pułkownik Anatolij Nikołajewicz Filatow. W latach 70-tych działał on jako agent sowieckiego wywiadu wojskowego na terenie Algerii, pracując jednocześnie dla CIA. Po zdekonspirowaniu Filatowa jako "podwójnego" agenta, Sowietci skazali go na karę śmierci.

W latach 1974-1977 dla CIA pracował jeden z wyższych urzędników Ministerstwa Spraw Zagranicznych ZSRS, Aleksander Dmitrijewicz Ogorodnik, który potwierdził udział KGB w wielu operacjach sabotażowo-terrorystycznych na całym świecie. W lecie 1977 roku został on aresztowany, a następnie popełnił samobójstwo.

W 1982 roku w ręce brytyjskiego wywiadu oddał się zatrudniony oficjalnie w sowieckim konsulacie w Teheranie Władimir Andriejewicz Kuziczkin. W rzeczywistości był on majorem KGB, pracującym w Zarządzie "S" Komitetu Bezpieczeństwa Państwowego, którego 8-y wydział - jak wiemy - odpowiedzialny jest za dokonywanie akcji terrorystycznych poza granicami ZSRS.

Do bardziej spektakularnych operacji tego typu należy np. zamach na życie bułgarskiego pisarza (który pracował dla rozgłośni radiowych BBC, "Deutsche Welle" i RWE) Georgi Markowa, w Londynie w 1978

roku, czy innego bułgarskiego dziennikarza emigracyjnego, Władimira Kostowa; w Paryżu, w tym samym czasie.

Po eksplozji ładunku wybuchowego w budynku czechosłowackiej sekcji Radia Wolna Europa w Monachium, kolejny zamach bombowy na tę radiostację przygotować miała jednostka dywersyjna "C-428" rumuńskiej służby wywiadowczej CIE. Przygotowania do akcji tej rozpoczęły się w październiku 1983 roku, pod nadzorem trzech "dyplomatów", zatrudnionych w rumuńskiej ambasadzie w RFN. Byli to: radca ambasady Constantin Ciobanu, drugi sekretarz i kierownik wydziału konsularnego Ion Constantin. Plany pokrzyżowała Rumonom na szczęście policja zachodniemiecka, która w porę wpadła na trop przygotowywanego zamachu.

Aktów terroru dokonują na polecenie KGB także Bułgarzy, których najbardziej znaną operacją jest bez wątpienia zamach na Papieża Jana Pawła II.

Szczególne role w sowieckich akcjach destabilizujących systemy społeczno-polityczne innych państw przypada działającym na ich terenie partiom komunistycznym oraz innym organizacjom sterowanym potajemnie z Kremla. Amerykańska partia komunistyczna na przykład otrzymuje na swą działalność dezinformacyjno-destabilizacyjną bezpośrednio od KGB ponad 2 miliony dolarów rocznie, zaś mająca znacznie większe potrzeby i "zasługi" od amerykańskiej, zachodniemiecka partia komunistyczna - 60 milionów marek. Pieniądze te przekazywane są za pośrednictwem agentów wschodniemieckich podczas ich tajnych spotkań z komunistami RFN-u w Kopenhadze.

W latach 70-tych przedstawiciele filipińskiej partii komunistycznej odbierali od oficerów KGB znaczne sumy pieniężne w gotówce zazwyczaj w luksusowych hotelach japońskich.

W 1968 roku policji meksykańskiej udało się wykryć i zaobserwować akcję przekazywania przez oficera KGB 30.000 dolarów jednemu z

funkcjonariuszy meksykańskiej partii komunistycznej. W sierpniu 1972 roku brazylijscy urzędnicy celnicy znaleźli ukryte w bagażu przewodniczącego komunistycznej partii tego kraju, Fueda Saada, 80.000 dolarów, gdy wracał samolotem z Moskwy. Jeden z byłych działaczy KP Brazylii, Adauto Dos Santos, zdradził w grudniu tego samego roku, iż KGB przekazywał Saadowi około 300.000 dolarów (!) rocznie na działalność dywersyjną na terenie Brazylii. Dos Santos wydał także nazwiska stacjonowanych w tym kraju oficerów KGB, z którymi bezpośrednio współpracował. Byli to - zatrudniony oficjalnie w biurze turystycznym "Intouristu" Nikołaj Błaguszin oraz "przedstawiciel handlowy" ZSRS Arsienij Fiodorowicz Orłow, a później jego następcą Wiktor Jemielin.

Finansując partię komunistyczną działającą na terenie państw nie wchodzących w skład bloku sowieckiego, ZSRS nie kieruje się bynajmniej względami ideologicznymi, lecz czysto praktycznymi. W zamian za pomoc materialną partie te zobowiązują się do prowadzenia działalności wyrotowej na terenie swych krajów. Od 1977 roku regularnie organizują one wraz ze wspomnianą wcześniej "Światową Radą Pokoju" demonstracje uliczne przeciw amerykańskiemu planowi obronnyemu. Gdy na przykład SRP proklamowała okres od dn. 6 do 13 sierpnia 1977 roku "tygodniem protestu przeciw amerykańskiej bombie neutronowej", z partii komunistycznych rekrutowali się najbardziej aktywni organizatorzy przeróżnego rodzaju akcji antyamerykańskich. Na terenie RFN dochodziło na przykład do gwałtownych wystąpień przed przedstawicielstwami dyplomatycznymi USA.

Dnia 19 marca 1978 roku holenderska partia komunistyczna zorganizowała w Amsterdamie demonstrację z udziałem 40.000 osób. Wkrótce po niej ówczesny ambasador ZSRS w Holandii Aleksander Josipowicz Romanow otrzymał z rąk Leonida Breżniewa order za zasługi położone przy organizacji wystąpień antyamerykańskich.

Po wyborze Ronalda Reagana na urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych, KGB przypuścił nową ofensywę. W organizowanych przez jego agentów demonstracjach przeciw stacjonowaniu na terenie Europy Zachodniej nowych rakiet amerykańskich, równoważących siłę uderzeniową sowieckich SS-20, brało udział coraz więcej osób. W Bonn na przykład miała miejsce antyamerykańska demonstracja z udziałem 250.000 "pacyfistów", w Amsterdamie - 350.000, w Madrycie 400.000, w Atenach - 200.000.

W kwietniu 1981 roku Holandia wydalila ze swego terytorium oficera KGB nazwiskiem Wadim Leonow, zatrudnionego oficjalnie w biurze agencji "TASS". Okazało się, iż agent ten wywierał znaczny wpływ na decyzje przywódców holenderskiego ruchu pokojowego.

Dwóch dalszych oficerów Komitetu Bezpieczeństwa Państwowego, Jurij Babajanc i Michaił Morozow, wyrzuconych zostało z kolei z Portugalii w styczniu 1982 roku, gdyż usiłowali podburzać ludność tego kraju przeciw NATO.

W październiku 1981 roku aresztowany został duński pisarz Arne Herloev Petersen, który pracował dla Sowietów od 1970 roku! Jego bezpośrednim przełożonym okazał się major Władimir Dmitrijewicz Mierkułow, zatrudniony w rezydenturze KGB w Kopenhadze. Petersen był jednym z głównych organizatorów ruchu pokojowego na rzecz "Skandynawskiej Strefy Bezatomowej". W lecie 1981 roku zorganizował on na przykład "marsz pokojowy" z Oslo do Paryża, sfinansowany w znacznym stopniu przez KGB!

Także nadzorujący działalność Petersena Mierkułow udzielał się w duńskim ruchu pokojowym, odgrywając znaczną rolę w tzw. "Komitecie Współpracy na Rzecz Pokoju i Bezpieczeństwa", będącym filią "Światowej Rady Pokoju". Po aresztowaniu Petersena Mierkułow został wydalony z Danii.

Podobnie jak w Europie Zachodniej, także i w samych Stanach Zjednoczonych znaczna część ugrupo-

ciąg dalszy na str. 48

JAKA JESTEŚ EMIGRACJO?

Drodzy Rodacy!

Losy rzuciły nas - tak jak wielu Polaków z poprzednich pokoleń - na emigrację. W poszukiwaniu: wolności, spokoju, dobrobytu, możliwości realizacji planów mniej lub bardziej realnych rozeszliśmy się niemalże po wszystkich krajach świata. Część z nas znalazła czego szukała, część ciągle próbuje znaleźć, część nie była w stanie lub nie mogła znaleźć.

I oto nagle, kraj z którego wyjechaliśmy wyrwał się z wieloletniego letargu, osiągnął znaczną swobodę działania, zmierza do pełnej niezależności zarówno politycznej jak i ekonomicznej.

Zaczynamy sobie stawiać pytania: czy wrócić?, kiedy?, co robić po powrocie?, jak zapewnić sobie byt w zrujnowanym kraju?, czy nie stracimy nabytych w krajach tymczasowego osiedlenia praw do różnorodnych świadczeń?... lub: jak pomóc krajowi?, czy i w jakiej branży inwestować?, itp., itd.

Leżąca przed Wami ankieta adresowana jest do wszystkich tych, którzy czują się dobrze tam, gdzie obecnie są, tych którzy chcą prędzej czy później wrócić i tych, którzy jeszcze się wahają.

Jest to ankieta statystyczna, więc anonimowa, a uzyskane z niej dane będą prezentowane wyłącznie w formie zbiorczych zestawień i ostatecznych wniosków wynikających z ich interpretacji.

Ankieta jest przeprowadzana pod patronatem GUS Warszawa i Radia Wolna Europa na zasadzie "pracy społecznej" (przepraszamy) i nikt nie wyciąga z jej przeprowadzania bezpośrednich materialnych korzyści.

Wyniki ankiety są potrzebne do prowadzenia działalności legislacyj-

nej i planowania gospodarczego zarówno organów państwowych, instytucji jak i przedsiębiorstw oraz osób prywatnych.

Dlatego jest konieczne:

- aby odpowiedziała na nią jak największa liczba osób,
- aby odpowiedzi były szczerze (bez względu na prezentowane dotychczas poglądy i motywacje),
- powielenie jej dla tych, którzy jej nie otrzymali, a chcieliby wypełnić,
- odesłanie jej jak najszybciej (najpóźniej do końca roku 1990) na poniżej podany adres.

Być może część ankietowanych pragnęłaby podzielić się swoimi wrażeniami, wspomnieniami, wątpliwościami, coś zaproponować lub coś przedsięwziąć. W takim przypadku konieczne jest podanie swojego adresu - wyłącznie do wiadomości organizatorów.

Z góry serdecznie dziękujemy i korzystając z okazji tą drogą serdecznie wszystkich pozdrawiamy.

Organizatorzy

Tekst ankiety na odwrotnej stronie Echa. Prosimy wyciąć, wypełnić lub, jeśli dysponujemy fotokopiarką i chcemy rozprzestawić pewną ilość ankiet, dwustronnie powielić wraz z powyższym apelem.

Adres na który należy wysłać wypełnione ankiety, listy i ewentualne zapytania:

"COMEST"
Case postale
CH 1020 Benens 1 VD
Suisse, Schweiz, Switzerland,
Szwajcaria

SOUTH ETOBICOKE COMMUNITY LEGAL SERVICES

udziela porad prawnych po polsku, wyłącznie w czwartki od godz. 14.00 do 16.00, dla osób mogących wykazać się niskimi dochodami

• sprawy emigracyjne • problemy z właścicielami domów • sprawy związane z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek społeczny i rodzinny • emerytura

TEL. 252-7218

2970 Lakeshore Blvd. W. # 303
(Blisko Islington)

U W A G A !

Osoby pragnące pozostać na stałe w Kanadzie! Ministerstwo Imigracji planuje zakończenie programu sponsorowania (self exile) we wrześniu bieżącego roku.

We wszystkich sprawach związanych z imigracją, prosimy się kontaktować z prywatnym biurem konsultacyjnym

LES PRUSINSKI
192 Garden Ave.
TEL. 588-1659

Bezpłatne porady we wtorki, po uprzednim uzgodnieniu.

KOMUNIKAT

Rok 1990 jest jubileuszem 45-lecia Credit Union św. Stanisława i św. Kazimierza w Toronto. W ramach obchodów tej rocznicy w dniu 9 sierpnia br. o godz. 9:00 rano nastąpi wywieszenie polskiej flagi na maszcie przed Ratuszem w Toronto (100 Queen St.W.) oraz proklamowanie 9 sierpnia Dniem Polskim w Toronto przez mayora Art Eggletona. Prosimy całą Polonię o wzięcie udziału w naszej wspólnej uroczystości.

ZARZĄD CREDIT UNION

PIERWSZE OFICJALNE SPOTKANIE W KRAJU

Wizyta w Polsce delegacji Rady Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata
oraz Kongresu Polonii Kanadyjskiej

Na zaproszenie Prezesa Rady Ministrów p. Tadeusza Mazowieckiego i Marszałka Senatu p. prof. Andrzeja Stelmachowskiego, delegacja Rady Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata i Zarządu Głównego Kongresu Polonii Kanadyjskiej udała się do Polski w następującym składzie: Stanisław Orłowski, Przewodniczący Rady Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata i Prezes Zarządu Głównego Kongresu Polonii Kanadyjskiej, Rudolf Kogler, Sekretarz Generalny Zarządu Głównego KPK oraz Stanisław Brodzki, Przewodniczący Rady KPK i Dyrektor Biura Rady Koordynacyjnej PWS. Wizyta trwała od 23 czerwca do 7 lipca i była pierwszym oficjalnym spotkaniem na najwyższym szczeblu między krajem a emigracją. Oto niektóre szczegóły wizyty:

Na lotnisku Okęcie w Warszawie powitał delegację min. Aleksander Hall, przedstawiciel "Wspólnoty Polskiej", prasy i radia. Po spotkaniu roboczym w biurze min. A.Halla miała miejsce wizyta u Prymasa Polski ks. kardynała Józefa Glempa.

W niedzielę 24 czerwca odbyła się msza św. w kościele św. Krzyża - transmitowana przez radio na kraj. Przyjazd do kościoła św. Stanisława Kostki na Żoliborzu. Modlitwa i odanie hołdu ks. Jerzemu Popieluszkowi. Spotkanie z p. Janem Platerem-Gajewskim, Przewodniczącym Więzi i Pomocy Polakom w Związku Sowieckim.

W kolejnych dniach miała miejsce wizyta u prof. Wiesława Chrzastowskiego, przywódcy Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego, pierwsze spotkanie we "Wspólnocie Polskiej". Obecni byli m.in. Marszałek Senatu prof. Andrzej Stelmachowski, min. A.Hall, senator Anna Bogucka-Skowrońska. Rozpoczęto pierwsze rozmowy w sprawie wspól-

nych działań Kraju i Polonii.

- spotkanie z prof. Krzysztofem Skubiszewskim, Ministrem Spraw Zagranicznych. Temat spotkania - stosunki międzynarodowe oraz reprezentacja dyplomatyczna i konsularna Polski w świecie;

- spotkanie z dyrektorem Zamku Królewskiego w Warszawie, prof. Aleksandrem Gieysztofem;

- konferencja z ks. biskupem Czesławem Dominem, Przewodniczącym Komisji Charytatywnej Episkopatu Polski w budynku Sekretariatu Episkopatu w Warszawie. Omówienie dotychczasowej pomocy charytatywnej Kanady i obecnych potrzeb oraz pomocy Polakom w ZSSR;

- złożenie przez delegację wieńca w imieniu Rady Koordynacyjnej PWS i Kongresu Polonii Kanadyjskiej na groble Nieznanego Żołnierza na Placu Zwycięstwa;

- spotkanie z członkami Prezydium Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w domu Polonii;

- wizyta u Prezesa Rady Ministrów p. Tadeusza Mazowieckiego i rozmowy na temat sytuacji politycznej Polski i krajów Europy Wschodniej;

- przyjęcie w Domu Polonii w Pultusku.

27 czerwca delegacja udała się do Gdańska na spotkanie z Przewodniczącym NSZZ "Solidarność" Lechem Wałęsą. Dyskutowano o bieżącą sytuację polityczną w Polsce z punktu widzenia państw zachodnich;

- obiad na plebanii ks. prałata Jankowskiego, proboszcza kościoła św. Brygidy.

Po powrocie do Warszawy nastąpiło złożenie memorandum w Ministerstwie Finansów, odnośnie ułatwień rządu polskiego dla inwestorów zagranicznych. W tym samym dniu miało miejsce spotkanie z ambasadorem Kanady w Polsce

p. Peter J.A.Hancockiem. Obecni byli również pp. Renald Dussault i Ronald R.Halpin, pierwszy sekretarz i konsul. Omawiano problemy emigracyjne Polaków do Kanady, udogodnienia służby konsularnej oraz powiększenie pomieszczenia biur ambasady i zwiększenie personelu. Wieczorem odbyła się konferencja prasowa.

Delegacja spotkała się także z sen. Jarosławem Kaczyńskim, przywódcą "Centrum" i redaktorem Tygodnika Solidarność.

Wzięła też udział w zebraniu w Gmachu Sejmu, Ośrodka Studiów Międzynarodowych przy Senacie RP w sprawie działalności Polonii Ameryki Północnej (USA i Kanada) pod przewodnictwem p. Zygmunta Skórzyńskiego, Prezesa Zarządu Fundacji "Polska w Europie" i doradcy Senatu RP. Obecni byli m.in. nowy ambasador Polski w Washington p. Dzięwanowski oraz nowo mianowany ambasador Węgier. Po wysłuchaniu referatów o działalności Polonii w obu krajach wywiązała się interesująca dyskusja.

Wieczorem odbyło się spotkanie z senatorem Ryszardem Reiff i posłem Janem Królem oraz byłym przewodniczącym Canada-Poland Business Council p. Zygmuntem Przetakiewiczem.

5 lipca delegacja udała się do Krakowa, gdzie spotkała się z nowo wybranym Zarządem miasta Krakowa, następnie spotkała się z rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego p. Aleksandrem Kojem. Omówiono przyjazd i wykłady naukowców z UJ do Stanów Zjednoczonych i Kanady, wymianę publikacji i organizowanie kursów letnich dla młodzieży polonijnej w ramach prac Uniwersytetu. Zwiedzano Wawel i złożono wizytę w Kurii Biskupiej Krakowa. W nieobec-

Dokończcie na str. 48

Płeć		M ☐	K ☐	Rok urodzenia	<input type="text"/>	Wykształcenie:	☐
						podstawowe	☐
						średnie	☐
						wyższe	☐
Miejsce zamieszkania przed wyjazdem z Polski (nazwa miasta, wsi)				<input type="text"/>	Zawód:	<input type="text"/>	
					wyuczony	<input type="text"/>	
					wykonywany obecnie	<input type="text"/>	
Stan cywilny:		Z kim wyemigrowałem/am:					
przed wyjazdem		<input type="text"/>	sam		☐		
obecnie		<input type="text"/>	z rodziną		☐		
			z kolegą		☐		
Rodzina (liczba osób):		Powód wyjazdu:					
przed wyjazdem		<input type="text"/>	☐	polityczny		☐	
			☐	materialny		☐	
obecnie		<input type="text"/>	☐	rodzinny		☐	
			☐	zawodowy		☐	
			☐	religijny		☐	
Data wyjazdu z Polski		<input type="text"/>					
Data przyjazdu do kraju obecnego osiedlenia		<input type="text"/>					
				Status w kraju osiedlenia:			
Kraj obecnego osiedlenia		<input type="text"/>	tymczasowe zezwolenie na pobyt		☐		
			zezwolenie na pobyt stały		☐		
Kraje pośrednie		<input type="text"/>	obywatelstwo kraju osiedlenia		☐		
			inne		☐		
Uważam, że w nowym kraju osiedlenia zaaklimatyzowałem/am się:		Moja decyzja opuszczenia Polski jest:		Jeżeli podejmę decyzję powrotu, to wrócę:			
w pełni		☐	nieodwracalna**)		☐	w najbliższych 2 + 3 latach	
częściowo		☐	tymczasowa		☐	do roku 2000 (ale po 3 latach)	
wcale *)		☐	nie mam zdania		☐	prawdopodobnie na emeryturę	

*) jeżeli wcale to podać - jeśli to możliwe - przyczyny
Uwagi:

**) jeżeli nieodwracalna to podać - jeśli to możliwe - przyczyny

PANFIL WYGRYWA 10 KM

Na Igrzyskach Dobrej Woli w Seattle Polka Wanda Panfil zdobyła złoty medal w biegu na 10 km w czasie 32:01.17. Srebrny medal zdobyła Amerykanka O'Brien - 32:05.40, a brązowy Sowietka Nazarkina - 32:05.76. Złoty medal Panfil był trzecim złotym medalem Polski na Igrzyskach. Poprzednie dwa zdobył Artur Wojdat, który wygrał 200 m i 400 m stylem dowolnym. W wyścigu na 400 m Wojdat uzyskał najlepszy w tym sezonie czas - 3:48.61. Rekordzista świata na tym dystansie Uwe Dassler z NRD (3:46.95) był dopiero czwarty. Mariusz Podkościelny zajął ósme miejsce. Po 144 konkurencjach najwięcej medali miał ZSSR - 142 (52 złote, 52 srebrne, 38 brązowych). Na drugim miejscu były USA - 126 (51, 43, 32), na trzecim NRD - 39 (10, 7, 22). Kanada zdobyła 7 medali (2, 1, 4), Polska - 3 złote.

BRAZOWY MEDAL POLSKI NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA W PIĘCIOBOJU NOWOCZESNYM

Na mistrzostwach świata w pięcioboju nowoczesnym w Lahti w Finlandii Polska zdobyła brązowy medal w klasyfikacji drużynowej gromadząc 15 971 pkt. Wygrał ZSSR - 16041, tytuł wicemistrza świata zdobyły Włochy - 16 035. Polacy zawiedli w klasyfikacji indywidualnej. Najlepszy z Polaków Arkadiusz Skrzypaszek zajął 9 miejsce - 5349 pkt. Tytuł mistrza świata zdobył Włoch Tiberti - 5 441 pkt. Drugi był Starostin (ZSSR) - 5 403 pkt, a trzeci Kadlec (Czecho-Słowacja) - 5402 pkt.

POLSKA - NORWEGIA 4:1

W Warszawie polscy tenisści pod wodzą kapitana i trenera Wojciecha Fibaka pokonali w II grupie strefy europejskiej Pucharu Davisa 4:1 Norwegię, awansując do strefy euroafrykańskiej. Po pierwszych dwóch pojedynkach singlowych Polska objęła prowadzenie 2:0. Kowalski pokonał Pedersena 6:7 (4:7), 6:0, 6:4, 6:4, a Tomasz Iwański wygrał pewnie z Ruudem 6:2, 6:4, 6:3. Wydawało się, że polska para deblowa Fibak-Kowalski zadecyduje o zwycięstwie Polski. Tak się jednak nie stało. Po zaciętym pięciosetowym pojedynku Polacy przegrali z deblem norweskim Pedersen-Rolsen 3:6, 6:3, 6:7 (2:7), 6:2, 4:6. Po deblu zrobiło się więc tylko 2:1 dla Polski i kapitan związkowy Fibak ostrzegł, że szanse są wyrównane i wszystko może się jeszcze zdarzyć. Wątpliwości rozwiał Kowalski, który pokonując Ruuda 6:2, 6:0, 6:0 zapewnił Polsce zwycięstwo. W meczu o przyszłowiową pietruszkę Iwański pokonał Pedersena 1:6, 7:6 (7:4), 8:6. Kto będzie następnym przeciwnikiem Polski zdecyduje losowanie jesienią br.

MIESZANKA AGENCYJNA:

Na szachowych mistrzostwach świata juniorów w Fondulac w USA Polka Monika Bobrowska z ROW Rybnik zajęła drugie miejsce. Mistrzynią świata została Rumunka Peptan. Dorota Iwaniuk zajęła 5 miejsce.

We Frankfurcie nad Menem spotkały się federacje piłki nożnej z NRD i RFN. Ustalono, że od sezonu 1991/92 w I lidze RFN występować będą dwa kluby z NRD - mistrz i wicemistrz rozgrywek 1990/91. Tym samym Bundesliga powiększy się do 20 zespołów. W II lidze zachodniemieckiej podzielonej na dwie grupy (każda po 12 zespołów) grać będzie 6 klubów z NRD, wylonionych w drodze dodatkowych eliminacji. Ponadto federacja piłkarska NRD

postanowiła wycofać z eliminacyjnych rozgrywek mistrzostw Europy swoje reprezentacje we wszystkich kategoriach wiekowych. Przypomnijmy, że reprezentacje RFN i NRD los zetknął w grupie V eliminacji ME 1992. Pierwszy mecz NRD-RFN miał się odbyć 21 listopada br. w Lipsku.

I liga żużlowa rozpoczęła rozgrywki "play off". Kandydat na tytuł mistrza Polski Apator Toruń wygrał po zaciętym pojedynku w Gorzowie Wielkopolskim ze Stalą Gorzów 46:44. W drugim pojedynku grupy walczącej o tytuł mistrza Polski ROW Rybnik wygrał z Polonią Bydgoszcz 51:39. Prowadzi Apator - 22 pkt, przed ROWem i Polonią - po 16 pkt oraz Stalą - 14 pkt. W grupie drużyn walczących o utrzymanie się w lidze Motor Lublin wygrał w Zielonej Górze z Falubazem 40:50, a Stal Rzeszów pokonała Unię Leszno 63:27. W grupie tej prowadzi Motor - 15 pkt, przed Stalą - 14, Unią - 13 i Falubazem - 10 pkt.

Rozgrywki piłkarskiej ekstraklasy w Polsce rozpoczęły się od porażki mistrza Polski Lecha Poznań 1:2 ze Śląskiem Wrocław. Po 1 kolejce prowadzą Śląsk Wrocław i GKS Katowice, który pokonał 2:1 Górnika Zabrze.

Polskie tenisistki wystąpiły w rozegranym w Atlancie (USA) Pucharze Federacji. W pierwszej rundzie Polki przegrały zdecydowanie z Amerykankami 0:3. Najpierw Zina Garrison (nr 4 w światowym rankingu) pokonała Katarzynę Nowak (ranking - 197) 6:0, 6:1. Jedyne gema zdołała Polka "urwać", przegrywając w drugim secie 0:5. Następnie 14-letnia Jennifer Capriati (ranking - 13 zwyciężyła Magdalenę Mróz (ranking - 537) 6:3, 6:1. Jeszcze gorzej powiodło się naszym tenisistkom w deblu. Mrozówna i Renata Skrzypczyńska zdecydowanie ustępowały amerykańskiej parze - Garrison, Gigi Fernandez, przegrywając po zaledwie półgodzinnej walce 0:6, 0:6. W turnieju pocieszenia Pucharu Federacji Polki wygrały 2:1 z Dominikańską, oraz przegrały 0:3 z Argenty-

na. Puchar Federacji zdobyły Stany Zjednoczone pokonując w finale ZSSR 2:1. Tenistki polskie powiedziały, że cieszą się z faktu, iż mogły uczestniczyć w turnieju tej miary co Puchar Federacji. Mają wówczas jedyną okazję do gry z zawodniczkami światowej klasy.

Wyścig Formuły 1 Grand Prix Niemiec Zachodnich w Hockenheim wygrał po raz trzeci z rzędu Brazylijczyk Ayrton Senna (McLaren-Honda). Drugi był Włoch Nannini (Benetton-Ford), trzeci Austriak Berger (McLaren-Honda), a dopiero czwarty obrońca tytułu samochodowego mistrza świata Francuz Prost (Ferrari). Po 9 tegorocznych Grand Prix w klasyfikacji łącznej prowadzi Senna - 48 pkt, przed Prostem - 44 i Bergerem - 29 pkt. W klasyfikacji konstruktorów prowadzi McLaren-Honda - 77 pkt, przed Ferrari - 57 i Benetton Ford - 31 pkt.

Nadia Comaneci, była rumuńska gwiazda gimnastyczna, wielokrotna złota medalistka olimpijska i mistrzyni świata, powiedziała na Igrzyskach Dobrej Woli w Seattle, które obserwowała w charakterze gościa, że Constantin Panait - człowiek, który umożliwił jej ucieczkę z Rumunii, trzymał ją następnie w USA przez trzy miesiące w niewoli, ukradł jej 150 tys. dol., które otrzymała za udział w różnych imprezach oraz w ogóle traktował ją bardzo źle. Obecnie nie ma i nie chce mieć z nim nic do czynienia.

Dzięki zwycięstwu w Wimbledonie Martina Navratilowa wysunęła się na pierwsze miejsce na liście rankingowej tenisistek - 2980 pkt. Druga jest Steffi Graf - 2930, a trzecia Monika Seles - 2903.

Sowiecka gwiazda kolarska profesjonalista Dmitrij Konyszew, aktualny wicemistrz świata w szosowym wyścigu indywidualnym zawodowców, w niedawnym Tour de France, jadąc w grupie Alfa Lum wygrał jako pierwszy kolarz sowiecki etap, udzielił wywiadu francuskiemu piśmie spor-

towemu "L'Equipe". Zaprzeczył, że lubi zaglądać do kieliszka. Zgodził się, że jest podrywaczem. "Cóż w tym dziwnego? - powiedział. Prowadzimy cygańskie życie. Wyrwano nas ze środowiska, w którym przebywałem 20 lat. Trzeba przecieć jakoś przeczyć samotność. Choć z natury jestem wierny, życie zmusza mnie do szukania kobiet tam, gdzie je można znaleźć. Nie mam najmniejszych kłopotów w zawieraniu znajomości. Kobiety tutaj widzą we mnie przede wszystkim Słowianina. Muszę jednak powiedzieć, że wbrew temu, co się o nich sądzi, kobiety sowieckie są pod wieloma względami bardziej doświadczone.

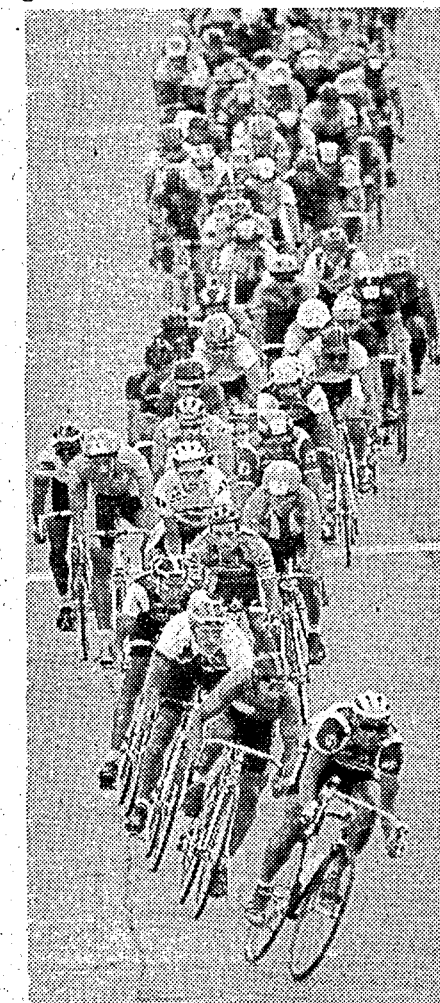
Jak przyjęto - pyta "L'Equipe" pański wyjazd w rodzinnych stronach? "Gdy wracam do miasta Gorki przychodzą wszyscy znajomi i pytają. Chcą wiedzieć, jak żyję. Ale co mam im mówić? Ze mieszkam w hotelu położonym na plaży w Rimini, nie mam najmniejszych problemów, jeżdżę "Alfa-Romeo" i moje życie coraz bardziej oddala się od ich życia? To przecieć spowoduje, że będą jeszcze bardziej nieszczęśliwi, bo przecieć nigdy nie zdarzy się im taka okazja jak mnie".

Walka o tytuł mistrza świata wszechwag w boksie pomiędzy pogromcą Tysona Jamesem Douglasem a pierwszym pretendentem Evanderem Holyfieldem odbędzie się nie jak poprzednio zapowiadano 21 września, lecz 25 października br. Miejsce pojedynku pozostało niezmiennym: Las Vegas - Hotel Mirage.

W Montrealu trwa turniej tenisowy Player's Ltd. Challenge. Rozstawiona z nr 1 jest Steffi Graf. Polka Renata Barańska pokonała w rundzie kwalifikacyjnej Amerykankę Rossides 5:7, 7:5, 6:3, a w pierwszej rundzie Argentynekę Fulco 6:4, 6:2.

Francuz Serge Madoc z czteroosobową załogą ustanowił rekord w szybkości pokonania Atlantyku pod żaglem. Ich catamaran "Jet Services V" pokonał trasę z Nowego Jorku do Plymouth w 6 dni i 13 godzin, 3 minuty i 32 sekundy. Poprzedni rekord

należał także do Madoca i "Jet Services V" i wynosił 7 dni, 6 godzin, 12 minut i był ustanowiony 31 maja 1986 r., lecz z siedmioosobową załogą.

Kanadyjczyk Steve Bauer (pierwszy na zdjęciu) wygrał w Toronto kryterium uliczne prowadząc nieomalże non stop od startu do mety. Niedawno Bauer walczył w Tour de France, jadąc przez 9 etapów w koszulce lidera, ostatecznie kończąc wyścig na 27 miejscu. Po zwycięstwie w Toronto powiedział, że jechało mu się tak dobrze jakby w ogóle nie brał udziału przed kilkoma dniami w Tour de France. 31-letni Bauer otrzymał za zwycięstwo w Toronto 2700 dol. nagrody. Czego się nie robi dla popularyzacji swego ulubionego sportu - śmiało się Bauer, otrzymując skromny jak na jego finansowe sukcesy czek.

KONKURENCJA

Bez konkurencji można chcieć, ale trudno jest się zmusić do pracy. Konkurencja wyzwala w nas siły i zdolności, o których nigdy przedtem nie wiedziliśmy.

Amerykański byznasmen, były trener amerykańskiej piłki nożnej w szkole średniej w stanie Georgia, a później twórca imperium finansowo-ubezpieczeniowego, Art Williams, mawia, że w konkurencji łatwo jest pobić 50% ludzi - wystarczy ciężko pracować. Całkowicie się z nim zgadzam. Dodaje on, że by pobić dodatkowe 40% (czyli w sumie 90%), potrzebne są jedynie: bezwarunkowa uczciwość i ciągły optymizm. Też się z nim zgadzam. Na pozostałe 10% trzeba mieć, według niego, talent lub pewne specyficzne zdolności.

Większości ludzi nie chce się pracować. Nie umieszczajmy się wśród tej nieszczęsnej większości. Dobrze wybrana praca jest źródłem szczęścia.

Wróćmy do sprawy koniecznych przemian w Polsce. Profesor amerykańskiego uniwersytetu Harvard, Micheal Porter w niedawnym artykule w brytyjskim piśmie "The Economist" i w swej książce "The Competitive Advantage of Nations" twierdzi, że istnieją cztery główne przyczyny sukcesu firmy w warunkach ostrej konkurencji.

1. Istnienie dobrze wykształconych, zdyscyplinowanych pracowników i potencjalnych pracowników oraz infrastruktury przemysłowej.

Parę słów o tym punkcie. Choć w Polsce ludzie mają stosunkowo dobre wykształcenie ogólne, ich wykształcenie ekonomiczne i finansowe jest żadne. Lata pogardzania pieniędzem przyniosły efekty. Ponadto kadra ludzka, choć pracująca ciężko, pracuje nieefektywnie, stąd zrodziły się problemy z dyscypliną pracy. Proszę pamiętać, że inwes-

tycja w samodyscyplinę w pracy jest, w warunkach kapitalizmu, jedną z najlepszych możliwych inwestycji. Proszę sobie wyobrazić pracodawcę, który obserwuje pracownika skoncentrowanego na swojej pracy, uczciwego, punktualnego i zdyscyplinowanego. Czy rzeczywiście tak łatwo będzie mu zwolnić tego pracownika nawet w warunkach głębokiego kryzysu gospodarczego? Przemyslenie tego przykładu powinno Państwu pomóc zrozumieć przyczyny japońskiego sukcesu gospodarczego i niskiego bezrobocia w Japonii. Epoka, gdy strajki mogły być wartościowe w Polsce skończyła się, teraz trzeba ludziom dać zarobić. Ponadto punktem ten jest jeszcze jednym argumentem za prywatyzacją szkół. Szkoły polskie uczą głównie płytkiego sentymentalizmu w rozumieniu społeczeństw i w ogóle nie uczą ekonomii i finansów. Jestem skłonny zaprezentować Polakom kurs ekonomii i finansów od podstaw, w telewizji, w radio, lub w formie wykładów, jeśli ktoś mi to zaproponuje i odpowiednio zapłaci. Jeśli nie będzie propozycji, to spróbuję sam to zorganizować. Na koniec, do Polski należy natychmiast wpuścić zagraniczne firmy telekomunikacyjne, budownicze i finansowe - by zbudowały infrastrukturę - jak najszybciej!

2. Obecność wymagających i dobrze poinformowanych konsumentów.

Rzadko kiedy się o tym mówi, ale Japończycy są bardzo wyrafinowani i kapryśni jako klienci. Wymagają oni uprzejmości ze strony byznasmen, doskonałego serwisu, oraz zorientowania się w potrzebach klienta. Gotowi są nawet zapłacić wyższą cenę, jeśli tylko byznas zapewni im jakość towaru i usługi.

Polacy zaś wybór mają niewielki i przyzwyczajeni są do podziwiania wszystkiego co zagraniczne. W tej sytuacji cła wniesione przez obecny rząd raz jeszcze uderzyły w konsumenta, zmuszając go do płacenia wyższych cen za wyroby krajowe i uniemożliwiają porównanie jakości wyrobów wielu firm. Ograniczenia importu w Polsce powinny być gwałtownie zredukowane lub zniesione - również po to, by polscy konsumenci mogli stać się wyrafinowani.

3. Konkurencja nie tylko w jednej dziedzinie, lecz otwarcie jej wszędzie.

Co z tego, że LOT teraz będzie miał amerykańskie samoloty i będzie konkurował z Lufthansą i Singapore Airlines. Lufthansa ma kontrakty na dostawę części czy obsługę samolotów z firmami zmuszonymi do pracy na poziomie światowym, zaś LOT musi przyjąć to, co jest osłabiałe w Polsce. Japończycy coraz wyraźniej uświadamiają sobie, że ich konkurencyjne i zaawansowane firmy elektroniczne, samochodowe, czy banki, nie bardzo pasują do "chronionego" przez rząd rolnictwa, czy sieci dystrybucji towarów spożywczych w Japonii.

4. Obecność ostrej konkurencji na rynku wewnętrznym.

Profesor Porter podkreśla, że zarówno w Japonii jak i w Europie Zachodniej, największy sukces jest udziałem tych przemysłów, w których nie ma sztucznych ograniczeń konkurencji na rynku krajowym. Dla przykładu - Japonia ma 15 firm produkujących telewizory, 9 firm samochodowych. Niemcy są bardzo silni w przemyśle farmaceutycznym i chemicznym, w którym jest duża konkurencja w samych Niemczech. Włosi mają sukces w

ubraniach - bo jest wielu konkurujących wytwórców.

Myszę, że warto by Polacy przemyśleli rozważania Portera. Zaleca on dążenie do konkurencji, otwarcie rynku, niskie cła i wysokie standardy jakościowe. Takie posunięcia na pewno by dobrze Polsce zrobiły. Profesor Porter dodaje, że w obliczu zbliżającej się unifikacji Europy, firmy zachodnie wcale nie wydają się być skłonne do podjęcia konkurencji. W istocie ostatnie lata to lata

aktywności mającej na celu łączenie dużych firm zachodnich, odcinanie międzynarodowych konkurentów od rynków krajowych (kraje zachodnie właśnie uchwaliły, że obowiązywać będzie kwota ilości japońskich samochodów importowanych do Europy Zachodniej) i podobnych ograniczeń wolności byznasu.

Widzę w tym wielką szansę dla Polski. Jeśli Zachód będzie kontynuował tę głupią politykę wiodącą do socjalizmu, nagły zwrot ku kapita-

lizmowi może dać Polsce przewagę i pozwolić na przebiecie Zachodu. Pełna wolność byznasu w Polsce wobec zwiększającej się biurokracji i ograniczeń na Zachodzie może być naszą historyczną szansą.

KRZYSZTOF
OSTASZEWSKI

W kolejnym numerze:
Trzeba tylko ludziom dać zarobić.

W BIAŁYCH RĘKAWICZKACH. Zdjęcie robocze z pleneru "Jeden dzień w życiu Japonii". Foto: ANDRZEJ STAWICKI

Dostajemy dziesiątki pochlebnych listów. Jest nam bardzo miło. Z mniejszą oczywistością przyjemnością, ale z szacunkiem witamy listy krytyczne, nawet jeśli dotyczą naszych ulubionych autorów, ilustratorów, a i Naczelnej Osobistości. Osoba, która zdobywa się na wysiłek krytycznej wypowiedzi i listu musi być bardzo w ECHO zaangażowana, skoro w nawale pracy potrafi zdobyć się na wysiłek napisania często długiego tekstu. Nawet jeśli oceny te uważamy za nieuzasadnione, czy niesprawiedliwe, nie możemy uchylić się od obowiązku ich przedstawienia innym czytelnikom. Skoro potrafimy pilnować upatrzone ofiary i przyplękać na publicznym ogniu, próbujemy i na sobie podobne sensacje, na szczęście nie zdarza się to często. W ciągu ostatnich miesięcy nadeszły 3 takie krytyczne listy. Czytelnicy niech osądzają sami, czy ich autorzy mają rację.

Witam serdecznie!

No cóż, już od dawna zamierzałem napisać do Was, ale jak to zwykle bywa poprzestaję się na chęciach. Po przeczytaniu zaś, waszego ostatniego numeru (z kwiecień 90), powiedziałem sobie, że czas nadszedł. Cóż mnie do tego popchnęło? Ano kilka spraw. Ale po kolei. Najbardziej zbulwersowała mnie sprawa, że po raz drugi w krótkim czasie chcecie ozłocić Polonię kanadyjską, tym razem za pomocą pana Ostaszewskiego. Radzę podziękować panu Ostaszewskiemu za cenną współpracę. Cóż nas obchodzi złoto, o którym on pisze. Któż z nas pojedzie po nie do New Hampshire, Seattle czy Kalifornii. Zejdźcie na ziemię. Bodaj w ub. roku naczytałem się już o złocie, o kupowaniu kopalni złota i podobnych rzeczach. Nie mam nic przeciwko złotu, ale sądzę, że są ważniejsze rzeczy. Pomijam fakt, że tamte artykuły zaczęliście niefortunnie, opisując Polaka-milionera, który tyrał, bo pracą to trudno nazwać, przez długie lata, aby potem się dorobić, później na zalecenie lekarza zrezygnować z prowadzenia interesu. To było niezłe, naprawdę.

Jeszcze słówko do pana Ostaszewskiego. Jak można nie wyczuwać sprawy i pchać Polonusów w bagienko poprzez pisanie takich rzeczy w momencie kiedy Sowietci mogą ten szlachetny kruszec użyć jako środek ratujący im życie i pchnąć tony na rynek światowy. O tym mówić się coraz szerzej. Nie trudno więc się domyślić cen złota na tutejszym rynku. Mam kilka propozycji. Spróbujcie znaleźć kogoś kto naprawdę jest osobą kompetentną w sprawach inwestycji i bankowości. Ktoś kto nie będzie nam bajdurzył o tym w jednym odcinku, a w dziesięciu pozostałych, gdzie i jaką kupiś polisę ubezpieczeniową na życie. Radzę zacząć od podstaw. Czyli, co to jest bank, kompanie trust'owe czy Credit Unions. Czym się różnią? Co mają do zaoferowania klientom. Na ile gotówka w nich umieszczona jest ubezpieczona? Dlaczego Credit Unions dają większe oprocentowanie niż banki? Na marginesie, nich mi ktoś wytłumaczy dlaczego w Polish Credit Union jest odwrotnie. Co to są T-bills? Gdzie i jak je kupować? To samo pytanie w stosunku do bonds i mutual funds. Tylko proszę, wszystko wyczerpująco i dogłębnie. Proszę nie zapomnieć o ryzyku i o naszych możliwościach finansowych. Pisząc "naszych" myślę o przeciętnych Polonusach. Przydałoby się trochę angielszczyzny w nawiasach, by nas nie zamurowało przed okienkiem w banku. Tych rzeczy w słowniku nie znajdziemy. Dalej co to są International Mutual Funds i Energy Stocks. Później można przejść do złota i akcji. Ale wszystko po kolei, proszę.

Teraz kilka moich opinii na całą resztę pisma. Panu "wróżbicie" Szarudze proszę przekazać moje uznanie dla niego. Szkoda tylko, że za bardzo napada na "Wielkiego Przewodniczącego", a hołubi rząd Mazowieckiego. Jeszcze pół roku temu myślałem, że Wałęsa podskakuje zbyt wysoko, a Mazowieckiemu trzeba dać szansę. Urlop spędziłem w Polsce i po powrocie myślę, że Wałęsa powinien mieć nie jedną, ale dwie siekierki, a premier Mazowiecki

powinien zmienić sobie współpracowników. Jednym z powodów mojego niezadowolenia jest fakt, że ja Polak muszę jechać do ojczyzny z wizą, a NRD-owcy i Jugosłowianie bez niej. Niedługo Sowietci będą to robić. A co Wy na to? Nabraliście wody w usta? A co z podwójnym obywatelstwem? Czyżby skończyło się na obietnicach? Mało tego. Pan premier dostał pozwolenie na otwarcie konsulatu w Los Angeles. Witaj biurokracjo! Jeszcze porada dla pana Szarugi. Dobrze sobie robić kopie z poprzednich artykułów, aby nie powtarzać się w następnych - sprawa wiedzy Polaków o Niemcach w artykułach sprzed 3-4 tygodni. A tak na marginesie, to jak pan Szaruga wróży teraz? Na początku robił to chyba z gwiazd, później z rąk NRD-owców będących na przechadzki po Berlinie Zachodnim. A teraz? (...)

Wzięcie się moi mili do roboty, bo będzie coraz trudniej przebić się do Polonusa, bo naprawdę uwierzę, że jesteśmy tak bardzo zniewoleni przez komunizm, że nawet w wolnym kraju jak Kanada pracujemy jak amatorzy.

Zadna, nawet najdłuższa lista redaktorów i współpracowników nie stanowi o jakości pisma. Będę kupował Wasze pismo nadal, z nadzieją, że się trochę zmieni na lepsze.

Zalączę pozdrowienia i życzeń owocnej pracy.

LONGIN PECIAK
KITCHENER, ONT

P.S. Myślę, że pochlebstwami niewiele się osiągnie, a słowa krytyki w większości wypadków pomagają.

Szanowna Redakcjo!

Przyznaję się na wstępie, że mój list nie jest pisany "z dystansu", bo dawno mnie tak nic nie poruszyło (negatywnie) jak artykuł pana Leszka Szarugi pt. "Taniec Derwiszów". Zaczę od końca artykułu i w punktach, co wcale nie ma oznaczać "punktowania" pana Szarugi.

1. Sprawa uprawnień prezydenckich. To rzeczywiście chyba dar

od Boga ten nasz gen. Jaruzelski. Taki porządny człowiek, zbawił Polskę 13 grudnia 1981 r., a potem robił wszystko, aby wyprowadzić nas z kryzysu, a potem wielkodusznie przystąpił do "okrągłego stołu". No i teraz też możemy mu w pełni zaufać jako prezydentowi, że nie otworzy swą twardą łapą "kuchennych drzwi" naszemu wieloletniemu i wypróbowanemu sąsiadowi, gdy ten ostatni uzna, że został do nas zaproszony. Co innego Wałęsa. Ten "polski cham", który nie wie gdzie jest jego miejsce. Na tego to trzeba mieć oko, bo to sprzedawczyk, slugus komuny i dbający wyłącznie o swoje interesy.

Tak jest panie redaktorze - dystans można mieć jak się nie widziało czolgów 13 grudnia i nie oglądało się ciemnych okularków przez 24 godziny w polskiej TV, bądź jeżeli ma się zbyt krótką pamięć. No, ale tacy jak ja po prostu nie rozumieliśmy wówczas Generała, nie mieliśmy pojęcia, że po sowieckich przeszkoleniach będzie działał tylko w naszym polskim interesie. Bóg z Generałem, ja już jestem w Kanadzie i mogę mu w pełni zaufać.

2. Wałęsa jako Nikodem Dyżma. Wydaje mi się, że socjalizm zbyt mało przechrzcil nasze polskie, wjelkopańskie kości. Główną wadą Wałęsy jest fakt, że to tylko robotnik. Co innego jakby był z herbowych lub co najmniej z kręgów bananowej młodzieży z Al. Róż, która pod opieką rodziców komunistów (dobra lektura "Oni") wspinała się na wyżyny intelektualne. Doprawdy wstyd za nasz naród wpatrzony w kolejnych prezydentów Stanów Zjednoczonych (hodowcy orzeszków, aktorzy, itp. intelektualne wyżyny), nie dostrzega swoich ludzi. Tezy o niedocenianiu intelektualistów to dobra bujda propagandowa tak komunistów jak i intelektualistów pewnego gatunku.

3. Wałęsa i jego doradcy. Zgadzam się, to doprawdy jest nie do przyjęcia, że tak bezczelnie pchają się do władzy i nawzajem obdarzają stanowiskami. Tego nie sposób porównać z ekipą obecnie rządzącą, bo po pierwsze, oni już się dopychać nie muszą, a ponadto mają odwieczne

prawo władzy do budowania powiazań politycznych polegających na obsadzeniu stanowisk członkami rodzin i przyjaciółmi z dawnego PZPR. Generalskie nominacje nas nie razią, bo do Generała mamy zaufanie, sprawdził się.

4. Spór Wałęsa - Rząd.

To doprawdy wstyd na cały świat jak my się spieramy. Inne demokracje nie dopuszczają do krytyki rządu, ale zgodnie, wszyscy dreptują się w jednym ustalonym kierunku. Nikt nikomu nic nie zarzuca, nie oskarża, nie wyciąga brudów, tylko my Polacy.

TROCHE DYSTANSU
PANIE LESZKU.

P.S. Może będzie pan tak uprzejmy i wyjaśni mi w jednym z kolejnych numerów, dlaczego ujawnienie dokumentów UB byłoby niewłaściwe. Ja opowiadałem się za ujawnieniem, bo:

- oczyściło by to społeczną atmosferę - zbyt długo nie wiedziliśmy kto jest kto, a to naprawdę nie anioły jak wiemy i immunitet ich nie obejmuje jak sądzę;

- przekreśliło by to jakiejkolwiek możliwości szantażu tych ludzi przez tych, co o ich działalności wiedzą bądź wiedzieli, a więc dla ich własnego dobra ujawnić;

- jeżeli UB obecnie nie działa (jeżeli?) nie ma najmniejszych powodów, aby te dokumenty nie przeszły do historii, a więc aby społeczeństwo o nich wiedziało.

Z dystansu

B.O.
(nazwisko i adres
znane redakcji)

Do Wydawców Niezależnego Tygodnika Polskiego "ECHO"!

Na stronie 12 "Number 139 July 19, 1990" (dlaczego po angielsku)? artykuł pod tytułem "Czego chcą polscy chłopcy?". Czy nie ma innego określenia w polskim słownictwie na określenie rolników? Na zdjęciu - kobiety i mężczyźni są ubrani po miejsku - ciekawe jak oni by zareagowali na to określenie ich sposobu

życia i zatrudnienia?

Następnie, na stronie 17, na końcu artykułu "Istny kociol", wpakowaliście bez sensu, paskudny, wulgarny rysunek Adama i Ewy - On, nie ma nawet listka figowego. Komu potrzebna ta para i do tego napis "Robotnicy". Oni powinni być oburzeni i spodziewam się, że będą! Na stronie 21 - znowu 3 nagłe kobiece postacie. Czy wulgarność naprawdę tak się oplaca?

Fe, Państwo - źle się bawicie. Mieszkamy w Kanadzie 40 lat i nasze polskie gazety, zawsze były źródłem wiadomości dla nas - a kto chce oglądać goliznę, ma tego pod dostatkiem w pismach, filmach i telewizji.

Już mi trochę źle, po napisaniu tego, co mnie denerwuje, już nie pierwszy raz w tym piśmie, za które płacę własne pieniądze.

Z poważaniem
JANINA KLUS
HAMILTON

OD REDAKCJI:

AD.1. • O bankach i trustach było w 88 r. Można znowu, po amatorską, zniewoleni przez komunizm, z wodą w ustach. • Skądinąd słusznie, przydałoby się przedłużyć listę współpracowników o jednego nauczyciela szkoły podstawowej finansów.

AD.2. • Nie podejrzewam, by znany od 68 roku opozycjonista, poeta, pisarz i publicysta m.in. Nowej, lubił kiedykolwiek Generała. Człogi oglądał z bliska i siedział. Polacy, jak nam się zdaje, nie mają tylko wyboru między Generałem i Noblistą. Mają jeszcze wybór między dyktaturą a demokracją. Nie chcąc Wałęsy, nie znaczy - chcieć Generała. • Spory pomiędzy partiami to w demokracjach normalne. Spory w łonie jednego ugrupowania politycznego to zwykle skandal.

AD.3. • Dlatego po angielsku, że tak chce od nas poczta kanadyjska. Takie są przepisy drugiej, bardzo wolnej klasy pocztowej. • Słownik Poprawnej Polszczyzny str. 73 cytuje: "Chłop, chłopu, chłopie", "drobny rolnik", wychodzi z użycia - "wieśniak". • Ciekawe, iż ruch ludowy, których przedstawicieli pokazaliśmy na zdjęciu nie określa swych partii jako rolnicze, ale jako chłopskie. Odsyłam do dokumentów. • Paskudny, wulgarny rysunek to portret Adama i Ewy, o których mowa w tekście, jest dziełem wybitnego grafika średniowiecznego Albrechta Durera.

NACZELNA

W ub. tygodniu darłem szaty nad umęczonym nadmiarem informacji mieszkańcem tego kontynentu. A darłem je zgodnie z wzorem zawartym w książce "Information Anxiety", która od roku się spustoszenia na półkach księgarskich. Dziś wedle tego samego wzoru szaty owe należy zreperować. Odpowiedzi na pytanie jak uchronić się przed nerwicą informacyjną, która tak często gnębi nowych imigrantów.

• Uświadom sobie wreszcie, że większość faktów i informacji nie jest ci i nie będzie ci znana.

• Od dziecka uczymy się ukrywać ignorancję. "Jeśli czegoś nie wiesz, trzymaj gębę na kłódkę i nie daj po sobie poznać, żeś głupi!" mówi przysłowie amerykańskie. Jeżeli przysłowia są mądrością narodów, to polskie "kto pyta nie błądzi" świadczy o salomonowej wręcz sapiencji naszego narodu.

Richard Saul Wurman, autor referowanej książki mówi: Nie trać energii na ukrywanie swej niewiedzy. Przyznaj czasem, że informacja ci umknęła. Podziękuj, że ktoś ci zwrócił na nią uwagę. Szczególnie w odniesieniu do nowych imigrantów panuje większa tolerancja wobec ich braku orientacji. Skieruj całą energię na poznawanie faktów, które cię interesują. Twój znajomi spostrzegą twój postęp w języku, znajomości obyczajów, reguł gry, bieżących wydarzeń.

• Jeśli obawiasz się kompromitacji przez ujawnienie swej niewiedzy i niekompetencji naucz się odpowiadać uprzejmym pytaniem, które zarazem pozwoli dowiedzieć się czegoś więcej. "Could you clarify that?", "I'm not sure", "I don't understand what you are talking about", "I'm not aware of this fact". Poćwicz to sobie przed lustrem. Lepsze to niż kiwanie głową. Dopiero wyjdiesz na durnia, gdy zadadzą ci szczegółowe pytanie.

Wielu pracodawców woli pracownika, który na początku prosi o instrukcję zamiast "knocić" robotę.

• Opracuj strategię zbierania informacji. Niektórzy twierdzą, że prawdziwa wolność polega na dużym

wyborze. Nie wszyscy jednak są zdolni do poniesienia ciężaru takiej wolności. Osoby mające problemy z opisywaną nerwicą informacyjną dostają bólu głowy w wielkich sklepach, siedząc nad wielostronicową kartą w restauracji, ogólnie cierpią na wstręt do wszelkiego typu wybujałego pluralizmu. Lęk przed tak rozumianą wolnością i odpowiedzialnością opisał znakomicie Erich Fromm w tłumaczonej onegdaj na język polski książce "Ucieczka od wolności". Zjawisko lęku przed zbyt bogatym wyborem jest tak powszechne, że tłumaczy nawet gotowość znoszenia przez bierność nędzy. Psychologowie amerykańscy, pracujący nad typami konsumentów, mówią o odważnych, otwartych na nowości i zmiany i konserwatywnych, przywiązanych do znanych, sprawdzonych firm i produktów. Każdy z nas jest jakąś mieszanką tych dwóch typów. Czasem w niektórych dziedzinach wybrzydźmy, by w innych zachowywać się wcale tradycyjnie. Planując strategię informacyjną dobrze jest zastanowić się w jakich dziedzinach komunikacji z ludźmi odczuwamy największe napięcie. Szczególnie, czy są to kontakty z przełożonymi, kolegami, współpracownikami, z lekarzem, bankiem, urzędami przy wypełnianiu podań, druków, pisanie listów i życiorysów, zrozumienie poleceń, tekstów, wiadomości. Zastanów się, które z tych dziedzin komunikowania się warte są wysiłku zdobycia większej ilości informacji. Może lepiej zmienić lekarza czy bank, zapłacić za wypełnienie formularza podatkowego, napisanie "resume". Może odsunąć się na jakiś czas od nieprzychylnych nam ludzi. Jeżeli niektóre z tych dziedzin wymagają wysiłku, a jest nią z pewnością język zastanówmy się jaką metodą najbardziej lubimy się uczyć i jaka jest skuteczność tej metody. Jedni uczą się najlepiej w tłumie, stymulowani przez otoczenie, a więc w szkole na kursie, inni przez korzystanie z samouczków. Wreszcie inni przez konwersacje.

• Oddziel to, co cię naprawdę obchodzi od tego, o czym sądzisz, że "wypada" wiedzieć. Ludzie zbierają często informacje prześladowani przez motywy narzucone z zewnątrz - poczucie winy, poszukiwanie wyższej pozycji społecznej, uznania. Można spotkać masę snobów czytających ukradkiem Enqulera, oglądających namiętnie seriale telewizyjne, słuchających muzyki klasycznej na pokaz.

Zauważmy co się dzieje z wiedzą, narzucaną nam w szkole. Jeżeli nauka polega na zapamiętywaniu, co się dzieje z naszą wiedzą w kilka lat po ukończeniu szkoły. Zapominamy nawet te rzeczy, które nas nawet bardzo interesowały. Zjawisko to wynika z ograniczonej pojemności ludzkiej pamięci. Jeśli robimy z głowy śmietnik, możemy być pewni, że najcenniejsze często dla nas fakty zatrać się w naszej pamięci. Jeśli nie jesteśmy pamięciowymi geniuszami oszczędzajmy głowę i róbmy notatki.

• Staraj się odróżnić informacyjną gumę do żucia od rzeczy ciekawych, ale pożytecznych.

Przeciwny magazyn wydawany na tym kontynencie zawiera dziesiątki ciekawostek, często podniecających i niepokojących, które mają przyciągnąć czytelnika. Na tej formule oparte są wszystkie nieomal popołudniówki na świecie, jak polski Express Wieczorny czy Kulisy, czy przeróżne "Tabloidy", pełne historyjek z życia gwiazd ekranu, rozwodów, ślubów i skandali. Podobnie oglądanie lokalnych wiadomości pełnych morderstw, wypadków samochodowych, gwałtów może wzbudzić dreszczyk emocji - ale czy rzeczywiście poszerza wiedzę o świecie i kraju, w którym żyjemy? Również miejscowe "pyskówki", rozróby środowiskowe często produkowane są tylko po to, by krzywdząc nieodpowiedzialnymi podejrzeniami i zarzutami bezkarnie zbliżyć pieniądze. Dotyczy to przede wszystkim małych, w tym niektórych emigracyjnych wydawnictw, które z racji swego stanu posiadania nie oplaca się skarżyć do sądu za zniesławienie. Wielcy sensaci nato-

ciąg dalszy na stronie 29

JAK BEZPIECZNA JEST NASZA WODA DO PICIA?

C z e ś ć I

Najważniejszym składnikiem odżywczym, niezbędnym dla naszego organizmu jest woda. Organizm ludzki może funkcjonować bez jedzenia około 30-45 dni. Bez niektórych minerałów, witamin może przetrwać dłuższy czas, w niektórych przypadkach nawet kilka lat, lecz nie jest w stanie przeżyć bez wody nawet 10 dni.

Woda jest najlepszym rozpuszczalnikiem dla większości produktów trawienia. Rozpuszcza ona aminokwasy, cukier, minerały, niektóre witaminy, z grupy B, i witaminę C. Jest ona też wymagana przy usuwaniu produktów przemiany materii i toksyn z komórek naszego organizmu. Woda jest niezastąpiona dla transportu składników odżywczych, tworzących tkanki i regulujących temperaturę naszego ciała. Jest też wspaniałym lubrykantem stawów i tkanek. Jest najlepszym płynem otaczającym rozwijający się płód.

Woda do picia pochodzi z podziemnych źródeł lub powierzchniowych zbiorników jak rzeki i jeziora. Niestety zanieczyszczenia przemysłowe atakują nie tylko odkryte zbiorniki, ale i te podziemne. Ołów należy do trujących metali, który dominował w zanieczyszczaniu środowiska i wody. Wycofanie benzyny ołowionej w Kanadzie i USA przyczyniło się do znacznej poprawy.

Ludność, żyjąca w miastach wydaje się bardziej zaniepokojona czystością wody, aniżeli ta ze środowisk pozamiejskich. Okazuje się jednak, że dość duży procent tej grupy ludzi pija wodę poniżej dopuszczalnego standardu czystości. Jak to się dzieje? Jak może woda płynąca tak daleko od ośrodków przemysłowych być niezdatna do picia? Przede

wszystkim dlatego, że farmerzy często stosują szereg chemikaliów, na swoich polach w postaci nawozów sztucznych, środków owadobójczych i chwastobójczych. Te środki chemiczne splukane przez deszcz, wsiąkają w ziemię i dostają się do podziemnych warstw, do źródeł wodnych. Inne niebezpieczeństwo pochodzi z opuszczonych już kopalń, przecieków zbiorników z benzyną, ze śmietnisk, które mogą być oddalone nawet wiele kilometrów. Większość ocen czystości wody dokonywane jest u źródeł tej wody. W starych systemach wodnych, oliwiane rury, w nowych stop stosowane do łączenia rur miedzianych, mogą zanieczyszczać wodę, która była "czysta" u źródeł. Jednym ze sposobów, aby zmniejszyć możliwość zanieczyszczenia wody ołowiem jest pozwolenie wodzie płynąć z kranu przez kilka minut zanim ją użyjemy. Również raczej niż wziąć gorącą wodę z kranu, która łatwo absorbuje rozpuszczone minerały, lepiej jest użyć wodę zimną, a następnie ją podgrzać. Nie należy też przygotowywać wody, która może zawierać metale ciężkie, ponieważ z powodu odparowania stężenie zanieczyszczeń w wodzie wzrasta. Przetwarzanie wody jest wskazane przy skażeniach bakteryjnych wody.

Zmętnienie lub ściemnienie wody jest wskazówką, że woda może nie być odpowiednią do picia. Chlorowanie może spowodować przejściowe zmętnienie, które oczyszcza się, gdy pozwolimy wodzieostać jakiś czas, podczas gdy zmętnienie bakteryjne, lub spowodowane osadem pozostanie. Inną oznaką niebezpieczeństwa złej wody, jest spienienie się wody lub pływające cząstki osadu,

co również może wskazywać na skażenie bakteryjne. Bakterie mogą być zniszczone przez gotowanie co najmniej 20 minut, podczas gdy osad można usunąć przez pozostawienie wody w szklanym naczyniu na kilka godzin. Silny zapach i smak wody, która poprzednio była dobra może wskazywać na chemiczne zanieczyszczenie. System domowy oczyszczania wody pomaga usunąć niektóre zanieczyszczenia, lecz nie wszystkie. A jeśli filtrów wodnych nie zmienia się często, mogą one przyczynić się do rozwoju bakterii, a tym samym skażenia wody.

Ze względu na istniejące niebezpieczeństwo wieloczynnikowego skażenia wody rząd federalny jak i prowincjonalny regularnie kontroluje publiczne wody. Można też prywatnie przebadac wodę, o ile nie jesteśmy pewni jej jakości.

LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.

Ciąg dalszy ze str. 28
miast placą miliony uszkodowań.

• Ogranicz liczbę czytanych periodyków. Nie gromadź roczników, które będą tylko budzić poczucie winy. Wytnij ciekawe artykuły, które czytaj już starannie. Wybierz pisma, na których rzetelności, linii edytorskiej, informatywności możesz polegać. Pisma, w których nie ma chaosu, gdzie wiadomości pozwalają na utrzymanie przyzwoitego poziomu wiedzy o kraju, emigracji, świecie i Kanadzie dostarczają odrobiny rozrywki i pozwalają zrozumieć lepiej własne problemy.

• W szkolnictwie kanadyjskim powszechna jest zasada, że nie trzeba pamiętać hasel w encyklopedii. Trzeba natomiast pamiętać, gdzie można znaleźć informacje. Zastanówmy się, czy nie jest to takie złe, jak się powszechnie uważa.

PEDANCIK

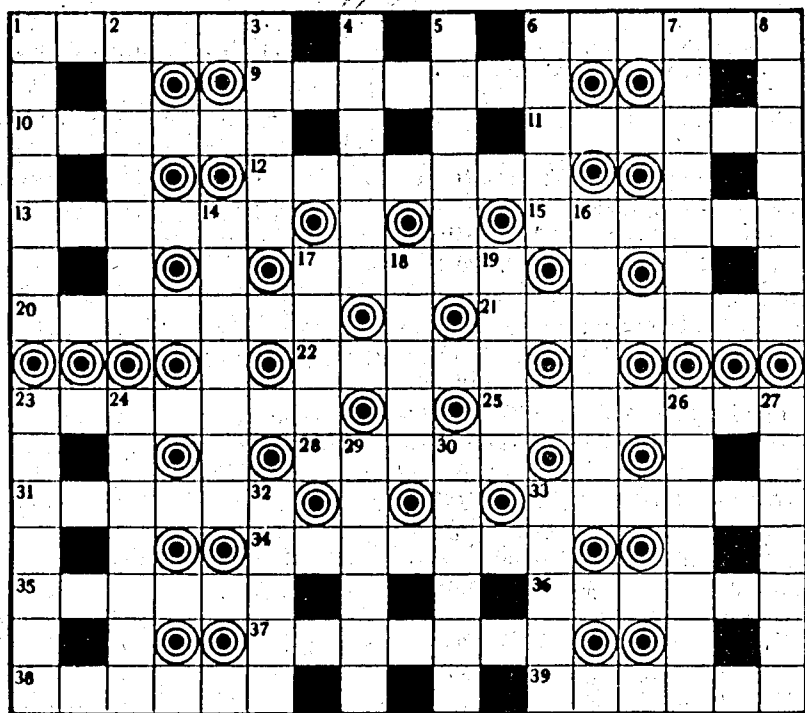

POZIOMO:

- 1 Krasnoludek
- 6 Po lutym
- 9 Zastanowienie, rozsądek
- 10 Polecenie wykonania
- 11 Tłum, gromada
- 12 Rodzaj pomnika w formie wydłużonego ostrosłupa
- 13 Stary, dzielny żołnierz
- 15 W nadajniku lub odbiorniku
- 17 Prowizoryczny budynek
- 20 Środek przeciwkaszlowy
- 21 Zniszczony powóz
- 22 Widowisko rozrywkowe
- 23 Stoł na straży bezpieczeństwa publicznego
- 25 Grupa wybitnych jednostek związanych wspólnymi celami
- 28 Ogólnie przyjęta zasada
- 31 Pas na zewnętrznym szwie galowych spodni
- 33 Ryba żyjąca w czystych, wartkich rzekach
- 34 Niekierowanie się interesem publicznym
- 35 Niedźwiedź z Gór Skalistych
- 36 Forma wykonania
- 37 Sześciuosobowy zespół muzyczny
- 38 Stolica starożytnej Asyrii
- 39 Budowla ogrodowa

PIONOWO:

- 1 Obcinek, obrzynek
- 2 Połączenie torów szynowych
- 3 Woreczek na pieniądze
- 4 Donica do rozczyniania ciasta
- 5 Pomieszczenie na statku
- 6 Znak fabryczny
- 7 Zapora obronna z drutu kolczastego
- 8 Dawny ubiór męski, długi, szamerowany, zapinany pod szyję
- 14 Radość, zadowolenie
- 16 Absurd, niedorzeczność

- 17 Samiec owcy
- 18 Rejon łowiecki
- 19 Pokrywa zamykająca otwór
- 23 Teren ćwiczeń wojskowych
- 24 Ozdobna osłona oświetleniowa
- 26 Zbrojna napaść
- 27 Dział matematyki
- 29 Błąd
- 30 Na przykład Toronto
- 32 Dawna broń kłująca
- 33 W tubce

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: kciuk, intryga, lędźwie, lotka, trzonek, pliszka, atlas, aspekt, armata, rozkład, lupina, regres, katusze, chwast, szabla, plot, wizytka, komisja, deska, łowisko, cwaniak, klacz.
PIONOWO: siatka, strzęp, pylnik, kalka, intelektualista, klask, odbiór, zwózka, żenada, słucha, elita, trakt, adres, magla, trefl, chwala, wrzawa, sutasz, zamiar, bestia, Arabka, padok, tkacz.

Ściągamy króla i asa karo, na dobrą już dziesiątkę pik wyrzucamy karo ze stołu i waleta karo przebijamy na stole, skąd gramy waleta trefl. O ile walet pik nie odpadnie, musimy założyć, że skład ręki S

jest taki 3-3-3-4 i nasz sukces zależy od trafienia damy karo. Kiedy nam się to uda, wyjście waletem trefl uchroni nas od straty dwóch lew w atuu.

DAMA PIK

ZE ŚMIECHEM NIE MA ŻARTÓW

Książę toskański, Alessandro Medici, bardzo się rozgniewał na swego przyjaciela i chciał go ukarać. Gdy mu dworzanie perswadowali, że Chrystus kazał kochać przyjaciół, ten zawołał: "Chrystus powiedział: "miłujcie nieprzyjaciół, nigdzie zaś nie powiedział, żeby przyjaźnił miłować".

Spowiednik Karola V tak do niego przy spowiedzi przemówił: "Wyznałeś dopiero grzechy Karola, wyznaj teraz grzechy cesarza".

I wróg po trzykrotnej prośbie zaprzyjaźnił się. Lecz przyjaźń z myślą o korzyści i pochlebstwach nie trwa długo, bo przyjaźni są obce i korzyść i pochlebstwo.

Koreańskie

Oto co jest normalne: W domu za dużo sprzętu; obok tuszu za dużo pędzli; na ołtarzu za dużo posążków; w ogrodzie za dużo skał, drzew i roślin; w rodzinie za dużo dzieci i wnuków; przy spotkaniu za dużo słów; w modlitwach za dużo życzeń.

Japońskie

IMIGRACJA

Pytanie: Jestem obecnie turystycznie w Kanadzie i wracam niedługo do Polski. Chciałbym przyjechać do Kanady na kilka lat i tutaj legalnie popracować. Jak można to zrobić?

Odpowiedź: Trzeba sobie na miejscu lub korespondencyjnie załatwić kontrakt na pracę. Ważne jest, żeby ambasadzie kanadyjskiej w Warszawie udowodnić wszystkie umiejętności i doświadczenie jakie się ma, i których nie posiada Kanadyjczyk. Trzeba przygotować dyplomy i zaświadczenia, aby udowodnić, że ma się odpowiednie kwalifikacje na oferowaną pracę.

Pytanie: Chcę sprowadzić 10-letnią siostrzenicę i być jej opiekunką aż skończy 21 lat. Czy mogę?

Odpowiedź: a) Jeśli ma przyjechać na stałe, to trzeba ją sponzorować. W jej wieku szanse są znikome, bo musi mieć przynajmniej 16 lat i zgodę rodziców. b) Jeśli ma przyjechać na studia, będzie musiała mieć pozwolenie na to (student authorization). To jest oczywiście związane z kosztami. Rok studiów cudzoziemca kosztuje więcej \$6,000.00. Jeszcze dojdą do tego koszty mieszkania i wyżywienia. c) Jeśli chcemy ominąć te koszty, a pragniemy być legalnym opiekunem, zostaje tylko adopcja, która musi być dokonana przed 13 rokiem życia. Trzeba pamiętać, że przez adopcję dziecko traci legalny związek z naturalnymi rodzicami i oficjalnie tworzy "nową rodzinę" z adoptującymi rodzicami.

HANIA SOKOLSKA
961-4617 lub 766-4779

ECHO przypomina, że zbliża się kolejna rocznica podpisania układu Ribbentrop-Mołotow.

Emigranci ze Wschodniej Europy, w tym także Polacy, wywalczyli, by dzień ten był znakiem żaloby. Zakładając 23 sierpnia Czarną Wstążkę czy uczestnicząc w wiecu solidarnie, przypominamy obywatelom Wolnego Świata o wciąż trwającej niewoli.

International Black Ribbon Day Committee
Suite 906 100 Adelaide Street West
Toronto, Ontario, Canada M5H 1S3
Tel.: (416) 368-4935

PRESS RELEASE

On Thursday August 23rd, at 5:00 p.m. at Toronto City Hall's Nathan Phillips Square, thousands will again attend the lead rally for the string of International Black Ribbon Day rallies that this year will be held all around the world.

Last year 55 cities, and 2 million people gathered to support freedom, individual liberty, and national independence for each nation still fighting to be sovereign, democratic countries.

This year each of the national communities in Toronto of those countries that have gained their freedom or have seen real improvements in their battle against Soviet control and interference will gather to celebrate. We can rejoice in those freedoms won, and will continue to work until all those countries still annexed to the Soviet "Union" are totally free.

This rally will also commemorate all those who over the last several decades have fought to bring down the now-crumbing - or deposed - communist parties, as well as to encourage and spur on the tremendous efforts now being made throughout Central and Eastern Europe to renew and recreate prosperous free enterprise market-based economies.

Your commitment and efforts have helped to make International Black Ribbon Day the day the world stands together for Peace With Freedom. Let us make this the most moving Black Ribbon Day yet!

FOR FURTHER INFORMATION PLEASE CALL MR. WILLIAM GUEST AT 368-4935.

SPOD PARAGRAFU

Otrzymałem pomoc socjalną w Winnipegu. Ponieważ długo to trwało postanowiłem szukać pracy i przeprowadzić się do Quebecu, bowiem znam dobrze francuski. Powiedziano mi, że muszę czekać miesiąc, żeby ponownie dostać "welfare". Czy to jest legalne? Czy rząd ma prawo określać miejsce, gdzie powinien mieszkać człowiek, posiadający stały pobyt?

go trzeba w niej przebywać, by dostać zasiłek.

Co do drugiego pytania, odpowiedź brzmi NIE. Jeśli dana osoba została przyjęta jako stały mieszkaniec "landed immigrant" może pracować i mieszkać gdzie chce. Może natomiast nie otrzymać w terminie lub wcale zasiłku na zagospodarowanie lub szkołę, jeśli w danej prowincji limit funduszy dla osiedleńców jest wyczerpany. Urzędnik kierując się rozważaniem w sytuacji w danym mieście może skierować imigranta do Toronto czy Vancouveru. Na ogół lepiej jest zjawić się w tym miejscu i jeśli potrzebujemy pomocy finansowej załatwić w Employment and Immigration tzw. Transfer. Musimy sami pokryć koszty przejazdu lub przeprowadzki.

TEMIDA

Horoskop tygodnia

2 - 8 sierpnia

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Zaczynasz się już przekonywać, że nie darmo, że za wszystko trzeba płacić, że w działaniu równie ważny jest pomysłunek co i włożona w te działania energia. Na jałowym biegu daleko nie zajdziesz. Sukces Cię uskrzydli, wszystko wyda Ci się dziecinnie proste. Ale że zbyt długo nie można na tak wysokiej fali, schodź więc powoli na ziemię. Znak sprzyjający - Skorpion, unikaj Panny. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Miej się na baczności, ktoś próbuje zamieć wokół Twojej osoby. Nie będą to groźne działania, ale denerwujące. W sprawach materialnych nie najgorzej. Za mało troski wykazujesz o sprawy domowe. Taktyka ich nieauważania może przynieść sporo kłopotów. Znak miły - Byk, unikaj Ryb. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 3.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Trochę więcej powściągliwości w głoszeniu różnych opinii wyszłoby Ci na dobre. Zachowujesz się wyjątkowo lekkomyślnie. Nikt Cię nie zmusza do wkładania palców między drzwi. Plany które snujesz mają szansę powodzenia, pod warunkiem dużego nakładu starań i wysiłku. Znak przychylny - Wodnik, unikaj Strzelca. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 7.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Nie wywołuj wilka z lasu. Za mało miałeś do tej pory kłopotów? To, na co czekasz z taką niecierpliwością, spełni się, nieważne więc, że się nieco odwleka. Dbaj więcej o zdrowie, inaczej zszarpiesz je kompletnie. Kłopoty nie tyle poważne, co dokućliwe, po prostu trzeba się do nich zabrać. Znak miły - Rak, unikaj Byka. Dzień - piątek, liczba szczęśliwa - 4.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Nie poświęcaj tyle sił i czasu takiej głupiej szarpaninie. Angażujesz tylko nerwy i zdrowie, a efekty masz mierne. Trochę więcej ostrożności w czasie rozmów. Nie masz przecież pewności jak sprawy się potoczą, nie działaj też po omacku. Czas pracuje na Twoją korzyść, nie zapominaj o tym, to ważne. Znak miły - Wodnik, unikaj Skorpiona. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 1.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Coś się wreszcie zacznie dziać. Poczujesz się w swoim żywiole. Ale pamiętaj, że w takiej euforii łatwo o błąd. Ważne jest, że Twoje akcje pójdą w górę i ważne jest abyś umiała to wykorzystywać. Postaraj się dotrzymać danego sobie słowa o trzymaniu języka za zębami. W sporze rodzinnym nie dolewaj oliwy do ognia. Znak sprzyjający - Lew, unikaj Bliźniąt. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa 9.

WAGA: 23 września - 23 października
Wreszcie coś się ruszy wokół Twojej osoby i spraw. Będziesz mogła odetchnąć z ulgą, ale pamiętaj, że to nie koniec starań i zabiegów. Musisz wykorzystać sprzyjającą passę i zdobyć się na wykrzesanie energii na doprowadzenie wszystkiego do pomyślnego finału. Znak ważny - Koziorożec, unikaj - Barana. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa 4.

SKORPION: 24 październ. - 22 listopada
To jeszcze nie pewnego, nie wiaż więc zbyt dużych nadziei z propozycją. Szukaj jednocześnie innych możliwości. Sporo wydatków i biegania. Nie staraj się więc robić wszystkiego w pojedynkę, co zresztą u Ciebie wypływa z przekonania, że nikt nie zrobi tak dobrze jak Ty. Znak sympatyczny - Panna, unikaj Wagi. Dzień ważny - środa, liczba - 6.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Wciąż odzywają się stare sentymenty i pojawia się żal za utraconą szansą. Fakt, że to głównie Twoja wina jeszcze bardziej pogłębia frustrację. Nie zamykaj się w sobie, szukaj kontaktu z ludźmi, inaczej zamienisz się w samotnika. Propozycja warta zastanowienia. Twoja odmowa była zbyt impulsywna. Znak ważny - Waga, unikaj Panny. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 4.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Nieprzewidziane przeszkody utrudnią i opóźnią Twoje plany. Możesz mówić o dużym szczęściu, które wciąż Cię nie opuszcza. Samopoczucie Ci dopisze, energia także, działaniami innych nie przejmuj się. W sprawach domowych duże tarcia. Rozmowa nieunikniona. Znak ważny - Rak, unikaj Barana. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 3

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Twoje sprawy wciąż nie wyszły na prostą, chociaż mają się dużo lepiej. Wiele teraz zależy od Twoich zachowań, ostrożności, a jednocześnie zabiegów. Nie możesz przerwać starań odwrócenia pewnych trendów. Postaraj się o cierpliwość, której ostatnio zaczyna Ci brakować i jak ognia wystrzegaj się wszelkich intryg. Znak sprzyjający - Byk, unikaj Skorpiona. Dzień miły - wtorek, liczba - 5.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Za bardzo nadwyręzasz ostatnio swoją kasę, już wkrótce może to być źródłem niesłychanych kłopotów. Zastanów się co robisz? W kręgu spraw sercowo-rodzinnych chwilowe rozpozgodzenie, ale wciąż duże zagrożenie niżowe. Niepotrzebnie się upierasz, wszak wiesz, że racja nie leży po Twojej stronie. W pracy sukcesy, ale musisz się jeszcze przyłożyć. Sprzyja Ci Lew, ale Koziorożec ma chętkę Ci dokuczyć. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa 3.

ECHO POLECA

• W.O.M.A.D., czyli doroczny World of Music and Dance festival zaczyna się 3 sierpnia. Nowością w tym roku będzie Reel World - seria filmów reżyserów z różnych stron świata. Do 12 sierpnia, Harbourfront, 235 Queen's Quay W., tel. 973-3000.

• Wystawa serwisów artystki Karen Pavey od 11 do 24 sierpnia w Prime Canadian Crafts, 229 Queen St.W., tel. 593-5750.

• The Company Theatre wystawia sztukę-laureatkę Nagrody Pulitzerza "Streetcar Named Desire" ("Tramwaj zwany pożądaniem"). Autor - Tennessee Williams. Start - 27 lipca. Zakończenie - 11 sierpnia. Tarragon Theatre, 30 Bridgman Ave., tel. 531-1827.

• Wtorkowa seria biograficznych filmów o znanych Kanadyjczykach w Royal Ontario Museum (100 Queen's Park, tel. 586-5549): 14 sierpnia - "Dr. Norman Bethune".

ECHO POLECA DZIECIOM:

• Kidsummer-90 już po raz czwarty oferuje przeróżne atrakcje za darmo wszystkim dzieciom do lat 10 w towarzystwie dorosłego opiekuna. Oprócz naszej gazety codzienne informacje na temat programu nadaje radiostacja CHFI FM98 o godz. 8.35, 11.35, 13.35 i 17.35 oraz "CBC at 5" i "CBC at 11" na kanale 5. Jeśli w informacji jest uwaga, że należy się wcześniej zarejestrować, proszę dzwonić pod nr tel. 363-KIDS. A oto program na ten tydzień:

- Kulisły wyścigów konnych można będzie poznać podczas wycieczki po Ontario Jockey Club. 6 sierpnia od godz. 10 do 18. Woodbine Racetrack, 555 Rexdale Blvd., Rexdale.

- Filmowy festiwal dla dzieci pod nazwą Kids' Film Festival, 9 sierpnia od godz. 10 do południa. Szczegółowy program w "Sunday Sun" w dodatku "Young Sun".

- Wycieczka do instytutu dla niewidomych. W programie tajniki alfabetu Braille'a, tresura psów-przewodników i wiele innych ciekawostek.

KA LENDARZYK ECHA

2 sierpnia, CZWARTEK
Alfonsa, Elfryda, Euzebiusza, Gustawa, Karliny, Maril, Świętosławy

3 sierpnia, PIĄTEK
Augusta, Kamellii, Lidii, Nikodema, Stefana

4 sierpnia, SOBOTA
Dominika, Jana, Protazego

5 sierpnia, NIEDZIELA
Karoliny, Maril, Oswalda, Stanisława

6 sierpnia, PONIEDZIAŁEK
Agapiła, Felicyzma, Dominika, Jakuba, Sławy, Lube

7 sierpnia, WTOREK
Doroty, Kajetana, Konrada, Sylwestra

8 sierpnia, ŚRODA
Cypriana, Cyriaka, Emilitana, Sewera, Sobiesława, Szczęsnego, Sylwiusza

RADY I PORADY

PRZEGRZANIE

Zmiana klimatu najbardziej daje w skórę nowym imigrantom. Po latach przyzwyczajamy się do suchych upałów Manitoby, wilgotnego ukropu Ontario, czy Quebecu.

Przeżranie może być najpoważniejszym rezultatem nieprzystosowania do wysokich temperatur. Zwykle pojawia się pod wpływem długiego i aktywnego przebywania na słońcu. Może się zdarzyć w nagrzanym, pozbawionym przewiewu pomieszczeniu. Nie można przeżrania lekceważyć. Jeśli trwa dłużej, prowadzi do porażenia ciepłego i może zakończyć się wylewem lub paraliżem. Na przeżranie bardziej są wrażliwe dzieci i osoby starsze, u których mechanizm ochładzania skóry jest mniej sprawny.

Na co trzeba zwracać uwagę?

Przeżrany poci się jak każdy komu gorąco, tracąc z potem nie tylko płyny, ale i elektrolity. Zapobiega to wzrostowi temperatury ciała. Jeżeli twarz jest lekko zaróżowiona z gorąca, nie ma jeszcze powodów do obaw. Jeśli jednak widzimy, że ktoś się staje bledy, osłabiony, ma bóle głowy i mięśni, wymioty, jest to sygnał alarmowy. Omdlenie, czy utrata przytomności zdarzają się pod wpływem gorąca bardzo często. Przy porażeniu ciepłym ciałem przestaje się pocić lub poci się niewiele, puls jest szybki, skóra może się ponownie zrobić czerwona. Temperatura skacze powyżej 39°. Człowiek może być nieprzytomny, reagować bardzo wolno, lub być skrajnie wyczerpany.

Co robić?

Szukać pomocy lekarza, gdy zaobserwujemy objawy porażenia. Przenieść chorą osobę do chłodnego, przewiewnego miejsca. Zdjąć lub rozluźnić ubranie. Na karku i czole położyć mokre ręczniki. Poić, jeśli jest przytomny, wyziębionymi dobrze osolonymi płynami (woda, soki, 1 łyżka soli na ćwiartkę płynu). Ponieważ pojawiają się wymioty, płyn musimy uzupełniać co 5 minut podając po pół szklanki (dzieciom nieco mniej). Jest tu w sklepach płyn, mocno zresztą reklamowany, który nazywa się "Gatorate". Zawiera minerały i zalecany jest dla uprawiających sporty lub pracujących w wysokich temperaturach.

Jeśli pomoc nie przybywa, a stan chorego pogarsza się należy owinąć go w wilgotne chłodne prześcieradło, położyć owinięte w papier kostki lodu pod pachami, na piersiach, w pachwinach nóg. Gdy temperatura ciała spadnie przykryć suchym prześcieradłem. Chłodzić ponownie, gdy temperatura ciała skacze. Jeśli to nie skutkuje podawać środki antygorączkowe w czopkach.

Objawy porażenia ciepłego ustępują po paru dniach. Zwykle nie pozostawiają śladów, ale ujawniają dyspozycję organizmu. Osoby, które dwukrotnie przeszły porażenie powinny na przyszłość unikać

wysokich temperatur i dłuższego przebywania na słońcu.

Jeśli nie mamy klimatyzacji, nie lekceważmy wiatraków. Różnoobrotowe wiatraki sufitowe są najbardziej skuteczne. Uderzenia wiatru o skórę zmuszają ją do stałego pocenia, a tym samym ochłodzenia. Jako wspomagacze klimatyzacji są niezawodne.

W słoneczny dzień zaciągamy zasłony, które należy skrapiać wodą. Prysznice można brać tak często jak czujemy potrzebę. Można ochładzać żyły i tętnice puszczając strumień zimnej wody z kranu na przeguby i wewnętrzne zgięcia łokcia. Mokry ręcznik i kompres na głowę też pomaga. Byle wytrzymać.

Zupa malinowa

Tym razem coś dla dzieci i tych, którzy słodkie kochają. SKŁADNIKI: 2 pudełeczka malin, 3 szklanki mleka, 1 łyżka mąki ziemniaczanej lub gorzej - kukurydzianej ("potato starch", "corn starch"), małe pudełko śmietanki "cream", 3 łyżki cukru pudru.

Maliny umyć, osączyć. Mleko zagotować, do wrzącego wlać mąkę ziemniaczaną wymieszaną bez grudek w kilku łyżkach zimnego mleka. Wymieszać, odstawić. Powinno wyjść coś na kształt rzadkiego budyniu. Maliny zmiksować lub lepiej przetrzeć przez sito, by nie było tyle drobnych pestek, wlać do mleka, dodać śmietankę i cukier, zmiksować lub wymieszać. Oziębic w lodówce. Podawać z biszkoptami, berami, herbatnikami lub wałkami. Maliny można też zastąpić truskawkami, jagodami lub czereśniami, a także leśnymi owocami typu jeryzyny czy poziomki. Jeśli nie mamy czasu, lub dostępu do kuchni (np. na kempingu) jako podstawy do zupy (deseru?) możemy użyć paczki budyniu "Instant" w neutralnym lub zbliżonym do owocu smaku. Mieszmamy z zimnym mlekiem i reszta bez zmian.

SENATOR LEONARD SZYMAŃSKI W KANADZIE

Do Kanady przyjeżdża w tę środę, 1.08.br., senator Leonard Szymański z Poznania. Pracownik Zakładów im. Cegielskiego. Był przewodniczącym jego Komitetu Zakładowego NSZZ Solidarność w 1980 roku. Od lipca 81 wiceprzewodniczący Zarządu Regionu Wielkopolskiego. W latach 81-84 był członkiem Rady Prymasowskiej. Jest wiceprzewodniczącym poznańskiego KKK. Kilkakrotnie więziony i prześladowany za swoją działalność.

W Kanadzie L.Szymański odwiedził Toronto, Thunder Bay, Region Niagara, Saskatoon, Edmonton, Calgary i Vancouver, gdzie weźmie udział w obchodach rocznicy powstania Solidarności. Organizacja z Vancouveru, która od lat działała na rzecz Solidarności, demokracji i niepodległości jest jego gospodarzem. Koordynatorem wizyty jest Zdzisław Radomski z Vancouveru, tel. (604) 929-3022.

W Toronto będzie można spotkać się z senatorem osobiście w budynku SPK, 206 Beverley Str. w czwartek, 2 sierpnia o godz. 8 wieczorem. Spotkać się tam ma z emigracyjnymi działaczami. Senator pracuje w komisji do spraw prywatyzacji. Przewidywane są wywiady radiowe i prasowe.

POLISH
CANADIAN
COMMUNITY
SERVICES

2333 Dundas Street West,
Suite 408, Toronto, Ontario
M6R 3A6
Tel.: (416) 533-9471

UWAGA! UWAGA!

Uprzejmie informujemy Szanownych Państwa, że w związku z przeprowadzką, Biuro nasze będzie nieczynne w dniach od 30 lipca do 3 sierpnia 1990.

Nasz nowy adres:

1579 BLOOR STREET WEST
TORONTO, ONT. M6P 1A6
TEL. 533-9471

Dokumenty do tłumaczenia będą przyjmowane oraz wydawane od dnia 30 lipca w nowym miejscu.

LOKAL DO WYNAJĘCIA!

Pomieszczenie nadające się doskonale na biuro, gabinet lekarski, dentystryczny do wynajęcia od 1 sierpnia 1990. Bardzo dobra lokalizacja (Bloor/Dundas), niska cena! W sprawie informacji proszę dzwonić: 533-9471.

KSIĄDZ MARCELI A. STOPA O.M.I. - NIE ŻYJE

W sobotę dnia 14 lipca 1990 roku, zmarł w Paryżu po długiej i ciężkiej chorobie ksiądz Marceł Alfons Stopa - sługa Niepokalanej.

Ksiądz Marcelego Stopę poznałem tuż przed wyjściem 1 Dywizji Pancerniej na front, kiedy przyszedł do mego Pułku na stanowisko kapelana. Od pierwszego spojrzenia polubiliśmy się, a później nawiązała się między nami nić wielkiej przyjaźni, która trwała do końca.

Ksiądz Marcelego Stopę cechowała odwaga osobista i wspaniały humor. Był to wspaniały Polak, doskonały żołnierz, chociaż jak mówił, nigdy przedtem w wojsku nie służył i szlachetny człowiek w pełni tego słowa znaczeniu; gdzie trzeba było powiedział każdemu prawdę w oczy. Był wrogiem komunizmu, zwalczał go na każdym kroku. Pamiętam Jego wspaniałe kazanie, które wygłosił na Święcie Żołnierza w parku Paderewskiego, gdy bawił w Toronto w czasie Światowego Zjazdu Żołnierzy 1 Dywizji Pancerniej. Powiedział wówczas, wspominając ten mały samolot, który nie przez przypadek chyba wylądował na placu kremlońskim, że możemy się spodziewać, że i Matka Boska Niepokalana, zatryumfuje w niedalekiej przyszłości nad Kremlem. Dzisiaj już widzimy początki tego. Wspominając nasze wspólne przeżycia na froncie, nigdy nie widziałem księdza Stopy gdzieś na tyłach. Jego miejsce było zawsze w pierwszej linii, gdzie swoją obecnością dodawał otuchy żołnierzowi, a w wypadku czyjejś śmierci,

spełniał swój kapelański obowiązek, żegnając Poległych.

Po zakończeniu wojny ksiądz Stopa zamieszkał w Paryżu. Był przewodniczącym Organizacji Kościoła Upośledzonego, pełnił obowiązki prelegenta tej Organizacji wygłaszając w wielu krajach swoje referaty w językach: polskim, francuskim, angielskim, niemieckim i włoskim.

Ksiądz Stopa był dwukrotnie w Stanach Zjednoczonych, a ostatnio w 1987 roku na wspomnianym Światowym zjeździe Żołnierzy 1 Dyw. Pancerniej, pełniąc zaszczytną funkcję Starszego Kapelana Kół Oddziałowych 1 Dywizji Pancerniej.

Ksiądz Marceł Stopa za swą działalność został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Walecznych, francuskim Legion d'Honneur i ostatnio Złotym Krzyżem Zasługi miasta Paryża, za wybitne zasługi położone na polu krzewienia przyjaźni polsko-francuskiej, oraz innymi zagranicznymi odznaczeniami.

Drogi mój Przyjacielu - odszedłeś od nas na zawsze, zostawiłeś wiernych Żołnierzy 1 Dywizji Pancerniej bez Twojej moralnej opieki. - Wierzyć mi się nie chce, że już Ciebie więcej nie zobaczę. - Twoje doczesne szczątki, spoczęły na ziemi francuskiej, która, jako Twoja druga przybrana Ojczyzna, niech Ci lekka będzie. Żegnaj mój wielki Przyjacielu. Czołem Księżę Kapelanie.

ZBIGNIEW J. GIERA
mjr 1 Dyw. Pancerniej

DIABEL I NIEDŹWIEDŹ

Zamieszkał diabeł we młynie. Noc w noc tam urzędował. A to młyńskie koła na plasterki pościarał, a to w wiatrak dmuchał aż młyn podskakiwał, a to worki ze zbożem podziurawił, a to do czystej, białej mąki robaków garść wrzucił. Biedny młynarz z młynarzową ze zmartwienia posiwieli. Zboża już nikt do nich nie nosił. Bieda nastąpiła. Przyszło młynarzowi resztki mąki z podłogi i ścian zmiatać na kluski. W końcu i tego zabrakło.

Dziwne, że go tak pocisnęło, bo człowiek był z niego bardzo dobry. Nieraz biednemu swojej mąki usypał, za pół ceny zmielił tym, co nie mieli pieniędzy, chętnie na nocleg i śniadanie wędrowca przyjął. Ale jak na niego bieda nastąpiła nikt go znać nie chciał. Jedni się wysmiewali, że mu diabeł w młynie urzęduje, inni co chcieli młyn zagarnąć rozpowiadali, że pewnie umyślnie diabła u siebie trzyma, czarów się uczy. I nikt mu pomocy przeciw diabłowi nie dał. Za to ze zbożem zaczęli ludzie jeździć daleko, do innych wiosek.

Razu pewnego przyszedł do wsi Cygan z niedźwiedziem, co po świecie wędrował i sztuki pokazywał. Na placu niedźwiedź tańczył, kłaniał się i kwiczał. Pośmiali się ludzie, marne miedziaki do kapelusza Cyganowi wrzucili i poszli sobie. Na próżno prosił ich o nocleg. Nawet do stodoły nikt go z niedźwiedziem nie chciał przyjąć.

Dowlókł się Cygan z niedźwiedziem do młyna. Wyszedł młynarz i do środka zaprosił. Zgodził się od razu na nocleg ale uprzedził, że diabeł w młynie o północy straszy. Zaśmiał się na to Cygan, a niedźwiedź co ledwie po ludzku parę słów rozumiał, na ten śmiech tańczyć zaczął. I to tak uciesznie, że choć wszyscy głodni byli, weseli się spać pokładli.

O północy, jak zwykle, zjawił się diabeł. Poszperał po kątach. Nie miał już pomysłu na psotę. Nagle patrzy, futro jakieś w kącie na kupie leży. Nie wiedział diabeł, że to niedźwiedź. Dawaj to futro szarpać, kłaki wrywać. Obudził się miś z rykiem ze snu głębokiego. Jak nie zacznie diabła obracać, a ze skóry obdzierać. I może by i diabła owego zjadł, ale jak ogona spróbował, wypluł go, bo gorzki był jak najgorsze lekarstwo. Skorzystał z tego diabeł i bez ogona ze strasznym wstydem do piekła uciekł. A tak uciekał, że po drodze zgubił kapelusz z piórem, kubraczek, spodnie, a nawet buty. Podarował je wdzięczny młynarz Cyganowi, bo pasowały na niego jak ulał.

Diabeł już więcej nie wrócił. Za to Cygan o młynarzu nie zapomniał. Zawsze jak nrzwiechał tabor, na młynarzowym polu stawał, złotem, srebrem płacił. A ludzie, żeby riedzia obejrzyć, choć im wstyd było, do młynarza przyjść znów musieli.

Ilustracja na odwrocie: Tańczący miś. Toronto. Foto Andrzej Stawicki

(416) 243-1057

UNIVERSE COMPUTERS

JAN ŻYLIŃSKI

XT-12MHz \$550,- 386SX-16MHz \$1150,
AT-12MHz \$750,- 386-22MHz \$1500,-
VGA (1024-768) oraz wiele komputerowych części.
Dzwoń po więcej informacji.

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.

Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

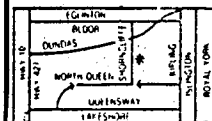
• naprawy powypadkowe • malowanie
• prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
MIAŁEŚ WYPADEK?

PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

• Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy
**POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.**

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10⁰⁰ - 2³⁰ po poł. i od 7⁰⁰ - 9⁰⁰ wiecz., wś.
wtorki tylko od 10⁰⁰-12³⁰ p. poł., soboty od 10⁰⁰-12³⁰ po poł.

Konta depozytowe.....	9 1/2%	rocznie
Specjalne konta depozytowe	9 %	rocznie
(oprocentowane na każdy dzień depozytu)		
3-miesięczne certyfikaty	10 3/4%	rocznie
3-miesięczne, minimum \$50,000	11%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	11 1/4%	rocznie
6-miesięczne, minimum \$50,000	11 1/2%	rocznie
1-rocne certyfikaty	12 1/2%	rocznie
1-rocne, minimum \$50,000	12 3/4%	rocznie
3-letnie certyfikaty	10 1/4%	rocznie
3-letnie "non-redeemable"	10 1/2%	rocznie
3-letnie, minimum \$50,000	10 1/2%	rocznie
OHOSP	11%	rocznie
R R S P		
"demand" depozyt	11 1/2%	rocznie
1-rocny "term" depozyt, min. \$10,000	11%	rocznie
3-letni "term" depozyt, min. \$10,000 ...	10 1/2%	rocznie
RRIF	11%	rocznie
Pożyczki personalne	18%	rocznie
Pożyczki hipoteczne	14 3/4%	rocznie
(\$50,000 pożyczki ubezpieczone na życie)		
Line of credit	18 1/2%	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

KAPITAŁNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

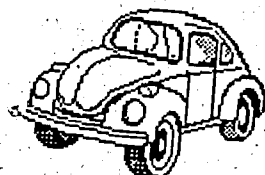
- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

**AUTO DRIVING
SCHOOL
The Helpful
Professionals**

**Wojtek
Antczak**

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145

res.

536-5454

bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

Islington

CHRYSLER PLYMOUTH

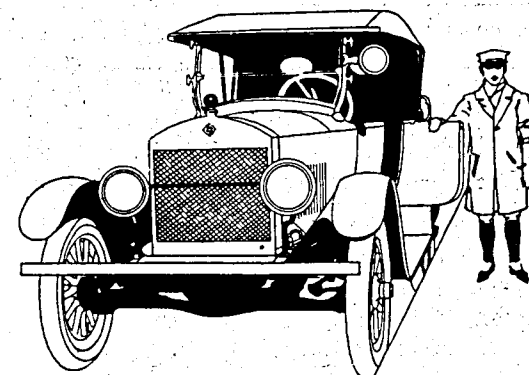
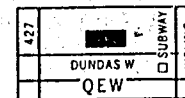
5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6

TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA

Sales & Leasing Consultant

Sprzedż i leasing samochodów
nowych i używanych
Golf, Dodge - Plymouth,
samochody osobowe, vany, pick-ups

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody

General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

oferuje

Nowe samochody 89 i 90.
Posiadają 3-letnią gwarancję na wszystko

Niskie oprocentowanie pożyczek
na niektóre modele samochodów

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu 1 Szeroki wybór nowych i używanych samochodów 1 Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję 1 ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, zaliczając w poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, polecenie ubezpieczenia, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osoba opiekująca ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu:

731-0757 o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCKI

ANDRZEJ KOZIARSKI

- 87 Chevrolet Celebrity \$ 6,250.00
Luksusowy, godny polecenia,
Air condition, automatic
- 86 Chrysler Reliant \$ 4,500.00
Air condition, bardzo czysty,
bardzo dobry stan, automatic
- 86 VW Golf Diesel \$ 4,600.00
Bardzo ekonomiczny, 5 biegów

- 84 Dodge Caravan SE \$ 5,000.00
Idealny dla rodziny lub małego
biznesu, automatic
- 83 Chevrolet Cavalier \$ 2,250.00
Idealny na pierwszy samochód w
Kanadzie, automatic
- 82 Mazda GLC \$ 1,200.00
Bardzo dobry na "Pizza" lub
"Gazety"!!!, 5 biegów

Wszystkie samochody z "certyfikatem"

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadzwoń
o silnik - używając

FORTE

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

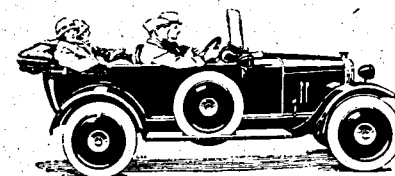
Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut
Bezpłatna inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229

Thruway Muffler & Brakes Centre

3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto
Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

LEX-SERVICE

oferuje obsługę prawną, organizacyjną i finansową w zakresie:

- powoływania, rejestracji i prowadzenia spółek akcyjnych i z o.o.
- porad prawnych, finansowych i podatkowych dla przedsiębiorstw, spółek i osób prywatnych
- pośrednictwa w obrocie prawnym nieruchomościami podejmujemy się załatwiania spraw nietypowych i skomplikowanych

Prezes **TADEUSZ STAŃSKI**

TEL. (48-22) 635-6059

00-248 Warszawa, ul. Schillera 6

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company
na życie • biznesu

UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

ZAINTERESOWANI WSPÓLPRACĄ Z POLSKĄ,

posiadamy kilkaset ofert z firm polskich dotyczących różnych aspektów współpracy z firmami zachodnimi. Za \$15 otrzymasz listę firm zainteresowanych eksportem, joint venture i innymi formami współpracy. Oferujemy także pośrednictwo w zakresie handlu, charteringu i usługi formalne przy tworzeniu spółek.

C.T.I. 2356 Gerrard St.E. Suite 183, Toronto, Ontario M4E 2E2, CANADA Fax: (416) 438 6380

Halina Baranowska
MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

NEW YORK LIFE
INSURANCE COMPANY
2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia
• LIFE INSURANCE - na życie
• DISABILITY - chorobowe
• MORTGAGE - hipoteczne
• GROUP, BUSINESS - handlowe
• RRSP, ANNUITY - emerytury
• VISITORS - dla odwiedzających
Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6525 Dom: 858-0129

Andrzej
Krysiak

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

**HUMBERVIEW
INSURANCE
BROKERS LTD.**

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

GRAND FLOORS

Solidnie układam, cykluję, lakieruję wszelkie rodzaje podłóg drewnianych po bardzo niskich cenach. Naturalne lakierowanie 70 - 80 centów za stopę. "Stair finish" - \$1.30 za stopę. Darmowe wyceny.

GRZEGORZ
TEL. 282-5545

POTWIERDZAMY otrzymanie w marcu br. sumy \$115 US zamiast kwiatów i prezentów dla Pani Wandy Poznańskiej - na jej prośbę grupa przyjaciół z Naples na Florydzie przeznaczyła sumę na Wybory Samorządowe w Polsce. Te sumy, jak i \$195 US od artystki Pani Janiny Mokrzyckiej pochodzących ze sprzedaży na Florydzie kilku jej rysunków i szkiców, przekazaliśmy 3 kwietnia 1990 roku za pośrednictwem gazety "Związkowiec" na Fundusz Wyborczy.

"ECHO"

Kuchnia i Biuro
w Toronto

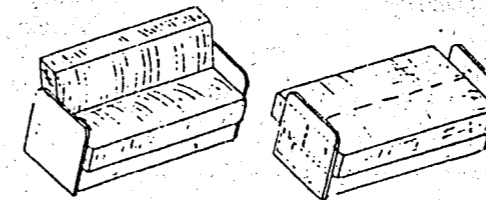
właściciel: Karol Jarząbek

Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO

TEL: 465-1524

POLSKIE WERSALKI

z pojemnikiem na pościel i tradycyjną włosianą tapicerką
DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

HOME-DOM
246 - 9223

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

CHCESZ POZNAĆ

swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci w tym wróżba z kart.

Dzwoń
633 - 4469
prosić Anię

Modern

GIFT SHOP

King Shepard Plaza
2560 Shepard Ave.
MISSISSAUGA
TEL. 949-1106

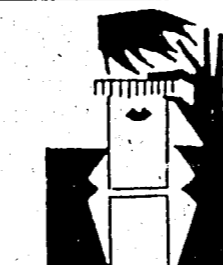
SZUKASZ PRACY W SWOIM ZAWODZIE?
EWA DUBISKI, B.Sc., M.S.
Wspólnie z Tobą opracuje strategię starania się o pracę. • Jak pisać Resume i cover letter • Jak przygotować się do interview.
TEL. 925-8128, po godz. 6.

STUDIO ANKA
Anka Czudec
photographer

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

lekarka ogólna
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do piątku od 13 do 19:39, w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

PARIS STUDIO
2007 BLOOR St. West, TORONTO
Ont. M6P 3L2

tel. (416) 766-0660

**SALON
FRYZJERSKI**

**ANDRZEJ
z WARSZAWY**

- UŻYWAMY PRODUKTÓW FRYZJERSKICH FIRMY FRANCUSKIEJ "PERMA"
- USŁUGI KOSMETYCZNE WYKONUJE PANI MILA (manicure, pedicure, woskowanie, henna)

ZAKŁAD CZYNNY OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU
OD 9:00 DO 19:00 (7 pm), W SOBOTĘ OD 9:00 DO 17:00

Ubezpieczenia szpitalne dla odwiedzających
100 dni TYLKO \$100.00
SCOTT JOYCE LIMITED

Ottawa
(613) 235-6767

Także ubezpieczenia na mieszkanie • samochód • życie

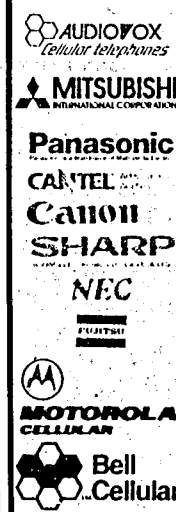
SOCIAL GROUP FOR MATURE SINGLES
Age 30 +
A little bit English
631 - 7857
Please leave message

TIPS

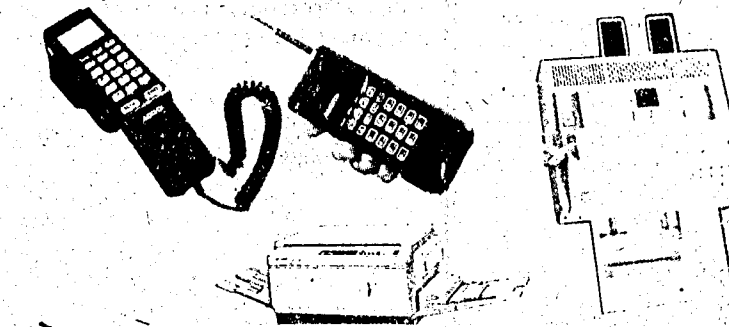
**Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.**

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

TELEFONY BEZPRZEWODOWE I SAMOCHODOWE, KOPIARKI, TELEKOPIARKI, MIKROKOMPUTERY I DRUKARKI

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!

Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm.
Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In) • Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba)
MISSISSAUGA 890-4756, FAX 890-6092

MASTER PRINTING INC.

PUBLISHING • PRINTING • ADVERTISING
2965 DUNDAS STREET WEST TORONTO ONTARIO CANADA M6P 1Z2
TEL. (416) 761-9659 761-1768 • FAX (416) 761-1933

Polska drukarnia oferuje kompletny zestaw usług graficznych i drukarskich. Najwyższa jakość wykonania i krótkie terminy. Pomoc w wyborze treści, papieru, szaty graficznej oraz w tłumaczeniu.

- Wizytówki • Papeteria firmowa • Rachunki bezkalkowe • Ulotki • Broszury • Katalogi • Książki • Zaproszenia ślubne • Plakaty • Kalendarze • Napisy na okna wystawowe i samochody • Szyldy • Pieczątki • Rozprowadzanie ulotek

\$ KORPORACJE

\$ PROFESJONALIŚCI

\$ OSOBY INDYWIDUALNE

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3

\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii odpisów podatkowych

\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym technikom planowania podatkowego

\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych odpisów

Zdaj się na fachowe i dyskretne usługi firmy Piotra Chwalisa

**CHWALISZ TAX
& BUSINESS CONSULTING INC.**

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!
\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!

TEL. (416) 233-2804 FAX: (416) 233-3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG

\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ

UWAGA AKCJE!

Nie zwlekaj - już dziś kup akcje w Polsce, które jutro dadzą Ci zysk. Za jedyne \$3 otrzymasz adres i nazwę instytucji rządowych sprzedających polski kapitał. To nie jest lipa.

Bądź udziałowcem w Ojczyźnie. W ten sposób pomożesz sobie i Polsce. Kopertę za powrotnym adresem i znaczkiem oraz czekiem na \$3 wyślij na adres:

**GRACE WENCEL
38 Wicks Dr.
L1Z 1C2 AJAX, ONT.**

**Polska księgarnia
ARKADIA**

oferuje książki, kasety do nauki angielskiego, czytelną czasopism oraz wypożyczalnię polskich filmów video

• Prowadzimy sprzedaż wysyłkową •
1600 Bloor St. W.
Toronto, M6P 1A7
TEL. 533-8011

**BIOENERGO-
TERAPEUTA**

diagnozuje i leczy zakłócenia układu krążenia i przewodu pokarmowego, migreny, nerwobóle, reumatyzm i niedomogi kręgosłupa, choroby lokomocji, usuwa drętwienie i niedowład kończyn
TEL. 234-9602

(416) 769-7868
66 Oakmount Rd. Ste 1271
Toronto, Ontario M6P 2M8

NR 141 • 2 - 8 SIERPNIA 90

**NAJNIŻSZE CENY TOWARÓW
DO POLSKI**

Dostawy w cyklu 14-dniowym. Dowolnie zestawiaj skład paczki. Zamówienie minimum 5 kg.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CD \$	Razem
..... x 1 kg	Cytryny	2.60 =	.....
..... x 1 kg	Pomarańcze	2.60 =	.....
..... x 1 kg	Grejfruty	2.60 =	.....
..... 840 g	Ananas plastr. w puszcze	3.30 =	.....
..... x 100 g	Czekolada gorzka	0.90 =	.....
..... x 100 g	Czekolada mleczna	0.90 =	.....
..... x 100 g	Czekolada orzechowa	1.00 =	.....
..... x 400 g	Bomboniera	4.20 =	.....
..... x 300 g	Cukierki witaminowe	3.40 =	.....
..... x 1 op	Guma do żucia (60 g)	0.90 =	.....
..... x 250 g	Kawa ziarnista brazylijska	2.40 =	.....
..... x 1 kg	Kawa ziarnista brazylijska	8.00 =	.....
..... x 3 kg	Kawa ziarnista brazylijska	20.00 =	.....
..... x 100 g	Herbata cejlońska	1.30 =	.....
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa norm.	1.30 =	.....
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa różana	1.30 =	.....
..... x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.50 =	.....
..... x 800 g	Czekolada w proszku	4.80 =	.....
..... x 250 g	Kakao	2.00 =	.....
..... x 200 g	Rodzynki kalifor.	1.30 =	.....
..... x 200 g	Migdały kalifor.	2.30 =	.....
..... x 200 g	Wiórki kokosowe	1.60 =	.....
..... x 400 g	Pasta czekl.orzech.	2.70 =	.....
..... x 500 g	Margaryna mleczna słońecz.	2.10 =	.....
..... x 11	Olej jadalny roślinny	5.20 =	.....
..... x 500 g	Ryż (USA)	2.10 =	.....
..... x 400 g	Mąka kartoflana	1.90 =	.....
..... x 3 op	Budyń czekol. i waniliowy	1.40 =	.....
.....			
..... x 5 kg	Cukier	6.50 =	.....
..... x 500 g	Pieprz czarny	6.00 =	.....
..... x 100 g	Sardynki w oleju	1.20 =	.....
..... x 200 g	Filet śledziowy w pom.	1.40 =	.....
..... x 200 g	Ser żółty krojony	1.90 =	.....
..... x 450 g	Szynka w puszcze	4.80 =	.....
..... x 340 g	Szynka mielona	2.50 =	.....
..... x 11	Sok pomarańczowy	2.60 =	.....
..... x 840 g	Brzoskwinie w puszcze	3.10 =	.....
..... x 0.33 l	Piwo w puszcze	1.50 =	.....
..... x 200 g	Orzeszki ziemne solone	1.30 =	.....
..... x 1 szt.	Pasta do zębów (fluor)	1.40 =	.....
..... x 1 szt.	Mydło toaletowe Fa	1.20 =	.....
..... x 3 kg	Proszek do prania	12.50 =	.....
.....			
			Razem:

Ubezpieczenie i dostawa paczki:
BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Cheque lub Money Order na sumę ogółem ..... CDS

NADAWCA: ..... tel.: .....

ODBIORCA: ..... tel.: .....

Zlecenia przyjmuje: **COPYA-TRADE,**
291 Lois Crescent, TIMMINS, Ont. P4P-1G6
TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-266-1456 (po 6 pm);
FAX 705-268-9181 (bez przerwy).

NR 141 • 2 - 8 SIERPNIA 90

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki
Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym
Auto - 580-6445

**adwokat
KRZYSZTOF PREOBRAŻENSKI**
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

**FIRMA ADWOKACKA
MICHAEL CZUMA ASSOCIATES**

Oferuje doświadczenie i efektywną pomoc w sprawach **KARNYCH**

- Prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwym (Impaired driving)
- Napaści (assaults) • Kradzież (theft)
- oraz we wszelkich sprawach podlegających kodeksowi karnemu, włączając sprawy sądowe i apelacje na wszystkich szczeblach sądownictwa

**Mec. Michał Czuma, L.L.B.
599 - 5799**

481 University Ave., Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

BEZ KOLEJKI

Nowe Biuro Paszportowo-Wizowe
Załatwia:

- Wizy do Polski
- Wymianę i przedłużanie ważności paszportów
- Wyjazdy grupowe • Kolonie dla dzieci i młodzieży
- Studia wyższe w Polsce
- Pomagamy w wypełnianiu wszelkiego rodzaju kwestionariuszy związanych ze sprawami konsularnymi oraz pisanii upoważnień i podań.

Dogodne godziny otwarcia
Poniedziałek - piątek 11:00 rano - 7:00 wieczór
Sobota - 11:00 - 6:00

Nie trzeba iść do Konsulatu, aby załatwić sprawę.
Biuro "BEZ KOLEJKI" pomaga i doradza
1605 Queen St. W. (tuż przy Roncesvalles)
TEL. 533 - 1873

NR 141 • 2 - 8 SIERPNIA 90

Dla Polonii w SCARBOROUGH
EXPOL

Przedstawiciel
Pekao i Polimexu

- zaproszenia, wize, paszporty
- paczki morskie i lotnicze
- zestawy żywnościowe i leki
- sprzęt RTV, maszyny, samochody
- przekazy na konta i gotówka do rąk
- ubezpieczenia dla odwiedzających

3630 LAWRENCE AVE. E. # 26

TEL: (416) 438-5656

Markham Rd.

Lawrence Ave. E.

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:

zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia,
komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.

Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St. W.,

Toronto, Ontario M6P 1A6

TEL. 534-0050

DR. MARIA KALISIAK

uprzejmie zawiadamia o otwarciu
gabinetu lekarskiego

przy 2299 Dundas St. West, pok. 406

- Choroby wewnętrzne
- Choroby dzieci

Przyjmuje codziennie, również w sobotę.

Proszę dzwonić o każdej porze

TEL. 534 - 4230

ROYAL LEPAGE

227 VODDEN STR.
BRAMPTON, L6V 1N2

DANUTA MAJEWSKA

Sales Representative

Kupno - Sprzedaż

Bezpłatna porada i wycena domów

D z w o ñ 792-0866

biuro: 457-5800 całą dobę

Brampton.

3-sypialniowy dom szeregowy z
garażem, cena \$156,900.

Toronto - \$230,000 3-piętrowy bliźniak, bardzo blisko Roncesvalles. 2 kuchnie, 3 łazienki, 2 oddzielne wejścia. Ładny balkon i taras.

ROYALLEPAGEREALESTATESERVICESLTD, REALTOR

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER

WALESA'S MEATS & DELI

331 B. King St. W., Kitchener, 741 - 5383

270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666

Pieczywo, wędliny, sery, słodczyce, gęzety,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY

A. RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022

1600 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL
Polski Program Radiowy
ECHO OJCZYZNY

Redagują dla Polonii i o Polonii:
KRYSTYNA I RYSZARD PIOTROWSCY

- Wiadomości z Polski
- Informacje o życiu i działalności środowiska polonijnego w Toronto, Kanadzie i na całym świecie
- Wywiady z politykami, ludźmi nauki i rozrywki
- Muzyka i piosenka
- Koncert życzeń

TEL. 531-9991 od 10-11

TEL. 568-1489

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano.

P.O. Box 26 STN "A" Mississauga, Ont. L5A 3A1

INCOME TAX CONSULTANT

Członek Kanadyjskiej Federacji

Konsultantów Podatkowych

Czesław Kępa

1768 Pagehurst Ave., Mississauga, Ont.

TEL. 238-0447

wykonuje serwis w zakresie:

sporządzania zeznań podatkowych, całorocznych
konsultacji z prawa podatkowego, księgowości,
otwierania i sprzedaży biznesów.

Wystawia listy o wysokości dochodów z biznesów do
wszelkich instytucji.

KONSULTANT PODATKOWY

JACEK REMBECKI

5374 Richborough Dr. Mississauga, Ont.

TEL. 568 - 4768

REMTAXSERVICE

wykonuje usługi w zakresie:

- całorocznych konsultacji z prawa podatkowego
- sporządzania zeznań podatkowych dla firm i osób indywidualnych

PANI JADWIGA

Soboty od godz. 1 do 2 po poł. CHIWO, hala AM 1250
Tel. 691-8789.

Markville.

NIERUCHOMOŚCI W POLSCE SPRAWY MAJĄTKOWE I CYWILNE

GDAŃSKA KANCELARIA PRAWNICZA

Reprezentowana na terenie Ameryki Północnej
przez

NEXUS INTERNATIONAL

oferuje pośrednictwo oraz doradztwo

- w kupnie/sprzedaży domów, mieszkań oraz działek budowlanych i rekreacyjnych w Polsce;
- w rozwiązaniu spraw majątkowych, spadkowych i cywilnych w Polsce.

Po bezpłatną broszurę zawierającą szczegółowe informacje
na temat naszych usług napisz do:

Nexus International

1800-330 Portage Ave., Winnipeg, Manitoba,
Canada R3C 0C4

Tel. (204) 943-7459, Fax. (204) 943-0146

Godziny urzędowania: 8:00 - 20:00

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru Jednostka Ilość C\$ Razem

Pomarańcze.....	1 kg	@ 2.90 =	.....
Cytryny.....	1 kg	@ 2.90 =	.....
Grejpfruty.....	1 kg	@ 2.90 =	.....
Banany.....	1 kg	@ 3.40 =	.....
Mandarynki *.....	1 kg	@ 3.40 =	.....
Ananas.....	1 szt.	@ 2.90 =	.....
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@ 2.90 =	.....
Kiwi.....	1 szt.	@ 0.80 =	.....
Czekolada orzechowa	100 g	@ 1.30 =	.....
Czekolada mleczna.....	100 g	@ 1.30 =	.....
Czekolada gorzka.....	100 g	@ 1.30 =	.....
Guma do żucia 20szt	125 g	@ 1.80 =	.....
Chalwa.....	1 kg	@ 11.20 =	.....
Miód - Dziki Kwiat.....	500 g	@ 2.40 =	.....
Kawa ziarnista.....	250 g	@ 4.00 =	.....
Kawa Nescafe.....	100 g	@ 4.40 =	.....
Herbata sypka.....	250 g	@ 4.80 =	.....
Herbata ekspresowa	100 szt.	@ 4.80 =	.....
Czekolada w proszku	800 g	@ 6.40 =	.....
Rodzynki.....	250 g	@ 1.60 =	.....
Figi.....	200 g	@ 2.20 =	.....
Migdały.....	200 g	@ 2.20 =	.....
Wiórki kokosowe.....	200 g	@ 2.20 =	.....
Pasta "Nutella".....	450 g	@ 3.20 =	.....
Kabanosy.....	1 kg	@ 12.00 =	.....
Poledwica wędzona.....	1 kg	@ 14.00 =	.....
Baleron.....	1 kg	@ 12.00 =	.....
Szynka w puszcze.....	454 g	@ 4.80 =	.....
Szynka mielona.....	340 g	@ 2.60 =	.....
Dostawa do domu i ubezpieczenie		C\$ 5.50	
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....			

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.

Nadawca: .....

Adres: .....

.....

Odbiorca: .....

Adres: .....

.....

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

POTRZEBNA pani do opieki nad dzieckiem 5-letnim i do pracy domowej z zamieszkanem w Richmond Hill. TEL. 889-8627

141-143
POTRZEBNA pani do prowadzenia domu i opieki nad 4-letnim dzieckiem, Thornhill. TEL. 889-5317

141-143
FIRMA SILESIA poszukuje osoby z kilkuletnią praktyką rzeźbienia w drewnie. TEL. 598-7827 Zbyszcz

141-143
POTRZEBNA dochodząca opiekunka do dziecka, okolica Markham i Eglington, Scarborough. TEL. 267-1060

141-143
A WOMAN with the experience and not smoking, speaking Russian or English for baby sitting of 1 year old. Live in. TEL. 633-8543

141-143
MŁODA kobieta poszukuje pracy. TEL. 897-0054

141-143
KOBIETA 32-letnia podejmie pracę w kuchni lub sprzątanie. Ma pobyt stały i doświadczenie zawodowe w gotowaniu. TEL. 746-5435

141-143
ELEKTRYK z licencją kanadyjską, doświadczeniem, stałym pobytem, podejmie pracę. TEL. 746-5435

141-143
POLKA, z podstawowym angielskim, podejmie jakąkolwiek pracę. TEL. 252-9780

141-143
PANI z 10-letnim synem, doświadczone na fizjoterapeutkę, specjalista rehabilitacji, poszukuje pracy z zamieszkaniem przy dziecicach i prowadzeniem domu. Referencje i doświadczenie kanadyjskie. Telefon grzeźnociowy 629-3103 prosid Barbar

141-143
MŁODA kobieta podejmie pracę. TEL. 255-3205

141-143
PANI w średnim wieku, z doświadczeniem kanadyjskim, solidnie i tanio posprząta dom lub apartament w każdym dniu tygodnia. TEL. 534-0509

141-143
DWÓCH mężczyzn poszukuje pracy, mają doświadczenie w drywall. TEL. 891-3373

141-143
CHCESZ mieć tanio i solidnie odnowione mieszkanie - dzwoń 235-9891, Siawek

141-143
MŁODY, solidny, poszukuje pracy na budowie lub farmie. TEL. 944-9631 Rysiek

141-143
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w wieku przedszkolnym u siebie w domu. Mississauga. TEL. 275-8572 Bożena

141-143
NOWO przybyły szuka pracy. TEL. 255-7490 Ryszard

141-143
MURARZ, tynkarz poszukuje pracy. TEL. 439-6803 Ryszard

141-143
NAUCZYCIEL z Polski podejmie się opieki nad dziećmi. TEL. 630-8020 Karol

141-143
ZNAJĄCY kuchnię włoską i wyrób plizy poszukuje pracy, SIN i prawo jazdy. TEL. 534-4430 Andrzej, wiecz.

141-143
PANI w średnim wieku, podstawowy angielski, referencje, podejmie pracę. Chętnie z zamieszkaniem. TEL. 267-9273 prosid Zofie

141-143
KOBIETA z SIN podejmie pracę chaluportniczą. Umie szyc. Oshawa. TEL. 725-8104

141-143
NAUCZYCIELKA nauczania początkowego podejmie pracę. Szkoła lub przedszkole. TEL. 253-9891

WSZYSTKIE DROBNE OGŁOSZENIA dotyczące pracy, mieszkań i sprzedaży są bezpłatne.

Przyjmujemy je do wtorku, do g. 5 po poł.
Proszę dzwonić 747 - 6034 i zostawić dokładną treść ogłoszenia na maszynie, powtórzyć nr telefonu

141-143
MEŻCZYZNA 43 lata, SIN, podejmie pracę jako malarz, pomocnik spawacza, na budowie. Oshawa. TEL. 725-8104

141-143
PANI w wieku średnim chętnie podejmie pracę. Opieka nad dzieckiem raz czy dwa razy w tygodniu. TEL. 538-4348

141-143
MŁODY chłopak podejmie pracę chaluportniczą lub inną. TEL. 531-2946

141-143
KELNER z doświadczeniem kanadyjskim szuka pracy. TEL. 231-7572

141-143
PODEJMĘ pracę przy zbieraniu owoców lub inną na farmie. TEL. 534-4430 Janusz

141-143
POSZUKUJĘ pracy jako baby sitter. TEL. 747-5793

141-143
RECEPCJONISTKA potrzebna do małej firmy adwokackiej w Toronto. Wymagana biegła znajomość angielskiego i dobra polskiego. Obowiązki obejmują przyjmowanie telefonów, korespondencje i trochę pisanie na maszynie. TEL. 767-2127 J.Mikolajko.

141-143
BABY sitter for weekend North York area. Must speak Russian or English. TEL. 633-8543

141-143
HOUSEKEEPER-baby sitter wanted. Live in. TEL. 225-5316

141-143
POTRZEBNI są ślusarze, spawacze, mechanicy. Wymagane świadectwo w zawodzie, znajomość języka. Resume w języku angielskim lub polskim proszę wysłać na adres: Mike Felner, Cantor Ltd. Holst, 5676 Progress Str., Niagara Falls, Ont. L2I 6X8.

141-143
OFERUJĘ PRACĘ. Osoby posiadające samochód, chętnie do rozwożenia gazet na terenie Mississauga między godziną 3 a 6 rano. Praca za gotówkę, 6 dni w tygodniu. Wiadomość na taśmie. TEL. 252-4548

141-143
DWÓCH stolarzy z doświadczeniem z Anglii szuka pracy, posiadamy licencję stolarzy, samochód, narzędzia. Mówimy po angielsku. TEL. 767-5360

141-143
WSZELKIE usługi malarskie, tynie, solidnie. Leszek. TEL. 251-4944

141-143
KOBIETA podejmie się każdej pracy z zamieszkanem. TEL. 536-8894

141-143
PODEJMĘ się pracy chaluportniczej, oprócz zycia. TEL. 503-0591

141-143
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, w Mississauga. TEL. 275-8572

141-143
PODEJMĘ jakąkolwiek pracę. Najlepiej pilnowanie dzieci. Znam trochę angielski. TEL. 897-7832 Wiesia

141-143
DOŚWIADCZONY, podejmie pracę jako sprzedawca lub inną w handlu. TEL. 534-4430 Janusz

141-143
KOBIETA, lat 28 poszukuje pracy chaluportniczej. TEL. 891-0812

141-143
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu lub dochodząc. Scarborough, Tuxedo. TEL. 289-7235

141-143
ARTYSTA plastyk podejmie pracę w zawodzie lub inną. Proszę dzwonić wieczorem. TEL. 239-0176

141-143
SZUKAM pracy jako baby sitter. Lawrence Ave. Scarborough, Toronto. TEL. 283-9264

141-143
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w wieku przedszkolnym u siebie w domu, w Mississauga. TEL. 275-8572 Bożena

141-143
MŁODY, solidny, poszukuje pracy na budowie, lub na farmie. TEL. 944-1631 Rysiek

141-143
FACHOWIEC z pobytem stałym szuka pracy w zawodzie - cieśla, betoniarz, zbrojarz. Michał, tel. 532-6393

141-143
NOWO przybyły poszukuje pracy. Zna angielski. TEL. 444-8897

141-143
MŁODA kobieta szuka pracy od sierpnia. TEL. 439-4574

141-143
KREŚLARZ poszukuje pracy. TEL. 534-4430 Janusz

141-143
PANI, lat 50, odpowiedzialna poszukuje pracy - opieki nad dziećmi, dwa razy w tygodniu. TEL. 538-4348

141-143
WATER with Canadian experience is looking for a job. TEL. 279-3076 Robert

141-143
MŁODY, niepalący, z SIN, podstawowy angielski, szuka pracy, najchętniej w poligrafii lub innej. TEL. 438-3118 Darek

141-143
NOWO przybyły z Polski podejmie każdą pracę. Może być też pracą na farmie. Proszę dzwonić 845-6425

141-143
ZNAJĘ angielski, włoski, posiadam SIN, prawo jazdy kanadyjskie, samochód, oczekuję propozycji. TEL. 537-6281 Artur

141-143
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, z zamieszkanem lub dochodząc w dowolnych godzinach. Okolice Dixie i Lakeshore. TEL. 891-0568

141-143
MŁODA dziewczyna poszukuje pracy na weekendy lub full time. TEL. 247-4113

141-143
MŁODE, energiczne małżeństwo poszukuje sprzątnia lub jakiegokolwiek innej pracy na sobotę i na niedzielę. TEL. 439-3106

141-143
POLKA podejmie każdą pracę. TEL. 891-7632

141-143
DWOJE młodych ludzi z Czechosłowacji, z prawem jazdy, znających cześćki, słowacki, polski i trochę angielskiego, podejmą jakąkolwiek pracę. TEL. 743-4632, 741-2930

141-143
PANI, 24 lata, SIN, bez znajomości angielskiego podejmie każdą pracę. TEL. 537-6281

141-143
PIELEGNIARKA podejmie każdą pracę. TEL. 244-7434

MEDICAL Assistant (preferred phisician) needed for an ear, nose, throat doctor's office to perform specialise treatment. Send resume: 3000 Lawrence Ave. E. # 2206, Scarborough, Ont. M1P 2V1.

139-141
POTRZEBNA kasjerka do Donut Shop. Part-time lub Full-Time. Yonge i St. Clair. TEL. 961-2352

139-141
POTRZEBNI technicy do napraw instrumentów muzycznych. Dętych, blaszanych, lutowniczych, klawiszowych i ze znajomością urządzeń audiodowizualnych. Syphony Instrument Clinic, tel. 533-2568

139-141
POSZUKUJEMY pracownice do chaluportniczego szycia lekkiej galanterii. Mile widziane maszyny przemysłowe. TEL. 288-4438

139-141
ORGANIZUJĘ pokazy kosmetyków i makijażu. Dobra i przyjemna praca. TEL. 271-5783

139-141
DOŚWIADCZONY malarz, 17 lat praktyki, szuka pracy. TEL. 534-4430, prosid Wlodka

139-141
STUDENT Akademii Sztuk Pięknych poszukuje pracy. Również fotografa i wzornictwo. TEL. 252-6072 Krzysztof

139-141
KOBIETA szuka pracy. TEL. 763-1224

139-141
NOWO przybyła z Polski, uczciwa poszukuje pracy z zamieszkanem lub bez. Doświadczenie w opiece nad starszymi, niepełnosprawnymi osobami oraz dziećmi. TEL. 242-9962 Anna

139-141
KRAWCOWA podejmie pracę chaluportniczą, 12-letni staż. TEL. 287-9279 Grażyna

139-141
ZAOPIEKUJĘ się dziećmi u siebie w domu. St.Catharines, tel. 687-8281

139-141
ELEKTRYK z doświadczeniem kanadyjskim w instalowaniu i konserwacji klimatyzacji, kuchenek elektrycznych. TEL. 763-0291 Marek

139-141
MŁODY mężczyzna z praktyką w dziedzinie stolarstwa, elektryki i glazurnictwa, generalnie węższarstwa, poszukuje pracy. TEL. 252-0398 Robert

139-141
STUDENT historii z Warszawy szuka pracy. Niezły angielski. TEL. 629-8100

139-141
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. Okolice Jane i Steeles. Proszę dzwonić po godz. 18. Laura TEL. 736-4317

141-143
DWÓCH stolarzy cieśli z doświadczeniem kanadyjskim szuka pracy. TEL. 444-7293 Zbyszcz

139-141
MEŻCZYZNA podejmie dobrze płatną pracę. TEL. 855-5055

139-141
POSİADAM vana i wolny czas. TEL. 629-0932

139-141
PANI w średnim wieku zaopecuje się dzieckiem lub starszą osobą, pomoże w domu. Najlepiej w Burlington bądź okolicy. TEL. (416) 639-1296 po g. 18 lub (416) 681-7400 g. 10-18, środa-czwartek 10-21.

139-141
ZAOPIEKUJĘ się starszą osobą najlepiej w Etobicoke. TEL. 239-0176

139-141
NOWO przybyły szuka pracy najchętniej na farmie. Ma doświadczenie. Umie prowadzić pojazdy rolnicze, ciągniki, samochody. TEL. 896-7287

POSZUKUJĘ pracy. Opieka nad dziećmi, pomoc w restauracji. TEL. 289-7235

139-141
ZAOPIEKUJĘ się dziećmi u siebie w domu. St.Catharines, tel. 687-8281

DOKTOR ekonomii, specjalista w zakresie turystyki i handlu, znający księgowość poszukuje pracy. Posiada SIN, kanadyjskie doświadczenie, podstawową znajomość angielskiego i francuskiego. Wykonuje ekspertyzy zainteresowanym inwestycjami w Polsce. TEL. (519) 672-4686

HYDRAULIK poszukuje pracy. TEL. 534-4430 Janusz

LOTUS 1-2-3 oraz Word Perfect niezbędne w pracy biurowej programy komputerowe POZNASZ na KURSACH PROWADZONYCH PO POLSKU
Adres: Arkadia Training Centre
1600 Bloor St. West
TEL. 533-8011

MIESZKANIA

JASNE, suche pokoje do wynajęcia w nowym "basemencie" z parkietem, kominkiem, lokatorską kuchnią, salnią, łazienką, blisko kościoła, parku, sklepów i komunikacji. Okolice Park Lawn i Berry Rd. TEL. 251-4750

141-143
POSZUKUJĘ dziewczyny do wspólnego zamieszkania. Dundas i Hurontario. TEL. 848-4038

141-143
NIEKREPUJĄCY pokój do wynajęcia dla pracującego mężczyzny, osobne wejście. Wspólna łazienka, okolice Cawthra i Queensway. TEL. 566-1467

141-143
MIESZKANIE w domu do wynajęcia od września. Tuż przy subway. Blisko polskiej dzielnicy. TEL. 285-5735

141-143
POKÓJ do wynajęcia od zaraz. Okolice Roncesvalles. \$260 miesięcznie. TEL. 539-8945

141-143
DUŻY pokój do wynajęcia. Lokatorska kuchnia i łazienka. Kominek, sucha, jasna i czysta piwnica - dla pracującego niepalącego pana lub spokojnego małżeństwa. Okolice Brownline/Lakeshore. TEL. 259-6773

141-143
2 and 3 bedroom apartments available immediately. Erin Mills/Burnhamthorpe. Apartment building. TEL. 820-9255

141-143
POSZUKUJĘ dziewczyny do wspólnego zamieszkania w apartamencie. Hurontario/Cawthra. Cena \$230 miesięcznie. Proszid Henie. TEL. 949-5302

141-143
POSZUKUJĘ współlokatora do 1-sypialnowego apartamentu. Okolice Jane i Steeles. TEL. 736-1597 (maszyna)

141-143
POSZUKUJĘ czystego 1-sypialnowego apartamentu lub dużej kawalerki w spokojnym budynku do \$550. TEL. 503-0591

141-143
DO WYNAJĘCIA pokój w apartamencie od 1 sierpnia. TEL. 253-9786

BLOOR i The East Mall od 1 sierpnia do wynajęcia 3 pokoje w budynku apartamentowym dla małżeństwa lub 3 spokojnych pań/panów (air, sauna, basen, fitness, sklep, security). Bardzo dogodny dojazd TTC i do Mississauga. TEL. 622-9153, 622-9302 George, 238-0447 Krystyna

140-142
POSZUKUJĘ taniego zamieszkania w czystym budynku apartamentowym. Warunki do uzgodnienia. TEL. 534-4133

140-142
POSZUKUJĘ pokoju w apartamencie, okolice Don Mills i Pape. TEL. 467-9609 Stefan

138-140
NOWO przybyła kulturalna rodzina z dwójką dzieci 14 i 12 lat posiadająca pobyt stały w Kanadzie poszukuje mieszkania. TEL. 622-9153

140-142
POKÓJ do wynajęcia w "townhouse" z używalnością kuchni, łazienki i pralni. Północne Etobicoke, tel. 744-9558, 231-1397

140-142
WYNAJMĘ pokój w High Park spokojnej i niepalącej dziewczynie. Proszę dzwonić po 19. TEL. 769-0849

140-142
2-SYPIALNIOWE condominium, Cawthra - Dundas, przyjęcie do wspólnego zamieszkania 2 osoby lub małżeństwo. TEL. 897-6105

140-142
BACHELOR basement apartament w High Park do wynajęcia od zaraz. \$500 miesięcznie. TEL. 247-2658

140-142
LADNY pokój do wynajęcia od zaraz. Wszelkie wygody. Scarlett i Eglington. TEL. 243-9598 lub 247-2658

140-142
DON MILLS/Eginton - umeblowany pokój w apartamencie dla kobiety. Wspólna kuchnia i łazienka. TEL. 467-7107

139-140
DO WYNAJĘCIA 3-sypialniowy "cottage" z łazienką nad jezioroem na Kaszubah. (613) 756-2278 lub (416) 388-4467

139-142
2 POKOJE do wynajęcia dla spokojnych osób, wspólna kuchnia i łazienka. TEL. 253-9891

139-141
DO WYNAJĘCIA 2 pokoje z kuchnią i łazienką, okolice Dundas i Bloor od 1 sierpnia. TEL. 536-6680

139-141
POKÓJ do wynajęcia. Okolice Weston Rd. i Church. TEL. 247-6401

139-141
STEELES & YONGE, 3-pokojowe mieszkanie dla rodziny bądź dla osób pojedynczych kobiet lub mężczyzn, wszystkie urządzenia, klimatyzowane, basen, w pobliżu centrum handlowe i TTC, do zamieszkania już w lipcu. TEL. 630-4534

139-140
POSZUKUJĘ mieszkania 1-sypialnowego w budynku apartamentowym, High Park lub Downtown. TEL. 537-8157 prosid Marka

139-141
ODSTĄPIĘ duże 2-sypialniowe mieszkanie, świeżo po remoncie, w spokojnej dzielnicy. Hwy 401 i 404. TEL. 497-1330 po 18

139-141
MŁODE małżeństwo poszukuje 2-sypialnowego mieszkania w budynku apartamentowym. Odstępne. TEL. 289-7235

139-141
DUŻY, ładny, umeblowany pokój dla 2 panów lub małżeństwa wynajmę. Okolice Dundas/Scarlett. TEL. 499-8328

WYNAJMĘ pokój w apartamencie od 1 sierpnia, Lakeshore i Royal York. TEL. 253-9786

140-142
2-SYPIALNIOWE mieszkanie do wynajęcia od 1 sierpnia, okolice Markham i Elmsmere (Scarborough) w budynku apartamentowym, \$553 miesięcznie. TEL. 438-0557

140-142
HOUSE for rent. 4 bedroom, furnished, Lakeshore and Kipling. \$1150 monthly + hydro. Od zaraz. TEL. bus. 690-0990 do 9 wiecz. res.: 251-4569

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM tanio suknie ślubną. TEL. 897-0054

141-143
87 PLYMOUTH voyager, 70 tys. km, certyfikowany, w bardzo dobrym stanie - sprzedam. TEL. 621-4653

141-143
SPRZEDAM nową sypialnię - kolor brązowy, za połowę ceny. TEL. 233-8037. Proszę dzwonić do 10:30 rano lub po 5:30 po poł.

141-143
NA SPRZEDAŻ sypialnia, Jadalnia, salon. Wszystko w bardzo dobrym stanie. Niedrogo. TEL. 226-1719

141-143
SPRZEDAM tanio 83 Renault standard, w bardzo dobrym stanie. TEL. 289-3413

141-143
1985 PLYMOUTH 18 station wagon, automatic, stan bardzo dobry. TEL. 298-2943

140-142
79 FORD van w dobrym stanie - sprzedam. TEL. 282-6999

140-142
DO SPRZEDANIA samochód Horyzont, 1988, 4-drzwiowy, fuel injected, automat, 5 lat gwarancji, przebieg 30 tys. km. Cena \$7.999 (do uzgodnienia). TEL. 428-1084 po g. 17. Proszę kontaktować się w jęz. angielskim.

139-141
DO SPRZEDANIA kwiatek pokojowy, 6 stóp. TEL. 767-8854

139-141
SPRZEDAM tanio Volvo 44 DL. Rocznik 82, 5-blegowy, w bardzo dobrym stanie. Klimatyzacja, automatyczne zamki. TEL. 663-9291, 259-2391 Barbara

139-141
Z POWODU wyjazdu sprzedam mało używane meble. TEL. 497-1330

OSOBY, które działały w okresie przedwojennym w stowarzyszeniu studentów uczelni warszawskich - Bratnia Pomoc, a które chciałyby podzielić się swym doświadczeniem z odrodzoną studencką organizacją w Warszawie, proszone są o skontaktowanie się z delegatami Stowarzyszenia Studentów Politechniki Warszawskiej Bratnia Pomoc do końca września pod grzeźnociowym numerem 267-2556 Grzegorz Drzazga.

AMERYKAŃSKIE Biuro Pomocy Emigrantom poszukuje osób do stałym pobytem mogących sponosować Polaków z USA. Zwrot kosztów i wynagrodzenie. Cracovia 1(312) 776-4733. 139-142

PRAKTYKUJĄCA pielęgnarka podejmie pracę w ośrodkach i domach prywatnych. Mississauga, Eobicoke, Toronto. TEL. 949-2263

DWÓCH braci z Polski poszukuje pracy. Andrzej i Bogdan. TEL. 531-3020

138-140
ELEKTRYK, 33 lata, szuka pracy. Doświadczenie kanadyjskie. Marek TEL. 763-0291

138-140
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. Jestem przedszkolanką. Okolice Jane/Lawrence. TEL. 248-9528

138-140
MEŻCZYZNA w średnim wieku, studia w Polsce, pobyt stały, SIN, szuka pracy. TEL. 791-1673 Jan

138-140
INŻYNIER budowlany, 15 lat praktyki, z Polski, szuka pracy. TEL. 242-3879 po godz. 12

UWAGA!
Ogłoszenie tej wielkości w ramce do 12 numerów, płatne z góry, kosztuje TYLKO 75\$. Zamówienia przyjmujemy listownie i telefonicznie.

Jedyna w Północnej Ameryce polsko-indiańska firma turystyczna

SZARA SOWA
INDIAN ADVENTURE
Przeżyj przygodę, o której marzyłeś całe życie! Pokaż krewnym z Polski prawdziwą Kanadę! Jednodniowe wycieczki z Toronto na najwspanialsze imprezy indiańskie w rezerwach Huronów, Irokezów i Odźibwejów.

W celu rezerwacji miejsc proszę dzwonić
(416) 975-1866
WSPANIAŁA OKAZJA DLA FOTOAMATORÓW I FILMOWCÓW!

Ciąg dalszy ze str. 18

wań "pacyfistycznych" sterowana jest bezpośrednio przez KGB i jego filie. Swój wpływ na ruchy pokojowe w USA Sowieci zwiększyli poważnie w latach 1981-1982. Pówtwierdzają to na przykład sprawozdania zastępcy dyrektora FBI, Edwarda O'Malley'a i CIA - Johna McMahona z lipca 1982 roku, przedłożone stałej komisji specjalnej Izby Reprezentantów do spraw wywiadu.

Od pewnego czasu 1-szy Zarząd Główny KGB ma na terenie Europy Zachodniej nowego sojusznika w postaci skrajnie lewicowych ugrupowań terrorystycznych, stawiających sobie za cel obalenie systemu demokratycznego. O ich charakterze świadczą najlepiej nazwy, pod jakimi występują, np.: "Fracja Armii Czerwonej", "Czerwone Brygady", "Komórki Rewolucyjne", "Akcja Bezpośrednia". Mimo licznych, udanych kontraktacji ze strony policji zachodnioeuropejskiej, aktywność tych ugrupowań nie słabnie. Na przykład w 1980 roku liczba zamachów dokonanych przez ultralewicowych terrorystów w RFN wynosiła 77, natomiast w trzy lata później aż 215. Głównym celem ataków są przede wszystkim obiekty NATO. Dnia 18 grudnia 1984 roku dokonany został na przykład zamach bombowy na szkołę wojskową Paktu Północnoatlantyckiego w Oberammergau w Bawarii.

Wszystko wskazuje na to, iż lewicowi ekstremiści pragną stworzyć w Europie Zachodniej "międzynarodówkę terrorystyczną". W styczniu 1985 roku "Rote Armee Fraktion" i "Action Directe" wydały wspólny komunikat "O jednostki rewolucjonistów w Europie Zachodniej."

Książka do nabycia u autora:

Dr. Marek Ciesielczyk,

Postfach 34 02 57

D-8000 Munchen 34.

Cena: DM 19,50 + DM 1,10, USA: \$10 + \$2 (porto), Kanada: \$12 + \$3 (porto).

Ciąg dalszy ze str. 2

większe ryzyko, tym większa wygrana. Wzniesiona burza wyrzuci Sowietom pod nos kraje, w których nie mieli wpływu - Albanie czy Jugosławii. Niemcy Zachodnie, Południowa Afryka. Wielki będzie ów nowy car do władzy nie oglądając się na de- i imperium co "krusząc" rośnie. Gdzie Sowiety bez ogranej ideologii, sterczącej partii i romantycznego terroru, w ciepłe prywatnej gospodarki zasiadają mocno, by ssać surowce, technologie, pieniądze, informacje. Będą trwać wykpiwszy się zbrodniczej przeszłości, paląc archiwa i rzucając na pożarcie białe płamy, strasząc świat zachodni, a to swą słabością, a to potęgą.

Byliśmy pierwsi. Czy też tak? Czy potrzebuje prawdy. Kogoś, kto od- rych istnienia przyznał się do KGB-owskiej wywiadownicy, do któ- MSW Krzysztof Kozłowski, wplątali tych obietnicach z Magdalenki. Kto się w naszą czystą niewinną "S". usunął nie tylko generała, ale i tych Przez kogo, jakimi silami? I teraz co udają jego wrogów. I kto zrobi to czy jak chcą jedni w salonach Warszawy, czy jak chcą drudzy u elektryka w Gdańsku? Na pewno w kwarterze generała Jaruzelskiego, którego Gorbaczow usunąć nie dał. A więc hasło "Jaruzelski musi odejść" ma

Ciąg dalszy ze str. 21

ności ks. Kardynała Macharskiego, delegację przyjął ks. biskup Kazimierz Górny. Dyskutowano zaproszenie Kardynała do Toronto na uroczystości obchodów 200 rocznicy Konstytucji 3 Maja. Specjalnym tematem rozmów było obecne rozbiście Ruchu Harcerskiego w Polsce i spsobu jego zjednoczenia. Na zakończenie wizyty zwiedzano historyczny budynek rezydencji biskupów krakowskich.

Po powrocie do Warszawy 7 lipca odbyło się spotkanie z wiceministrem Edukacji p. Janowskim. Rozmowy dotyczyły potrzeb nauczania języków obcych, a w szczególności angielskiego i francuskiego w szkołach średnich i kolegiach dla nauczycieli oraz podręczników. Później w Biurze "Wspólnoty" delegacja spotkała się z nauczycielami szkół polskich z terenów ZSSR i Czechosłowacji.

Po podsumowaniu decyzji dotyczących roboczego zebrania Kraj-Polonia i oficjalnych pożegnaniach delegacja wróciła 7 lipca do Toronto. W komunikacie prasowym wy-

dany z okazji wizyty jej uczestnicy pisać: Pobyt delegacji Rady Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata i Kongresu Polonii Kanadyjskiej był koordynowany przez ministerstwo p. min. Aleksandra Halla, a w szczególności przez pp. dyr. Mariana Piłkę i Tomasza Lisa. Pragniemy podkreślić sprawność i kompetencje organizatorów naszych spotkań oraz ich znajomość prac i wiedzy dotyczącej działalności rządu i parlamentu RP.

Specjalne podziękowania należą się p. ministrowi Aleksandrowi Halnolowi za doprowadzenie naszej wizyty do skutku. Jego uprzejmość oraz najomość warunków w jakich Polonia pracuje i rozwija się. W spotkaniach ze "Wspólnotą Polską" pragniemy podkreślić rolę jej Przewodniczącego, Marszałka Senatu p. prof. A. Stelmachowskiego i jego współpracowników w rozmowach nad współpracą Kraju z Polonią. Wynikiem tych rozmów jest ustalenie zwołania konferencji roboczej w terminie 26 - 30 października br. we Włoszech, która poprzedzi Ogólny Zjazd Polaków w Polsce w 91 r. (...)

GRAŻYNA FARMUS

NAJLEPIEJ PRZEZ

POLIMEX

215 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT.

TEL 537-7914

7370 BRAMALEA RD. UNIT 10, MISSISSAUGA, ONT

TEL 677-4527

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

TORONTO, MISSISSAUGA, OAKVILLE I OKOLICE

UWAGA ! LONDON I OKOLICE!

LOKALNI PRZEDSTAWICIELE

POLIMEX

IMPERIAL DELI
972 Hamilton Rd.
London, Ontario
Tel.: 659 - 4635

VARSOVIA DELI
1275 Highbury Ave.
London, Ontario
Tel.: 659 - 4196

POLONIA TRAVEL AGENCY
438 Hamilton Rd.
London, Ontario
Tel.: 679 - 7480

WARTA
430 Hill Street
London, Ontario
Tel.: 433 - 6600

Wojtek Piasecki
17 Oregon Dr.
London, Ontario
Tel.: 686 - 5772

Jolanta Kania
London, Ontario
Tel.: 657 - 8061